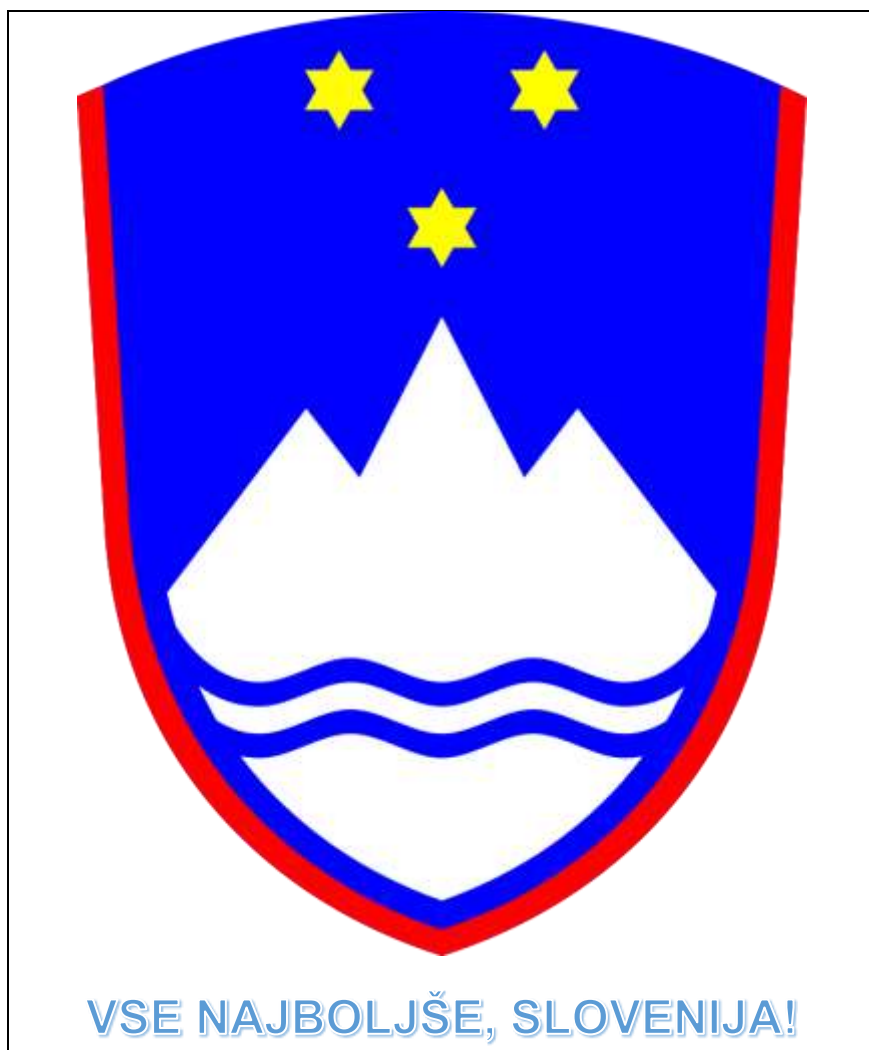

ČASOTEPEC

1

Glasilo učenk in učencev OŠ Stična

KAZALO

KAZALO.....	2
UVODNIK.....	6
Časotepcu na pot!	6
Prevzemimo odgovornost	7
DOGAJALO SE JE	8
Dobrodelnost.....	8
ZBIRALNA AKCIJA PAPIRJA	8
PRVI POMLADNI SEJEM	8
Noč knjige	9
Jurčičev pohod.....	15
JURČIČEV POHOD ŠOLSKIH NOVINARK	15
O JURČIČEVEM POHODU	17
Rojstna hiša Josipa Jurčiča.....	19
JOSIP JURČIČ KOT NOVINAR	19
PREDSTAVITEV KNJIGE IVANA SIVCA: PRVI POMLADNI CVET	20
Življenje človeka na zemlji	25
V spomin in opomin.....	27
DO JU RIGHT INGLIŠ? Yes, I do. – TUJE STRANI	29
RDEČI KRIŽ	30
SLOVENIJA IN EU	31
Slovenija praznuje.....	31
Evropska unija.....	33
PRESEDUJOČA ČLANICA.....	33
PREDSTAVITEV EVROPSKE UNIJE (EU)	34
ŠPORTNI IDOLI	36
Lionel Messi.....	36
Nika Križnar	37
Peter Prevc.....	38
Ilka Štuhec.....	39
Janja Garnbret.....	40
Ajda Turk	41
PEVSKI IDOLI.....	43

NINA PUŠLAR	43
Selena Gomez	44
Iu Lee Ji Eun	45
Ariana Grande	45
Nika Zorjan	46
Katy Perry	47
Klemen Slakonja	48
FILM	50
Jumanji: The Next Level.....	50
ČASOTEPČEVI ŠTIRINOŽCI	51
Hrček	51
Ris	52
Domača mačka	53
Volk	54
Tiger (Panthera tigris)	57
Navadna lisica	59
Gepard	61
RASTLINSKI SVET.....	63
Sobne rastline	63
Medovite rastline.....	65
Tropske rastline	68
Podtaknjenci	69
MLADI LITERATI	70
Pesništvo	70
Proza	79
POUSTVARJAMO	79
PREDSTAVLJAMO KNJIGE	110
LJUDSKO SLOVSTVO.....	111
Ljudsko slovstvo v Sloveniji.....	111
Ljudsko slovstvo v Grčiji	115
GRŠKO BOŽANSTVO	116
Ljudsko slovstvo v Rusiji	117
Angleško ljudsko slovstvo.....	118

Japonsko ljudsko slovstvo	119
Osnovnošolski zbiratelji.....	120
MLADI UMETNIKI	130
NAŠA POTEPANJA	137
Dan jezikov in osmarji OŠ Stična v Novem mestu.....	137
Dan jezikov in sedmošolci OŠ Stična v Ljubljani	138
ŠOLARSKE KUHARSKE BUKVE	140
Glavne jedi.....	140
Sladice.....	146
SE KDO ZABAVA MED POUKOM?!	151
Razgibajmo možgančke	151
Smeh je pol zdravja	153

Glavna urednica:

Andreja Robek Perpar, prof.

Uredniški odbor:

Andreja Robek Perpar, prof.

Oblikovanje besedila, obdelava slikovnega gradiva, grafična zasnova:

Andreja Robek Perpar, prof.

Mentorice in mentorji prispevkov:

Andreja Robek Perpar, prof., Tina Finc, prof., Lucija Medimurec, prof., Urška Petek, prof., Igor Rajner, prof., Katja Tomažinčič, prof., Branka Strnad, prof., Alenka Kovač, prof., Maja Godec, prof., Anka Švigelj Koželj, prof. Blanka Karanjac, prof.

5

Fotografije:

Andreja Robek Perpar, prof., Kristijan Rešetič, Igor Rajner

Lektorice:

Urška Petek, prof., Andreja Robek Perpar, prof., Branka Strnad, prof.

Odgovorna oseba:

Marjan Potokar, ravnatelj

UVODNIK

Časotepcu na pot!

Drage učenke in učenci!

Približujemo se koncu šolskega leta, v katerem nas je doletelo ogromno prilagajanj in sprememb. Čeprav so slednje po večini težko sprejete, pa poglejmo na vse skupaj drugače, in sicer tako, da poizkušamo iz vsake spremembe potegniti kaj dobrega. O čem govorim? Šolsko leto 2021/22 smo pričeli običajno, torej tako kot mnoge pred tem – s poukom v šolskih klopih. Že kmalu je bilo tega veselja konec in pouk ste spremljali od doma – na daljavo. To je bila priložnost, da ste nadgradili svojo digitalno znanje, pridobljeno v preteklem šolskem letu.

Toda že kmalu je bilo tovrstnega veselja konec. Želeli ste si vrnitve v šolo. Takšno željo smo imeli tudi zaposleni. Učilnice brez učenk in učencev so samevale ...

Naposled smo dočakali vrnitev k pouku v šolske klopi, pohiteli z utrjevanjem snovi in izvajanju številnih aktivnosti: šole v naravi, interesne dejavnosti, dnevi dejavnosti, tekmovanja ... Predvsem pa ste se vrnili k navezovanju stikov v živo. Pouk je najprej stekel v mehurčkih, kar nam je povzročilo težave, to moram priznati. Zaradi omejevanja na manjši prostor, v matične učilnice, ste povzročil marsikatero škodo ... a popolnoma ste zaživali šole, ko smo se lahko vrnili h kabinetnemu pouku. Takrat smo lahko opazili, kaj vse vam pomeni že kratek sprehod po šoli, od učilnice do učilnice. To je bil še en dokaz, da je svoboda gibanja izredno pomembna in njeno pomanjkanje lahko vodi do številnih psihičnih stisk mladega človeka pri odraščanju.

Kakorkoli, veselite se trenutka, ko ste lahko svobodni in vaše gibanje ni omejeno, pri tem pa ne pozabite, da brez znanja je tudi svobodno gibanje skromnejše. Vsi se celo življenje učimo, za vas, ki ste na začetku življenjske poti, pa je to obdobje še pomembnejše, saj oblikujete interese in navade za življenje, ki vas čaka. Splača se učiti, znanje je vedno dobrodošlo.

Marjan Potokar, ravnatelj

Prevzemimo odgovornost

Biti odgovoren pomeni, da sprejmeš pravice, izvajaš svoje dolžnosti in sprejmeš posledice svojih dejanj. Biti odgovorna oseba lahko pomeni, da si vodilni. Za vodilne vemo, da morajo sprejeti mnogo odločitev. Dober voditelj sprejme dobre odločitve. Odločitve, ki pomagajo drugim rasti, se razvijati. Slab voditelj pa sprejema slabe odločitve. Vsak je voditelj zase. Vsak namreč vodi svoje življenje, vsak je odgovoren za svoje življenje, a hkrati s svojim ravnanjem in odločitvami vpliva na življenje drugega. In prav je, da se tega zavedamo prav vsi. V večini ste bralci mladostniki, zato vaša odgovornost še ni povezana s službo, je pa močno povezana z odnosi, poštenostjo, izpolnjevanjem nalog, ki pritičejo vaši starosti, popravljanjem krivic ipd.

Letošnje leto sem naletela na dva enaka dogodka, a popolnoma različno reakcijo. Naj vam ju opišem. Neki učenci so ponesreči nekaj polomili (recimo, da je bilo to okno). Nesreča se je zgodila ob njihovem neupoštevanju pravil (saj veste ... tista pravila, ki so napisana v šolskem redu: ne lovite se, ne podajajte si žoge v zaprtem prostoru ...). Ko se je okno razbilo, so utihnili in dejanje zakrili. Ko je učiteljica posledice njihovih dejanj ugotovila, ni nihče priznal svoje krivde. Vsi so valili krivdo drug na drugega: on je kriv, jaz nisem, on je tekal, on je vrgel ... A žal mi je bilo, da nekateri učenci niso spoznali, da včasih si tudi ponesreči kriv. Nesreča se zgodi vsakomur izmed nas. Vsak dan. A na nas je, da ravnamo odgovorno. Če npr. meni počí avtomobilska guma, ker sem zapeljala na pločnik, moram sama kriti škodo, mar ne? Ne morem valiti krivde na tistega, ki je postavil pločnik, ali na tistega, ki je naredil tako gumo, da je počila ... enostavno moram vzeti telefon, poklicati avtovleko ali nekoga, ki mi bo zamenjal gumo, ter plačati gumo in osebo, ki mi jo je zamenjala. Tako to gre.

Drugi primer, ki ga je ena učiteljica ravno tako doživela, pa je, da je en učenec izgubil predmet nekega drugega učenca (npr. Pepe je izgubil Jožetovo šestilo). Pepe je prišel do mene in me vprašal, kako lahko to popravi. Pogovorila sva se. Seveda mu je bilo jasno, da mora kupiti novo šestilo. Pepe je to brez problema storil in tudi Jože je bil zadovoljen. No, temu jaz rečem prevzemanje odgovornosti.

Zato vam želim, da boste o svoji odgovornosti razmišljali in jo izpolnjevali. Vsakodnevno, v vsakem trenutku dneva, z vsako osebo. Želim vam odgovorno in pošteno življenje. S pravimi odločitvami vplivate na življenje ljudi okoli sebe. Torej: kako želite vplivati na ljudi – dobro ali slabo?

Andreja Robek Perpar, prof.

DOGAJALO SE JE

Dobrodelnost

ZBIRALNA AKCIJA PAPIRJA

avtorica prispevka: Lucija Medimurec, prof.

Od 4. do 6. aprila 2022 je na naši šoli potekala pomladna zbiralna akcija papirja. V ponedeljek v Višnji Gori, v torek in sredo pa na matični šoli OŠ Stična, kamor so papir pripeljali tudi starši učencev podružničnih šol Stična in Muljava. V sredo je bilo na matični šoli še posebej živahno, saj je hkrati potekal tudi pomladni sejem, na katerem smo ravno tako zbirali sredstva za šolski sklad. Učenci in starši so pridno prinašali papir, rekorder pa je bil na matični šoli učenec, ki je prispeval kar 680 kilogramov. Po dolgem času so pri akciji pomagali tudi učenci osmih in devetih razredov, ki so pridno zlagali papir in napolnili zabojnike do zadnjega kotička! Na PŠ Višnja Gora smo zbrali 9.170 kilogramov, na matični šoli Stična pa 23.030 kilogramov papirja. Skupaj smo torej zbrali več kot 32 ton papirja, kar pomeni nekaj manj kot 6.000 EUR sredstev za šolski sklad. Odkupna cena papirja je v trenutnih razmerah precej visoka, zato je tudi znesek nekoliko višji kot ponavadi. A denar bomo ob vsesplošnih podražitvah še kako potrebovali, saj bomo tako mnogim učencem olajšali plačilo šole v naravi. Za primerjavo povejmo še, da smo oktobra v okviru jesenske akcije zbrali »le« 28 ton papirja, za kar smo iztržili malo manj kot 4.500 EUR.

PRVI POMLADNI SEJEM

avtorica prispevka: Urška Petek, prof.

Kako zelo lačni, žejni in željni smo druženja ob prijetnih dogodkih, se je izkazalo na lepo sončno sredo, 6. 4. 2022, v amfiteatru pred kipom Josipa Jurčiča.

Prvi pomladni sejem, na katerem so se predstavili razredi matične šole, PŠ Muljava in PŠ Stična, se je izkazal v vsej svoji veličini. Sodelovali so učenci vseh treh lokacij z učitelji in učiteljicami. Na stojnicah ste si lahko kupili vse mogoče izdelke ... od okrasitve doma, nakita, rastlin do sladkih prigrizkov. Da pa je bil to čisto pravi sejem, nista manjkala niti srečelov (ki je bil, mimogrede, zelo uspešen, saj so prej kot v eni uri pošle vse srečke ... pa jih je bilo zelo

veliko) niti bogat kulturni program, ki so ga prav tako pripravili naši učenci in učenke z mentorji in mentoricami.

Obisk je bil nad pričakovanji. Lepo vreme in predvsem dober namen (zbiranje sredstev za šolski sklad) sta privabila zelo lepo število obiskovalcev. Naši »prodajalci« pa so bili tudi tako zelo dobri, da so večino izdelkov na stojnicah prodali. Bravo!

Celoten izkupiček prvega pomladnega sejma na OŠ Stična gre v celoti v šolski sklad. Spomini pa so neprecenljivi. Vsi smo se imeli fajn ... obiskovalci, delavci šole, predvsem pa učenci. Lepo jih je bilo gledati, kako zadovoljni so bili in kako močno so se trudili zbrati čim več denarja. Lep in srečen pogled. Pa saj ... to so naši otroci.

Noč knjige

avtorica prispevka: Andreja Robek Perpar, prof.

Končno smo se spet lahko zbrali v živo in ne le preko spleta. Noč knjige smo obeležili v noči s petka, 22. 4. 2022, na soboto, 23. 4. 2022. Vsako leto je namreč 23. aprila svetovni dan knjige. Gre za čas, ko se obračamo vase, da bi osvetlili pozabljene pokrajine, da bi se obrnili drug k drugemu in prebudili svet, v katerem bo človek človeku človek. Noč, ko z lepoto in domišljijo prebujamo srca in duše.

9

Petkov večer je mineval v znamenju doživljanja umetnosti besede, pisanja in risanja. Potekale se tri različne delavnice. Prva je bila delavnica kamišibaja, ki jo je vodila Maruša Pušnik, knjižničarka, ki je v naše konce uspešno pripeljala to mini prenosno gledališče. Učenci so si prebrali pravljico Pripovedka o beli kači, nato pa narisali posamezne prizore. Cilj je bil, da pripovedko postavijo v sodobni čas. Več o tem, kaj je kamišibaj, si lahko preberete v nadaljevanju.

Delavnica kamišibaja je bila poučna, veliko smo izvedeli o Josipu Jurčiču, hkrati pa smo se zelo zabavali, saj smo lahko tudi mi priredili in predstavili kamišibaj. (Ana Lampret, Hana Mestnik, 6. d)

Druga delavnica, ki sem jo vodila učiteljica Andreja Robek Perpar, se je začela z meditacijo, v kateri smo se dodobra sprostili. V tem sproščenem stanju so učenci poslušali različne odlomke pesmi in proznih besedil. Ob poslušanju so skušali doživeti pisateljevo ali pesnikovo počutje ob pisanju. Sprostitev se odlično povezuje z umetnostjo pisanja. V času skriptorijev so morali imeti poklicni prepisovalci knjig mir in tišino. Mir in tišina je bila nujna navzven in navznoter njihovega telesa. Zato smo nadaljevali s kaligrafijo, natančneje z osvajanjem pisave, ki se imenuje copperplate.

Nastali so prav lični izdelki. Vse misli odgovarjajo na vprašanje, kaj udeleženci te delavnice želijo svetu.

Svetu želim, da bi se spremenilo kaj promena bi
bilo.

Urška Zupančič, 6. bVG

Svetu želim konec vojne
Lina Hribar
7.B VG

Svetu želim veliko sreče in
ljubezni med ljudmi.

Anastasija Vranješ, 8. c

svetu želim, da bi bil vesel.

Špela Kastelic, 7. b

svetu želim samospoštovanja

Tinkara Kastelic, 8. a

Ljudem želim veliko družbenja, razumevanja
in osebnega zadovoljstva.

Iza Berg Verbič, 8. b

svetu želim, da bi
bili vsi ljudje
enakopravni in se
spoštovali med sabo

Življenje je prekratko
za negativno energijo

inja Lupše
7.6.

Anja Volkar, 7. c

svetu želim
veliko
smile

Eva Porenta, 6. d

vetu želim vsi dobro jutro

Ana Porenta 6.d

vetu želim da bo bil vsi

dobro jutro.

patroja kastel kamnika 6a

Vetu želim vsi pozitivnih kot negativnih ljudi.

Naja Grabnar

me glej dol

Vetu želim mnogo let brez vojne.

Manca Miklavčič,

8.d. Vetu želim, da bi bil

Vetu želim:
mir, ljubezen, zdravje.

Sara
Gamberger 6.a

lep, brez vojne, manj
misanosti in da se niti
begali in se niti niti.

Lejla Mohar 6a

*Če dovolj vejam
lahko na zlatih knilih
poletis v nebo
in se dotakneš
svojih sanj*

*Letu želim, da bi bil na njem mir,
da bi bila na njem pravica ter, da
bi bili ljudje poštenjsi*

Nika Lampret 7.b

Neža Ušak 7.c

Zadnja delavnica je bila namenjena tihemu branju in seveda tudi pogovoru o prebranem. V to delavnico so se priključili tudi učenci prve in druge delavnice. Nekateri so branje podaljšali v noč, a kljub temu kleno zjutraj vstali, pozajtrkovali in odšli domov. Kljub pričakovanju, da se bodo ponoči dogajale pravljичne stvari, smo v domišljjski svet odpotovali le v sanjah. V realnosti pa je bila tudi pot domov lepa, saj poznamo pregovor: »Ljubo doma, kdor ga ima«.

Učenci so bili nad delavnicami navdušeni.

Všeč mi je bila sprostitevna meditacija in učenje novih pisav. (Patricija Kastelic Kamnikar, 6. a)

Ta dan je bil eden najlepših trenutkov v mojem življenju. Upam, da se vidimo še naslednje leto. (neznani)

Zelo mi je bilo všeč, najbolj pa meditacija, ker sem se najbolj umirila. Upam, da se še kdaj ponovi. (Lejla Mohar, 6. a)

Naslednje leto se vidimo ob istem dnevu, ko bodo nadobudni bralci prišli z novimi knjigami in temami za pogovor.

Kaj je kamišibaj?

avtorica prispevka: Tiana Kendić, 7. a

Kamišibaj (jap. *kami*: papir, *šibaj*: gledališče) je edinstvena oblika pripovedovanja zgodb ob slikah. Slike (ilustracije) so vložene v lesen oder, imenovan butaj. Pripovedovalec (kamišibajkar) ob pripovedovanju menja slike, ki prikazujejo dogajanje v zgodbi. Uvrščamo ga med predstave manjšega tipa oz. komornega gledališča. Slike (formata A3) vabijo k bližini in vključenosti gledalcev v vzdušje zgodbe.

Kamišibaj omogoča prikaz različnih žanrov in lahko nagovarja različno publiko. Poleg otroškega je zelo priljubljen tudi kamišibaj za odrasle. Tudi odrasli smo željni zgodb. Pravljice, basni, miti in legende, zgodbe s svojimi globokimi arhetipi, pesnitve in poezija so se izkazale kot odličen material za kamišibaj. Zato ima tudi etnološko funkcijo, saj lahko oživlja tudi tisto ljudsko izročilo, ki je zaradi svoje specifične literarne oblike težje uprizorljivo (izštevanka, uganke, pregovori ...). Če pa si zaželimo sodobnejših vsebin, so tu kratke zgodbe, poezija, humoreske, grozljivke, drame, trilerji, znanstvena fantastika, družbeno-kritična vprašanja ...

Dandanes, ko postajamo siti ekranov, digitalizacije, masovnih zabavnih prireditev in brezosebnih odnosov, je kamišibaj dragulj, ki s svojo toplino in neposrednostjo na pristen način – kot nekoč – poveže ljudi ob pripovedovanju zgodb.

V Sloveniji ga poznamo od leta 2013. Od takrat se je po zaslugi Gledališča Zapik naglo razširil po vseh slovenskih regijah in postal del kulturnega programa. Kot dragocen pripomoček ga uporabljamo tudi v pedagogiki in terapiji.

Več o kamišibaju in njegovem razmahu v Sloveniji si lahko preberete na spletni strani društva:

Društvo kamišibaj Slovenije <http://www.kamisibaj.si/>

Tokrat smo v Časotepcu poskrbeli tudi za slepe in gluhe. Poskenirajte si QR-kodo in si oglejte kamišibaj Nike Lampret iz 7. b ali pa prisluhnite besedilu, v katerem Nika razlaga, kaj je kamišibaj.

Pripovedka o beli kači
Nika Lampret, 7. b

Kaj je kamišibaj?
Nika Lampret, 7. b

Jurčičev pohod

Jurčičevo leto se je izteklo, prav tako korona. Zato smo lahko šolske novinarke zaradi sprostitev kovid ukrepov brezskrbno podale na Jurčičev pohod. Pridružili smo se učencem in učenkam izbirnega predmeta *turistična vzgoja* in *raziskovanje domačega kraja in varstvo njegovega okolja*.

Začeli smo ob 8. uri, ko smo se peš odpravili iz Višnje Gore proti Muljavi. Pot nas je vodila po tistih cestah, po katerih naj bi tudi Jurčič hodil v šolo. Namreč neko obdobje v svojem življenju je šolo obiskoval v Višnji Gori.

Šolske novinarke, ki se pohoda niso mogle udeležiti, pa so imele nalogo, da vam predstavijo pohod in Jurčiča.

JURČIČEV POHOD ŠOLSKIH NOVINARK

avtorica prispevka: Julija Cunja, 7. a

V soboto, 5. marca 2022, je bil organiziran Jurčičev pohod iz Višnje Gore do Muljave. Pohod je dolg 12 km, traja pa približno 3 ure. Namenjen je ljudem vseh starosti, posvečen pa je Josipu Jurčiču, saj naj bi po tej poti hodil v šolo. Udeležujejo se ga pohodniki iz vse Slovenije.

Zbrali smo se na avtobusni postaji, ki je zraven železniške postaje v Višnji Gori. Malo smo še počakali zamudnike, se razvrstili v kolono in krenili proti Višnji Gori.

Na začetku poti smo hodili med hišami v Višnji Gori in že imeli prvo postojanko na trgu pred Hišo kranjske čebele, kjer nas je pozdravila kranjska čebela. Slikali smo se, dobili pa smo tudi različne zgibanke o Jurčiču in o nagradnem natečaju za slike. Nato smo se odpravili naprej v gozd in se kmalu povzpeli do starega gradu nad mestom. To je bil eden izmed redkih večjih vzponov. Od tam naprej smo hodili po gozdu in po travnikih, si ogledovali okolico ter se pogovarjali. Šli smo skozi naselje Pristava in po nekaj km hoje ter nekaj postankih prišli do Zavrtáč ter nato na Polževo. Tam je bila glavna postojanka, kjer so imeli tudi čaj in kuhano vino. Pojedli smo sendviče, se podružili, opazovali pse in pobrali nekaj izjav za šolski časopis. Čakal nas je še zadnji večji vzpon po smučišču in uspešno smo ga premagali. Na vrhu smo si ogledali cerkev sv. Duha in nato se je pot le še polagoma spuščala do Muljave, predvsem po travnikih in gozdu, vmes pa smo šli tudi mimo dveh manjših naselij. Končno smo prišli do Jurčičeve domačije, kjer je potekala zaključna prireditev. Imeli so razstavo likovnih del v gozdu, kamišibaj, nagradni kviz o Jurčiču, ki ga je priredila knjižnica Ivančna Gorica, in še veliko drugih stvari. Tam smo počakali na starše, bil pa je organiziran tudi prevoz z avtobusom.

Bilo je zelo lepo! Priporočam. 😊

16

Vsi smo se zbrali na avtobusni postaji, z nami so šli tudi učenci 8. razreda, in skupaj smo se odpravili na pohod. Pot je bila dolga 12 km, na začetku strma. Na začetku se mi je zdelo, kot da bo tako strmo celih 12 km, a ni bilo tako. Pot se je kmalu zravnila, potem je bilo zelo lahko. Hodili smo mimo stojnic z zelo dobro in okusno hrano, potem smo se pa ustavili, nekaj pojedli, popili zelo okusen čaj, naredili smo intervju z nekaj osebami (kakšna se jim je zdela pot, kolikokrat so odšli na pot, ali poznajo kakšna Jurčičeva dela, so si že ogledali njegovo domačijo in Krjavljevo kočo ipd.). Hodili smo tudi po gozdu, gozdna pot je bila kar ozka, med potjo je začelo snežiti. Ko smo prišli na konec, so pa tam predstavljali kamišibaj.

Lejla Smajlovič, 7. b

Izjave udeležencev pohoda:

Sem prvič na tem pohodu in zagotovo še pridem. Vem pa, da je ta pot poimenovana po Jurčiču verjetno zato, ker je tukaj veliko hodil. (Brane)

Sem domačin. Doma sem z Mleščevega. Redkokateri pohod mi manjka, saj se ga z veseljem udeležim. Vem, da se ta pot imenuje po Jurčiču, ker je tukaj hodil kot študent. Večkrat sem

bil tudi na njegovi domačiji. Prebral sem tudi nekaj njegovih del, predvsem v mlajših letih. Ogledamo si tudi Jurčičeve predstave, kjer igra tudi moja soseda Marija. (Stane)

Tole je moj sedmi pohod. Če mi ne bi bilo všeč, zagotovo ne bi prišel, tako pa sem še vedno tukaj. Ogledal sem si tudi Krjavljevo koč. Prebral sem bolj malo njegovih del, žal. (Franci iz Sostrega pri Ljubljani)

Lani žal nismo bili na nobeni predstavi, videli pa smo zelo lepe kulise. Želim si, da bi si prišla ogledat letošnjo igro. Poznam Jurčičevega junaka Krjavlja. To je bilo v naših časih obvezno čtivo – bralna značka. Imam tudi njegovo plaketo. (neznana)

O JURČIČEVEM POHODU

avtorica prispevka: Beatrice Turk, 7. a

Pot se prične v Višnji Gori, kjer je Josip Jurčič obiskoval osnovno šolo, nadaljuje pa po poteh, ki jih je vsakodnevno prehodil od domače vasi Muljave do šole. Nekateri kraji se pojavijo tudi v njegovih delih, kot na primer grad Roje v delu Grad Rojinje, najbolj poznani pa sta Višnja Gora iz Kozlovske sodbe v Višnji Gori in Muljava iz Desetega brata. Na Muljavi je možen tudi ogled Jurčičeve rojstne hiše.

Zamisli o Jurčičevi poti, ki pohodnike popelje od Višnje Gore do Muljave, se je prvič porodila ob 150. obletnici rojstva prvega slovenskega romanopisca, Josipa Jurčiča. Dežela, po kateri je hodil Jurčičev literarni junak Deseti brat, vsako leto povabi pohodnike na 15 kilometrov dolgo pot, na kateri se udeležencem predstavita čudovita naravna in bogata kulturna dediščina.

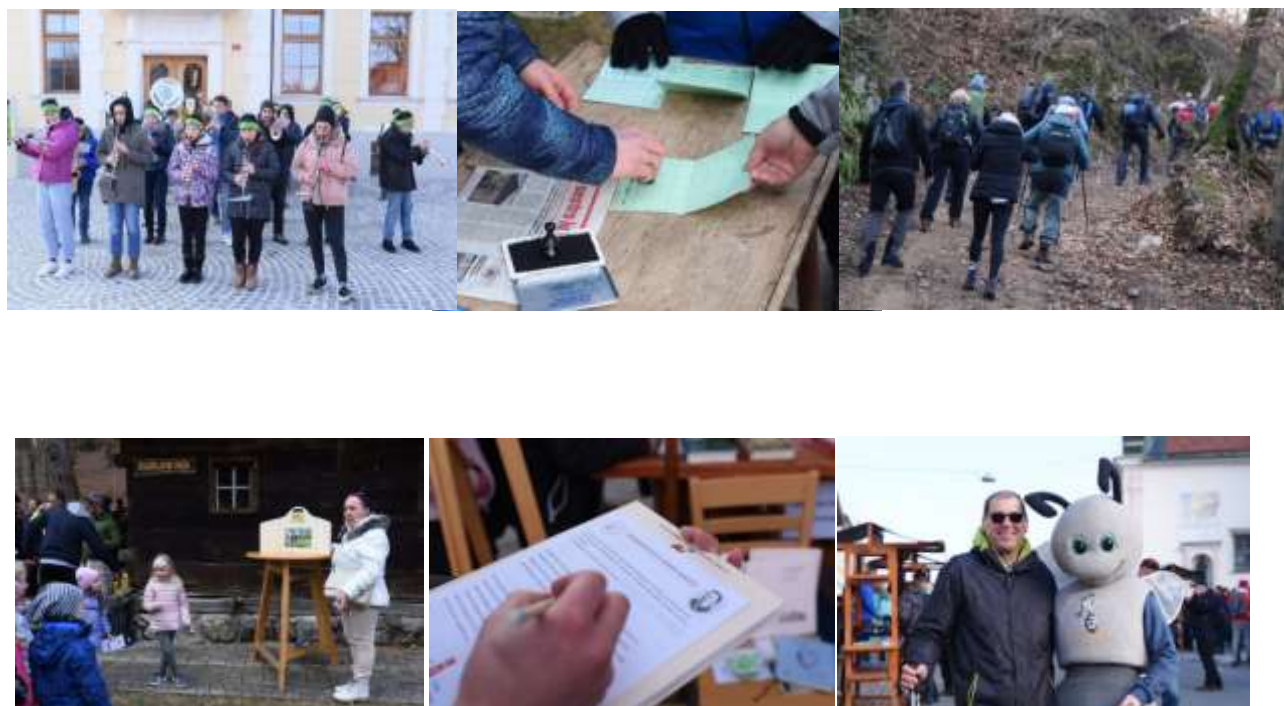
Letos je potekal 28. Jurčičev pohod, ki je bil organiziran 5. marca 2022.

Pohod je do sedaj potekal tradicionalno prvo soboto v mesecu marcu, vsako leto pa se ga je v vseh mogočih vremenskih razmerah udeležilo ogromno število pohodnikov. Ob poti so jih spremljali domači ponudniki ter drug zanimiv program, ki je bil vsako leto malo drugačen. Sklepna prireditev z bogatim kulturnim in zabavnim programom na cilju pohoda je tradicionalno potekala v naravnem amfiteatru muzeja na prostem, na Jurčičevi domačiji na Muljavi.

Pot se v Višnji Gori začne strmo navzgor mimo Starega gradu grofov Višnjegorskih in vse do Polževega, kjer je tudi najvišja točka pohoda (vrh 630 m). Hodite tudi po Gozdni učni poti. Pri Hotelu Polževo je možnost postanka za počitek in okrepčilo. Po ogledu cerkvice sv. Duha na vrhu Polževega se pot samo še spušča proti Muljavi. Malo pred Muljavo je čas za ogled še ene cerkvice sv. Janeza Krstnika. Pohodniki so vabljeni na Muljavi tudi v cerkev Marijinega Vnebovzetja. Tisti najvztrajnejši se lahko odpravijo še do Krke, kjer se dogovorijo za ogled Krške jame.

Nekaj utrinkov z letošnjega pohoda:

VIR:

<https://namuljavi.si/jurciceva-pot/>

<https://photos.ecetera.si/28-Jur%C4%8Di%C4%8Dev-pohod-interna-galerija-fotografij/n-Gv6Hrh/i-RLgXcRr/A>

<https://photos.ecetera.si/28-Jur%C4%8Di%C4%8Dev-pohod-interna-galerija-fotografij/n-Gv6Hrh/i-HJp3hps/A>

<https://photos.ecetera.si/28-Jur%C4%8Di%C4%8Dev-pohod-interna-galerija-fotografij/n-Gv6Hrh/i-zR7p2K3/A>

<https://photos.ecetera.si/28-Jur%C4%8Di%C4%8Dev-pohod-interna-galerija-fotografij/n-Gv6Hrh/i-CgspGRR/A>

<https://photos.ecetera.si/28-Jur%C4%8Di%C4%8Dev-pohod-interna-galerija-fotografij/n-Gv6Hrh/i-HFpcprc/A>

<https://photos.ecetera.si/28-Jur%C4%8Di%C4%8Dev-pohod-interna-galerija-fotografij/n-Gv6Hrh/i-XsGjWqC/A>

<https://photos.ecetera.si/28-Jur%C4%8Di%C4%8Dev-pohod-interna-galerija-fotografij/n-Gv6Hrh/i-rGrRpHh/A>

<https://photos.ecetera.si/28-Jur%C4%8Di%C4%8Dev-pohod-interna-galerija-fotografij/n-Gv6Hrh/i-LmqXk8n/A>

Rojstna hiša Josipa Jurčiča

avtorica prispevka: Amajla Muhić, 7. b

Jurčičeva rojstna hiša, v kateri se je rodil Josip Jurčič, stoji na Muljavi in je urejena kot muzej na prostem.

Do leta 1826 so Jurčičevi predniki stanovali v najeti tuji leseni bajti (*pajštbi*), namenjeni preužitkarjem. Od tu tudi domače ime *Pri Pajštbarju*. Tega leta pa je Jurčičev ded postavil lastno, zidano hišo. Hiša je ohranjena v prvotni obliki in predstavlja dragocen spomenik kmečkega stavbarstva 19. stoletja.

Leta 1928 so domačijo obnovili brez spreminjanja zunanosti in notranjosti. Leta 1954 je hišo prevzel Zavod za varstvo kulturnih spomenikov, leta 1966 pa Slovenski etnografski muzej v Ljubljani. V hiši je ohranjena originalna oprema, ki jo je etnografski muzej delno dopolnil z opremo iz svojih zbirk.

Zidan stanovanjski del (ki je podkleten) ima v sredini veliko vežo z odprtim ognjiščem in kuriščem peči. Bila je namenjena kuhanju in shranjevanju manjšega orodja. Od bivalnih prostorov ima domačija *hišo*, kjer se je zadrževala družina in sta spala starša, manjšo *kamro*, ki je bila spalnica za otroke, in še *štibelc*.

Samo hišo in gospodarsko poslopje je muzej dopolnil z dodatnimi (prenesenimi ali zgrajenimi) poslopji. V sadovnjaku stoji čebelnjak s kopijami poslikanih panjskih končnic. Kašča, v kateri so hranili vso hrano in boljšo obleko, je zaradi nevarnosti požarov ločena od glavne stavbe.

Poleg domačije je muzej zgradil *Krjavljevo koč*, ki je primer bivališča vaškega bajtarja.

V dolini za domačijo domače gledališko društvo vsako leto uprizori predstave na prostem, postavljena je scena za predstavo igre *Domen*.

JOSIP JURČIČ KOT NOVINAR

avtorica prispevka: Ivana Milena Lekše, 7. d

Josip Jurčič se je rodil 4. marca 1844 na Muljavi kot sin revnih kmečkih staršev. V otroštvu je poslušal zgodbe svojega deda, ki ga je navdušil za literaturo. Po končani osnovni šoli v Višnji Gori je obiskoval gimnazijo v Ljubljani, kjer se je seznanjal z domačo in tujo literaturo. Josip Jurčič je pričel ustvarjati v dijaških letih, ko si je zapisoval slišane zgodbe in drugo ljudsko gradivo. Kot rezultat zbiranja le-tega je izšla *Pripovedka o beli kači* (1861). Na njegovo ustvarjanje so vplivale pravljice, anekdote in pripovedke ljudskega izročila, ki mu jih je pripovedoval njegov ded. Pripovedi je zbral in izdal v zbirki *Spomini na deda* (1863) in v kratki povesti *Prazna vera* (1863).

Leta 1864 je Mohorjeva družba izdala in s stotimi goldinarji nagradila zgodovinsko povest *Jurij Kozjak, slovenski janičar* in črtico *Jesenska noč med slovenskimi polharji*. V literarni reviji *Slovenski glasnik* pa sta bili izdani povesti *Domen* (1864) in *Jurij Kobila* (1865).

V gimnazijskih letih je najraje prebiral angleškega romanopisca Walterja Scotta. Na njegovo ustvarjanje pa so prav tako vplivala dela Frana Levstika, predvsem delo *Popotovanje iz Litije do Čateža* (1858), *Napake slovenskega pisanja* (1858) in *Martin Krpan z Vrha* (1858). Tako je postal Jurčič najpomembnejši uresničevalec Levstikovega literarnega programa.

Leta 1869 je poskušal v Mariboru ustanoviti nov časnik *Glasnik, list za zabavo, književnost in pouk*, vendar je časnik doživel le eno izdajo. Leta 1880 je Josip Stritar napovedal prenehanje izdajanja *Zvona*, zato je

Josip Jurčič skupaj z Jankom Kersnikom, Franom Levcem in Ivanom Tavčarjem ustanovil nov leposlovni list v Ljubljani z naslovom *Ljubljanski zvon*.

VIR: https://sl.wikipedia.org/wiki/Josip_Jur%C4%8Di%C4%8D

PREDSTAVITEV KNJIGE IVANA SIVCA: PRVI POMLADNI CVET

avtorica prispevka: Andreja Robek Perpar, prof.

Muljava, 12. 9. 2021 – Na Jurčičevi domačiji v letnem gledališču je potekala predstavitev knjige Prvi pomladni cvet. Gostili smo avtorja te knjige – Ivana Sivca. Knjiga nosi podnaslov Realistična romantika pisatelja Josipa Jurčiča, kar pomeni, da opisuje življenje našega rojaka, ki je bil povsod zelo cenjen. Nastala je v okviru projekta Jurčičevo leto.

Tistega nedeljskega dne (12. 9. 2021) smo s šolskimi novinarkami izkoristile enkratno priložnost ter se udeležile predstavitve knjige *Prvi pomladni cvet*. Napisal jo je Ivan Sivec, s katerim smo naredile tudi kratek intervju, saj za kaj več ni imel časa. Ves čas je bil namreč oblegan s strani gostov, oboževalcev, pa tudi organizatorjev. Preden se je dogodek začel, je podpisoval knjige.

Dogodek je bil razdeljen na tri dele. V prvem delu so predstavili Ivana Sivca kot pisatelja. Ivan Sivec je eden izmed najplodnejših slovenskih pisateljev. Napisal je 166 knjig, ki so izšle v 355 000 izvodih, nekaj teh je tudi dramatiziranih. Njegove knjige so prevedli v brajico, pisavo za slepe in slabovidne. Spada med tri najbolj brane avtorje. Ne piše samo leposlovja, pač pa tudi popularno glasbo, besedila za zборе, monografije slovenskih avtorjev, skladateljev in pesnikov. Pohvali se lahko z izjemno obsežnim in raznolikim narodnim opusom, zato je leta 2019 iz rok predsednika republike Slovenije, Boruta Pahorja, prejel tudi eno najvišjih odlikovanj v naši državi – red za zasluge za narod.

V drugem delu nam je g. Sivec predstavil, kako je raziskoval Jurčičevo življenje in delo. Povedal je, da je zelo vesel, da se o Josipu Jurčiču ponovno razmišlja in govori tudi v širši skupnosti. »Vedno je praznik, kadar izide nova knjiga,« pravi. V Sloveniji na dan izide od 5 do 6 knjig. »Za vas pa je toliko večji praznik, saj je izšla knjiga o vašem rojaku.« Ker ga zelo zanima zgodovina, kar se vidi tudi v njegovih zadnjih izdanih delih, je knjiga o Jurčiču logično nadaljevanje njegovega dela. Začel je namreč s Karantanijo, z nastankom Brižinskih spomenikov, nadaljeval z Rimljani na naših tleh, s Francetom Prešernom, za katerega je šele sedaj (ob raziskovanju Jurčičevega življenja) ugotovil, da je povezan z Jurčičem. »Tisto, kar je Prešeren v poeziji, je Jurčič v prozi,« samozavestno izjavi. Oba sta rada hodila na Šmarno goro, oba sta bila mnjenja, da Slovenci lahko obstanemo le, če imamo veliko zapisano – povest, pesem, anekdoto ... Prednost obeh je bila, da sta znala govoriti kranjsko in nemško. Jurčiču bi bila pot v ljubljansko šolo zagotovo zaprta, če ne bi znal dobro nemško. Tam se je srečal s Prešernom in Ciglerjem.

Sam se ima za zelo podobnega Jurčiču. Jurčič slovi po bogatem, poetičnem, predvsem pa ljudskem jeziku, pa tudi po hudomušnosti. V tem stilu je želel pisati tudi Sivec in upa, da bodo bralci ob branju te knjige to opazili. Zgleduje se po njem tudi v mislih, ki jih je Jurčič pisal v beležko. To misel je nato uporabil kot uvod v knjigo ali poglavje, kar je naredil tudi sam.

V zadnjem delu pa je razkril svojo pot raziskovanja Jurčičevega življenja. Čeprav ima Sivec že veliko pisateljske kilometrine, je delo nastajalo kar 30 let. Z zbiranjem je začel že kot novinar pred desetletji, ko je delal reportaže. Med drugim je naredil reportažo s Cirilom, Jurčičevim pranečakom, z Jernejem Lampretom, bivšim županom, ki je veliko vedel o Jurčiču. Ušesa je imel stalno naravnana na besedo, ki je tekla o našem avtorju. Kjerkoli se mu je zdelo, da bi beseda lahko nanese na Jurčičevo življenje, je vlekel na ušesa ter budno spremljal tudi podatke o tem, kdo bi morebiti še lahko kaj vedel o njem povedati. Letošnje leto (2021) je delo intenzivno potekalo tudi na terenu. Takoj je vedel, da mora napisati ljubezensko zgodbo z Johanno Ottovo, s katero je imel dobre možnosti, da bi se poročil, a je žal prezgodaj umrl. Končno je prišel čas za razkritje 30-letnega raziskovanja. Skupni jezik je našel tako z Občino Ivančna Gorica in županom kot tudi z direktorico Zavoda Prijetno domače, Majo Lampret. Vsi ljudje njune ekipe so goreče živeli za ta projekt. In v tem je prednost te knjige: Sivčevo terensko raziskovanje ter predanost domačih ljudi, ki jim je v interesu, da prvega slovenskega romanopisca predstavijo širši javnosti.

Največ o Jurčičevi popularnosti govori tudi veliko spominsko slavlje, ki se je na Muljavi vršilo leta 1882, ko so mu postavili spominsko tablo. Na slavlje je prišla vsa ljubljanska gospoda, celo gospoda iz Prage in z Dunaja, ker so čutili, kakšen avtor je Josip. Zbranih je bilo okoli 2000 ljudi in tako je sloves Dolenjca poletel še širše. Videlo se je, da je slovenski narod stal za njim, saj je s svojim delom, zgledom in idejami navduševal Slovence, naj bodo bolj zagnani, srčni. Čeprav menda 1. razreda ni izdelal, so mu to njegovo zagnanost in srčnost priznali vsi veljaki.

V knjigi lahko po besedah Sivca izveste tudi podrobnosti o hoji do Ciglerja, do Dunaja, o njegovi revščini. V času študija ni imel denarja. Z enim goldinarjem sta s sošolcem živela cel teden. Zaradi tega je moral študij opustiti in se zaposliti. Začel je delati v časopisu. Kot

časnikar je delal v Slovenskem narodu, ko je bil njegov urednik še Anton Tomšič in kasneje Ivan Tavčar.

Knjiga Prvi pomladni cvet ima dve spremni besedi, kar je za knjigo nenavadno, a tako kot je poseben Jurčič, je posebna tudi ta knjiga. Tako kot je Jurčič opredeljen za realista oz. romantičnega realista, tako je tudi Sivčeva proza označena kot novi realizem s primesmi dokumentaristike. Ga. Helga Glušič ima prav. Sivec enostavno mora poskrbeti za dokument, da je njegova proza pristnejša. Ko nekaj novega odkrije, je to zanj boljše kot najboljše kosilo. Ponosen je, da gre knjiga tudi v tujino, dostopna je tudi že kot elektronski vir. Želi si, da bi napisal še kaj za najmlajše, da se spoznajo z velikani naše slovenske književnosti. Tako je pred njim še veliko novih izzivov in zagotovo ne bo počival.

Uradni del srečanja je bil končan. Sledil je še neuradni del, to je druženje s Sivcem. Udeleženci dogodka so lahko Sivcu zastavili vprašanja. Če samo povzamemo odgovore, ki zgovorno pričajo o njegovem načinu dela, raziskovanja:

- priprava na literarno delo je sedemkrat daljša od pisanja,
- ko piše, se zabubi v delavno sobo in takrat ni obiskov,
- dan med intenzivnim pisanjem poteka takole: vstane ob štirih ali petih zjutraj in piše do desetih, nato se odpravi na sv. Primož, da se očisti in zbistri glavo, vrne

se v sobo in piše naprej, skratka ves čas je namenjen le pisanju, tudi prijatelji ga ne motijo, ker vedo, da tega ne mara,

- njegovo pisanje steče dobro, če je priprava dobro narejena,
- pisanje zgodovinske knjige se mu zdi velika odgovornost,
- zaradi njegove knjige o Jurčiču jih mnogo pride na novo pogledat Muljavo in jo vidijo na nov, drugačen način,
- svoje pisateljske veščine je brusil v kreativni šoli pisanja; v tujini imajo za to celo študij, pri nas le v obliki tečajev, sam pa je bil deležen v domačih krajih,
- ko se mu v glavi porodi tema za ubesedenje, preprosto ve, ali je tema primerna za otroke, mladino ali odrasle,
- bralcev ne privlačijo zgodovinske in biografske teme, pač pa žanri (ljubezenski roman, pisemski roman, kriminalka ...),
- v mladosti je pisal pesmice in takrat je spoznal, da je rojen za literaturo, svoj prvi honorar (za svojo prvo pesem) je dobil v obliki poljuba dekleta, kateremu je bila pesem namenjena,
- pri pisateljevanju mu je pomagalo, da je bil novinar, saj je med tem službovanjem spoznal več kot 7000 ljudi, vsak je vedel nekaj in vsak je bil pripravljen pomagati,

- čeprav po izdaji knjige izve še marsikaj novega o pisatelju/pesniku/zgodovini, nima nikoli želje, da bi izdal novo različico ali nadaljevanje; vseeno pa čuti nelagodje, celo jezo ob svoji zbirki o Celjskih grofih (izšlo je 5 knjig o Celjskih grofih, sedaj pa se mu ponuja možnost nadaljevanja – zgodba o Ani Celjski – in je nikakor ne more umestiti v to zbirko, čeprav si močno želi).

Intervju z Ivanom Sivcem

23

Šolske novinarke so opravile intervju z najplodnejšim slovenskim pisateljem Ivanom Sivcem. Rodil se je 23. maja 1949 v Mostah pri Komendi, zdaj pa z družino živi v Mengšu. Po poklicu je slovenski pisatelj, publicist, pisec pesmi, slavist in etnolog. Napisal je največ knjig v Sloveniji (170 knjig, februar 2022). Zaradi nadarjenosti so ga v šolo poslali že pri šestih letih. Njegovo prvo daljše pripovedno delo je bila povest *Pesem njenih zvonov*, ko jo je napisal leta 1970.

Kako ste prišli na idejo, da bi napisali knjigo o Josipu Jurčiču?

Jaz sem v Jurčiča zaljubljen in sem zbiral gradivo o njem. Odkrival sem razne podrobnosti, pisal reportaže, ki sem jih delal še 20 do 30 let nazaj. Zgodovina me zelo zanima, sem namreč literarni zgodovinar. Med drugim se spomnim, kako sem tukaj sedel z Jurčičevim pranečakom in mnogimi domačini, s katerimi sem opravljal pogovore. V knjižice sem zbiral razne drobce, prebiral njegova dela, saj sem nad njimi zelo navdušen, tudi nad njegovim pisanjem.

Kako dolgo ste zbiral gradivo?

Knjigo vedno pripravljam zelo dolgo časa. Gradivo sem zbiral okoli 30 let. Zelo intenzivno pa sem zbiral okoli poldruga leta. Ko imam vse zbrano, začnem s pisanjem. V knjigi je veliko slik, strokovnega gradiva, spremna beseda strokovnjaka dr. Kosa.

Koliko knjig ste že napisali?

Največ v Sloveniji, to je 166. Pravijo, da Gorenjec raje napiše knjigo, kot jo kupi.

Ali ste prebrali vsa Jurčičeva dela?

Seveda, vsa. Najmanj trikrat. Najprej v šoli kot mlad fantič, šolar, nato pa kot študent na fakulteti, po izobrazbi sem slavist. Zdaj pred pisanjem pa še enkrat, zelo podrobno, natančno. Celo izpisoval sem si iz knjig razne stvari.

Koliko ljudi vam je pomagalo zbirati podatke za knjigo?

To delam vse sam, vendar tudi strokovnjaki, ki obvladujejo to področje. Grem v knjižnico, v muzeje. Recimo tukaj v muljavskem muzeju so zelo prijazni g. Borut, ga. Maja, g. Jernej. Veliko je domačinov, ki veliko vedo o njem. Veliko se bil na Muljavi. Tako ali tako sem tukaj vsaj enkrat na leto, ko pridem gledat igro, pa še kdaj vmes. Ta svet tukaj na Muljavi me zelo privlači.

Ali so vaše ostale knjige tudi kaj povezane s knjigo o Josipu Jurčiču?

Jaz sem letos izdal dve podobni, a veliki knjigi, ki sta med seboj različni, po načinu pa podobni. Ena je o Tavčarju, druga o Jurčiču. Oba sta bila urednika Slovenskega naroda.

Ali ste se že kdaj sprehodili po poti Josipa Jurčiča?

Seveda. Približno trikrat sem že šel. Jaz pravim, da je to pot od povesti do romana. Prvo povest je napisal Janez Cigler 1836, prvi slovenski roman pa je napisan 30 let zatem, torej 1866. Ker je Jurčič hodil po tej poti, se mi zdi, da je to sprehajalna pisateljska pot in rad hodim po njegovih stopinjah.

Katero Jurčičevo knjigo ste največkrat prebrali?

Desetega brata, ker je to njegovo najboljšo delo. Ampak dobra je tudi knjiga Sosedov sin, Tugomer, ki ga čisto premalo cenimo. V njegovih knjigah so mi najbolj všeč vaški veljaki, ki jih zelo originalno, izvirno opiše in označi. Pa tudi Krjavelj, vaški posebnež, živi povsod še danes.

Ali ste vi osebno povezani z Jurčičem in njegovo rodbino?

Z njegovo rodbino nič, z Jurčičem pa močno. Jurčičev način pisanja mi je zelo blizu in pišem podobno – realistično romantiko. Jurčič je bil dober fabulist, torej je znal dobro povedati zgodbo, kar je meni všeč in moram reči, da je meni nekako usojeno hoditi po Jurčičevih in Tavčarjevih poteh.

Ali boste napisali tudi kakšno povest o Jurčiču za otroke?

V načrtu prav gotovo je. Upam, da se bomo kaj dogovorili z Zavodom Prijetno domače. Zagotovo bi bilo treba narediti kakšno mladinsko delo, pa tudi slikanico, da odpremo ta zanimiv Jurčičev svet tudi najmlajšim.

Življenje človeka na zemlji

Pri izbirnem predmetu *življenje človeka na Zemlji*, ki ga izvaja učiteljica Tina Finc in ga obiskujejo učenci 8. razredov, smo se v jeseni prijavi na fotonatečaj z naslovom »Pisana biodiverziteta«. Kaj sploh je biodiverziteta? Biodiverziteta je pestrost življenja na Zemlji v vseh najrazličnejših oblikah, od bakterij in gliv do rastlin in živali. Tudi ljudje smo del biodiverzitete.

Biodiverziteta pa ni le raznolikost živih vrst, je tudi raznolikost znotraj posameznih vrst – njihova genska pestrost in je tudi vsa pestrost ekosistemov, kjer te vrste prebivajo. Biodiverziteta, kot jo poznamo danes, je nastala v milijardah let razvoja življenja. Slovenija se ponaša z eno največjih biodiverzitet v Evropi.

Učenci izbirnega predmeta so se torej odpravili v naravo in v fotografije ujeli primere pisane biodiverzitete, ki se nahaja v neposredni bližini naše šole.

Po pregledu vseh fotografij smo se skupaj odločili, katere tri pošljemo na natečaj. Rezultati natečaja bodo znani maja 2022 in, seveda, upamo na zmago.

avtorica prispevka: *Žana Pungerčar, 8. a*

Ajda Zupan, 8. d

Ana Markelj, 8. a

Eva Kastelec, 8. c

Tairon Holobar, 8. c

Lara Kepec, 8. c

Iza Berg Verbič, 8. b

Iza Berg Verbič, 8. b

Žana Pungerčar, 8. a

Lucija Mestnik, 8. a

Pri izbirnem predmetu *življenje človeka na Zemlji* smo v novembru obravnavali vulkanska območja in njihove zakonitosti. V sklopu preučevanja vulkanov smo se odločili, da izdelamo svoj pravi pravcati vulkan. Kako smo to storili? Najprej smo na sredino velike kartonaste embalaže postavili plastenko, v katero smo nasuli mešanico moke, pecilnega praška in rdeče jedilne barve. Nato smo plastenko iz vseh strani prekrili z mivko. Mivko smo morali malo navlažiti, da smo jo lahko oblikovali v podobo vulkana. Po koncu oblikovanja smo v plastenko vlili domač kis. Počakali smo sekundo ali dve, nato pa je naša mala replika Vezuva izbruhnila. Bilo nam je zelo zanimivo. Ko je vulkan prenehal z izbruhom, smo vse skupaj lepo pospravili in dobre volje odšli domov.

avtor prispevka: Tadej Irenej Glavan, 8. d

27

V spomin in opomin

avtorica prispevka: Tina Finc, prof.

V jeseni 2021 se je Osnovna šola Stična pridružila mednarodnemu projektu Krokus. S projektom mladim na primeren način predstavimo holokavst in jih ozaveščamo o nevarnostih rasizma in nestrpnosti. Glavne aktivnosti projekta se odvijajo ob koncu januarja. 27. januarja namreč obeležujemo mednarodni dan spomina na žrtve holokavsta. Pri projektu Krokus v spomin na otroke, ki so umrli med holokavstom, sadimo čebulice rumenega žafrana. So opomnik tega, da tudi po najhujših dogodkih vzcveti novo življenje in s tem upanje, da bo življenje lepše, kot je bilo.

Zadnji dan pred mednarodnim dnem spomina na holokavst so učenci pod mentorstvom učiteljice Tine Finc pripravili razstavo na šolskem hodniku. Naslovili so jo »V spomin in opomin«. S pomočjo primerne literature so zapisali številna dejstva o holokavstu, narisali različne skice, povezane s taborišči, narisali žafrane in judovske zvezde. Najbolj so se jih dotaknila pričevanja odraslih, ki so kot otroci preživeli strahote holokavsta.

S pogovorom v razredu in razstavo na šolskem hodniku so na primeren način spoznali in izpostavili temačno obdobje zgodovine, za katerega vsi skupaj upamo, da se nikoli več ne bo ponovilo.

you WRITE

DO JU RIGHT INGLIŠ? Yes, I do. – TUJE STRANI

FILM REVIEW – Pride and Prejudice

The film that I am reviewing is called Pride and Prejudice. It is a drama film, which was recorded after a novel written by Jane Austen. The events that occurred in this film happened in England in 18th century. The film tells us about the family Bennet, which consisted of five daughters and their parents.

The only goal of their mother, Mrs. Bennet, is, that all five daughters are married before their father's death. One summer, the news spreads that a rich, young man, Mr. Bingley, bought a mansion near Longbourn, where the Bennets lived. Mr. Bingley, his good friend Mr. Darcy and the Bennet daughters met at a ball. Mr. Bingley and the older Miss Bennet, Jane, got along quite well, though his prideful friend, Mr. Darcy, criticised Jane's sister, Miss Elizabeth, about her looks and Elizabeth accidentally heard him. And from that day on, Elizabeth didn't like him very much. Mr. Darcy and Elizabeth met many times after that ball. Mr. Darcy then soon realised that he fell in love with Miss Elizabeth, but Elizabeth, on the other hand, hated him. He then soon proposed to her, hoping that she loves him as well, but Elizabeth rejected him. After a lot more events lining up after that, Elizabeth realised that she and Mr. Darcy were so similar and that he was a really good person, she fell in love with him as well. They soon got married and lived happily ever after.

I really recommend this film, because it is a big rollercoaster; you really can't predict what happens next and I personally love the 18th century style so that is also another reason why I enjoyed it very much. I recommend it for the people who love drama and want a romantic good ending.

Nika Markovič, 9. c

SOMETHING PARANORMAL

It was a warm morning at the beach. Me and my crew went to Mariana Trench (deepest known spot in the ocean). The sea was calm, we jumped into water and started searching. I hit my head on the rock and I felt dizzy. I felt how my body froze, it wasn't because of my head but there was something that sounded horrible like a half dead whale. It got cloudy outside and the temperature dropped. My friends told me to get out of water or else I'd get sick. I didn't listen to those idiots but something was slowly dragging me down. I thought it was something paranormal. Well it was. Something just drag me to hell. I woke up on an island. Surrounded by people I somehow survived. My parents were there. All people sang me a song "Daisy". It was really creepy. I woke up in my bed, I was sweating and I never saw my parents again. Do I live in a parallel world?

Ana Miklavčič, 7. b

THIS IS PATRICK

This is Mr. Patrick. He's 51 years old. He likes to play with his grandson, building little houses out of wood and spending time with his wife. He visits his grandson a lot and builds little structures out of wood with him. He has a dog and a cat that don't like each other. He loves watching the TV and going on walks when there's a sunny morning. He doesn't have a lot of hobbies and he has already retired, so he has a lot of time to do things in his apartment.

This is Mrs. Martha. She's 38 years old. She likes to help her son with school and social life. She also plays volleyball a lot with her husband. They live in a big house near a farm. She loves when her son has sleepovers and she loves biking with her son. She has a lot of hobbies and a job, so she doesn't have a lot of free time, but at least she's happy when she helps her son.

Timotej Grilc, 6. c

RDEČI KRIŽ

avtorica prispevka: Beatrice Turk, 7. a

30

Rdeči križ je mednarodna organizacija, ki je bila ustanovljena 23. oktobra 1863 v Ženevi, ko so se srečali predstavniki 16 držav in na pobudo Jeana Henrija Dunanta ustanovili človekoljubno organizacijo Mednarodni Rdeči križ.

Organizacija je dokončno zaživela naslednje leto, med njenimi cilji pa je bila predvsem nevtralna pomoč vsem udeležencem vojn. Simbol organizacije je postal rdeči križ na belem ozadju (obrnjena švicarska zastava), kasneje pa tudi muslimanski rdeči polmesec in Davidova zvezda. 7. decembra 2005 so države članice izglasovale uvedbo tretjega simbola, rdečega kristala, tako da se je lahko izraelska organizacija Magen David Adom vključila v Mednarodni komite Rdečega križa (ICRC), saj dotlej simbol te organizacije, rdeča Davidova zvezda, ni bil priznan kot simbol Rdečega križa.

Prvi začetki rdečega križa so se sicer pojavili že tristo let pred Dunantovo zamislijo, ko se je s tovrstno humanitarno dejavnostjo na bojnih poljih ukvarjal Italijan Kamil de Lellis. Za simbol svoje dejavnosti si je že takrat izbral podobo rdečega križa.

Organizacija sedaj deluje v 160 državah. V Sloveniji je bil Rdeči križ ustanovljen 31. oktobra 1944.

Zgodovina rdečega križa

Rdeči križ deluje na Slovenskem od leta 1866, ko je bilo na Kranjskem pod Avstro-Ogrsko ustanovljeno prvo »Žensko društvo za pomoč ranjenim in hudo bolnim vojakom«. Leta 1879

se mu je pridružilo še moško »Domoljubno pomočno društvo deželno«, ki se je leta 1902 združilo z ženskim društvom in kot del avstro-ogrskega društva Rdečega križa delovalo do konca prve svetovne vojne. Od leta 1921 do 1941, tj. do razpada Kraljevine Jugoslavije, je slovenski Rdeči križ deloval kot Banovinski odbor Rdečega križa Kraljevine SHS in pozneje Rdečega križa Jugoslavije. Ob razpadu Kraljevine Jugoslavije so bili jugoslovanski Rdeči križ in posamezna društva razpuščeni. Leta 1942 je italijanski okupator ustanovil Rdeči križ Ljubljanske pokrajine, po kapitulaciji Italije pa je slovenski Rdeči križ deloval pod nemškim okupatorjem, a le do leta 1944, ko je bil odbor RK (s predsednikom Otonom Fettichom je pomagal reševati zapornike in internirance) poslan v internacijo.

VIR: <http://www.kokrica-ks.si/drustva/22-rdec-kriz>

SLOVENIJA IN EU

Slovenija praznuje

avtorica prispevka: Amajla Muhić, 7. b

V letu 2021 je Slovenija praznovala 30. obletnico samostojnosti države.

Oblikovanje naroda in pot do samostojnosti

Zgodovina Slovencev kot naroda je bistveno daljša od zgodovine samostojne Slovenije. Območje današnje države so v starem veku naseljevali Iliri, Kelti in Rimljani, prva znana državna tvorba Slovencev Karantanija pa je nastala v 7. stoletju po prihodu Slovanov. Obstajala je skoraj tristo let, na njenem ozemlju pa se je v stoletjih oblikovala nova, samosvoja narodna skupnost.

Slovenska narodna identiteta se je razvijala postopoma. Habsburška monarhija je Slovincem s šolanjem na nižjih ravneh omogočila, da smo se kot narod ohranili, hkrati je preprečevala, da bi dobili politično avtonomijo. Z Ilirskimi provincami smo dobili pravico do uporabe lastnega jezika.

Z zatonom Avstro-Ogrske je večji del slovenskega naroda prešel v jugoslovansko državo. V Kraljevini Jugoslaviji smo se Slovenci gospodarsko in kulturno okrepili, nismo pa dosegli glavnega cilja: politične avtonomije. Z uporom proti nemškim, italijanskim in madžarskim okupatorjem med drugo svetovno vojno se nam je uspelo ohraniti kot narod, dosegli smo spremembo zahodne meje in status republike v jugoslovanski socialistični federaciji.

Osamosvojitve

Odločitev za samostojno državo je dozorela v drugi polovici osemdesetih let 20. stoletja in je bila s prepričljivo večino potrjena na plebiscitu 23. decembra 1990. Slovenci smo se s samoodločbo odločili za samostojnost predvsem zato, ker je bila tedanja Jugoslavija nezmožna demokratizacije in priključitve evropskim povezavam.

Slovenska osamosvojitve je bila razglašena 25. junija 1991 po dolgotrajnih pogajanjih s federacijo, nato pa je prišlo do desetdnevne vojne proti jugoslovanski armadi.

V času osamosvajanja so se oblikovali tudi državni simboli (grb, himna in zastava), ki so imeli pomembno vlogo pri krepitvi identitete nove države. Na njihov nastanek in videz so vplivale zgodovinske okoliščine: boj Slovencev za neodvisnost, ohranitev slovenskega jezika in zedinjene Slovenije ter temeljne politične in človekove pravice.

Ob razglasitvi samostojnosti 25. junija 1991 se je na osrednjem ljubljanskem trgu zbrala nepregledna množica Slovencev.

Republika Slovenija kot samostojna in enakopravna članica mednarodne skupnosti

Po razglasitvi samostojnosti mednarodno priznanje ni bilo samoumevno, zato je bilo v mesecih po razglasitvi ključnega pomena intenzivno diplomatsko in politično delovanje, da nas je večina držav priznala kot samostojno državo. Do konca pomladi 1992 je bila Slovenija država na svetovnem zemljevidu.

Ključna naloga slovenske diplomacije je bila izpolnjena maja 1992, ko je bila Slovenija kot 176. članica sprejeta v Organizacijo združenih narodov ter se dokončno uveljavila kot samostojna in enakopravna članica mednarodne skupnosti.

Članstvo v Evropski uniji in mednarodnih organizacijah

Kmalu po mednarodnem priznanju si je Slovenija zastavila cilj postati polnopravna članica Evropske unije. Leto 2004 je bilo za Slovenijo zelo pomembno, saj se je 29. marca pridružila Natu, 1. maja pa je vstopila v Evropsko unijo. Januarja 2007 je kot prva od desetih novih članic EU prevzela skupno valuto evro in postala del schengenskega območja. Slovenija je prvič prevzela šestmesečno predsedovanje Svetu EU slaba štiri leta po pridružitvi, in sicer 1. januarja 2008. Predsedovanje je bilo za Slovenijo velik izziv, hkrati pa tudi priznanje.

Od leta 2010 je v Ljubljani sedež Agencije Evropske unije za sodelovanje energetske regulatorjev (ACER).

Politična ureditev

Slovenija je parlamentarna demokratična republika s proporcionalnim volilnim sistemom. Pravico do volitev predstavnikov ljudstva imajo vsi polnoletni državljani Republike Slovenije.

Oblast se deli na zakonodajno, izvršilno in sodno. Nosilec zakonodajne veje oblasti je parlament, ki ga sestavljata državni zbor in državni svet. Izvršilno oblast ima vlada, sodna oblast je ločena od zakonodajne in izvršilne oblasti. Predsednik republike kot vrhovni poveljnik obrambnih sil države predstavlja in zastopa interese države na mednarodni ravni.

Gospodarstvo

Slovenija ima razmeroma majhno, a hitro rastoče in izvozno usmerjeno gospodarstvo. Gibalo gospodarske rasti so predvsem zasebna poraba, naložbe in izvoz. Največ izvažamo na trg EU, med najpomembnejšimi izvoznimi proizvodi pa so avtomobilski sestavni deli, farmacevtski in kemični proizvodi ter električni stroji in naprave. Bruto domači proizvod zlagoma raste in je leta 2019 znašal 48,4 milijarde evrov oziroma 23.165 evrov na prebivalca.

Evropska unija

avtorica prispevka: Amajla Muhić, 7. a

PREDSEDUJOČA ČLANICA

V letu 2021 Slovenija drugič predseduje Svetu Evropske unije. Svet Evropske unije sestavlja 27 vlad držav članic Evropske unije. Po načelu rotacije mu vsakih šest mesecev predseduje druga država članica. Slovenija 1. julija 2021 že drugič prevzema predsedovanje.

Naloge predsedujoče države

Predsedujoča država je odgovorna za vodenje Sveta EU. To pomeni, da pripravlja in vodi sestanke njegovih delovnih teles in si pri tem prizadeva za napredek pri usklajevanju stališč 27 držav glede zakonodajnih predlogov in drugih zadev. Pri tem je pomembno, da deluje kot pošten in nevtralen posrednik.

Uradna zasedanja desetih sestav Sveta EU potekajo v Bruslju, aprila, junija in oktobra pa v Luxembourg. V predsedujoči državi potekajo neformalna srečanja, namenjena sproščeni razpravi o zadevah, o katerih se stališča še usklajujejo.

Med slovenskim predsedovanjem bomo v Sloveniji pripravili 19 srečanj na ministrski ali višji ravni in številne druge dogodke na nižjih ravneh. V primeru slabih epidemioloških razmer bodo dogodke v živo nadomestile videokonference.

Zastopanje Sveta EU v odnosih z drugimi institucijami EU

Predsedujoča zastopa Svet EU v odnosih z drugimi institucijami EU, zlasti z Evropsko komisijo in Evropskim parlamentom. Zelo tesno sodeluje s sozakonodajalcem Evropskim parlamentom (EP). Na začetku predsedovanja predsedujoča država poslancem EP predstavi svoj delovni program, na koncu pa poroča o opravljenem delu. Med predsedovanjem se ministri redno srečujejo s poslanci, odgovarjajo na njihova vprašanja in sodelujejo v razpravah. Dobro sodelovanje je pomembno za sprejemanje zakonodaje.

Predsedstvo pomaga visokemu predstavniku Evropske unije za zunanjo in varnostno politiko, predsedniku Evropskega sveta in predsednici Evropske komisije pri zastopanju Evropske unije na mednarodni ravni.

Sodelovanje v triu predsedstev

Države članice, ki predsedujejo Svetu EU, tesno sodelujejo v skupinah po tri, imenovanih »trio predsedstev«. Trio določi dolgoročne cilje in pripravi skupni program, v katerem opredeli teme in najpomembnejša vprašanja, ki jih bo v 18-mesečnem obdobju obravnaval Svet EU. Na podlagi tega programa vsaka od treh držav pripravi lastni šestmesečni program predsedovanja.

Slovenija je že drugič v triu z Nemčijo in Portugalsko in kot zadnja članica tria Svetu EU predseduje v drugi polovici leta 2021.

Prvo slovensko predsedovanje Svetu EU

Slovenija je Svetu EU prvič predsedovala v prvi polovici leta 2008, in sicer kot prva med desetimi državami članicami, ki so se EU pridružile leta 2004. Prvo predsedovanje z geslom Sinergija za Evropo so zaznamovale predvsem priprave na začetek izvajanja Lizbonske pogodbe. Ob razglasitvi kosovske neodvisnosti smo uspeli ohraniti enotnost EU pri ključnih vprašanjih in preprečiti destabilizacijo Zahodnega Balkana. V času slovenskega predsedovanja je potekal tudi vrh EU–ZDA in se je začela izvajati sinergija Črnega morja.

VIR: <https://slovenian-presidency.consilium.europa.eu/sl/predsedovanje/predsedovanje-svetu-eu/>

34

PREDSTAVITEV EVROPSKE UNIJE (EU)

EU ima milijonov prebivalcev in enotni notranji trg, ki ga zagotavlja pravni sistem, ki velja za vse države članice. Cilji pravil EU so zagotavljanje prostega pretoka ljudi, dobrin, storitev in kapitala v okviru notranjega trga, uveljavljanje zakonov pravosodja in notranjih zadev, skupnega sklepanja trgovskih sporazumov, skupne kmetijske politike, ribolova ter regionalnega razvoja. Znotraj Schengenskega območja nadzor potnih listov ne poteka več. Monetarna unija je bila vzpostavljena leta 1999, leta 2002 pa je stopila v polno veljavo. Članic monetarne unije je 19 članic EU, ki za valuto uporabljajo evro.

EU ima sedem glavnih izvršnih teles, znanih kot Institucije Evropske unije. To so Evropski svet, Svet Evropske unije, Evropski parlament, Evropska komisija, Sodišče Evropskih skupnosti, Evropska centralna banka in Računsko sodišče.

Začetki EU segajo v čas po koncu druge svetovne vojne, ko se je začel proces evropske integracije z vzpostavitvijo Evropske skupnosti za premog in jeklo (ESPJ) leta 1951 in

Evropske gospodarske unije (EGS) leta 1958. EU je bila uradno ustanovljena leta 1992 s *Pogodbo o Evropski uniji* (Maastrichtsko pogodbo).

Zadnja pogodba, ki je močno spremenila delovanje in strukturo EU, je bila Lizbonska pogodba (podpisana leta 2007), ki je v veljavo vstopila leta 2009.

EU predstavlja 7,3-odstotni delež svetovnega prebivalstva. Leta 2016 je imela 16.477 milijard nominalnega BDP-ja, kar predstavlja 22,2 % svetovnega BDP-ja in 16,9 % delež, upoštevajoč pariteto kupne moči. 26 od 28 držav ima visok indeks človekovega razvoja, kot ga meri Organizacija združenih narodov. Leta 2012 je EU prejela Nobelovo nagrado za mir. S skupno zunanjo in varnostno politiko ima EU lastne zunanje odnose in obrambo. Unija vzdržuje stalne diplomatske misije po svetu, ima predstavništvo v Organizaciji združenih narodov, Svetovni trgovinski organizaciji, G8 in G-20. Zaradi njenega globalnega vpliva je bila Evropska unija opisana tudi kot trenutna ali potencialna velesila.

VIR:

https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/5/59/Member_States_of_the_European_Union_%28polar_stereographic_projection%29_EN.svg/550px-Member_States_of_the_European_Union_%28polar_stereographic_projection%29_EN.svg.png

ŠPORTNI IDOLI

Lionel Messi

avtorica prispevka: Amajla Muhić, 7. b

Lionel Messi je poznan kot Messi. Messi je slaven nogometaš. Rodil se je 24. 6. 1987 (34 let) v Rosariu v Argentini. Visok je 1,69 m, težak pa je 67 kg. Od leta 2017 je poročen z Antonello Roccuzzo. Imata 3 otroke: Mateo Messi Roccuzzo, Thiago Messi, Ciro Messi Roccuzzo. Staršema je ime Celia Maria Cuccittini in Torge Horacio Messi.

Messijev neuradni debi s katalonskim klubom je bil na tekmi proti FC Portu 16. novembra leta 2003. Manj kot leto za tem pa je že nastopil na svoji prvi uradni tekmi za Barcelono. To je bilo na tekmi proti FC Espanyolu 16. oktobra leta 2004 in s tem je postal eden najmlajših igralcev, ki je zaigral za prej omenjen klub, ter najmlajši, ki je zaigral za klub iz Katalonije in zaigral v La Ligi. Ko je za svoj klub zadel svoj prvi gol proti klubu Albacete Balompié 1. maja 2005, je bil star komaj 17 let, 10 mesecev in 7 dni. S tem je postal najmlajši igralec, ki je kadarkoli zadel v La Ligi ter igral za Barcelono. Barcelona mu je plačala zdravljenje, v zameno pa je bil Messi 21 let zvest Barceloni.

Avgusta 2021 je moral Lionel Messi zapustiti Barcelono kljub svojemu nasprotovanju. Klub je bil namreč v velikih finančnih težavah in zaradi omejitev Španske nogometne zveze Messija ne bi mogel registrirati, četudi bi igral zastonj. En teden po javni objavi svojega odhoda je podpisal dveletno pogodbo za Paris Saint-Germain. Prvo priložnost za igranje za reprezentanco je dobil junija 2004 v Paragvaju. Leta 2005 je bil član reprezentance na U20 svetovnem prvenstvu na Nizozemskem. Bil je izbran tudi za najboljšega igralca tega turnirja. 4. avgusta 2005 je Jose Pekerman Messija vpoklical v argentinsko državno reprezentanco. Zanj je debitiral 17. avgusta 2005 proti Madžarski. V igro je vstopil šele v 63. minuti, nato pa jo je spet zapustil. Prva tekma za reprezentanco, v kateri je igral le na koncu, je bila proti Paragvaju, 3. septembra. Igral je le zadnjih 8 minut. Po tekmi je komentiral: »To je bil moj ponoven derbi. Prvi je bil malo krajši.«

Nika Križnar

avtorica prispevka: Nika Lampret, 7. b

Kdo je Nika Križnar?

Nika Križnar je slovenska smučarska skakalka. Rodila se je 9. marca leta 2000. Je članica SSK Alpina Žiri.

Začetki njenega skakanja

Mednarodno je začela nastopati pri trinajstih letih, to je bilo v začetku leta 2013, ko je na tekmi alpskega pokala v domačih Žireh dne 12. januarja nastopila kot najmlajša in dosegla solidno 17. mesto. V naslednjih dveh letih se je preko tekmovanj nižjega ranga razvijala in začela vse bolj opozarjati na svoj talent.

Do preboja višje je prišla v sezoni 2015–16, ko je prvič nastopila najprej na tekmah pokala FIS, nato pa vse više po strukturi skakalnih tekmovanj. Na tekmah celinskega pokala je 28. in 29. avgusta 2015 debitirala v starosti 15 let in 5 mesecev na tekmah v nemškem Oberwiesenthalu, kjer je osvojila 22. in 24. mesto. Nato je prišla prva zmaga, 5. septembra na tekmi alpskega pokala v švicarskem Einsiedelnu. Sledilo je še več odličnih rezultatov in na njihovi podlagi si je prislužila premiero na najvišjem nivoju.

Medalje in pokali

Leta 2016 je s skoki v mešanih ekipah v Rasnovu osvojila zlato.

Leta 2017 je s skoki v mešanih ekipah v Park Cityju osvojila zlato, istega leta je v ekipni tekmi osvojila srebro, nato pa si še sama priskakala bron.

Leta 2018 si je v Kanderstegu najprej sama, potem pa še z ekipno tekmo, priskrbel zlato.

Nika Križnar je leta 2022 nastopila na zimskih olimpijskih igrah v Pekingu na Kitajskem, kjer je osvojila bronasto medaljo.

Z mešano slovensko skakalno ekipo v Pekingu, v kateri so bili tudi Peter Prevc, Timi Zajc in Urša Bogataj, je osvojila zlato medaljo.

VIRI:

<https://sl.m.wikipedia.org>, <https://www.dnevnik.si>, <https://ekipa.svet.24ur.com>

Peter Prevc

avtorica prispevka: Tiana Kendić, 7. a

Prva leta je znanje nabiral na Podružnični šoli Selca, nato pa v osnovni šoli v Železnikih. Maturiral je na Ekonomski gimnaziji Kranj. Pri desetih letih je začel trenirati smučarske skoke, za katere se je navdušil na skakalnici Bregarica v domačem kraju, v Dolenji vasi. Tako on kot sovrstniki so na njej skakali v navadni smučarski opremi. Nato ga je oče odpeljal na skakalnico v Kranj, kjer je dobil prve skakalne smučke. Leta 2002 je postal član Skakalnega kluba Triglav Kranj. V klubu ga trenira Jani Grilc, v državni reprezentanci pa Goran Janus.

Da je perspektiven skakalec, je pokazal leta 2009, ko je dosegel 1. mesto na evropskem mladinskem olimpijskem festivalu. Član države skakalne A-reprezentance je postal septembra 2009. Prvi nastop v svetovnem pokalu je dočakal v Lillehammerju v sezoni 2009/2010. Že na prvi tekmi je osvojil točke z uvrstitvijo na 22. mesto. Za drugo mesto na mladinskem svetovnem prvenstvu januarja 2010 v Hinterzartnu je dobil srebrno medaljo. Udeležil se je tudi olimpijskih iger v Vancouvru, kjer je februarja 2010 dosegel 7. mesto na srednji skakalnici.

38

OSEBNA IZKAZNICA

Rojstvo: 20. september 1992 (29 let) v Kranju

Višina: 182 cm

Športna kariera: klub SK Triglav Kranj

Smuči: Slatnar

Osebni rekord: 250 m (Vikersud 2015)

Olimpijske igre: 4 nastopi

Medalje: 5 (1x zlata)

Zmage: 23

Stopničke: 53

Veliki kristalni globus: 1 (2016)

Mali kristalni globus: 3x poleti (2014, 2015, 2016)

Ilka Štuhec

avtorica prispevka: Ivana Milena Lekše, 7. d

Ilka Štuhec je vsestranska alpska smučarka, ki je sposobna nastopiti v vseh različnih disciplinah. Najboljša pa je v hitrih disciplinah, čeprav je dobra tudi v tehničnih. Na najvišji ravni tekmuje od leta 2007. Doma je v Mariboru, kjer je članica tamkajšnjega SK Branik Maribor. Njen osebni trener je Stefan Abplanalp, vodja njene osebne ekipe pa je Darja Črnko, prej njena serviserka. Leta 2017 je postala tretja slovenska svetovna prvakinja, za Matejo Svet in Tino Maze, za slednjo druga, ki je slavila v smuku. Leta 2019 je uspeh ponovila in z njim postala prva smukačica po 30 letih, ki je uspešno ubranila naslov prvakinja.

Začetki

Ilka Štuhec je na svetovnih mladinskih prvenstvih osvojila tri zlate medalje, leta 2007 v slalomu in kombinaciji ter leta 2008 v smuku. V svetovnem pokalu je debitirala 17. marca 2007 na slalomu v Lenzerheidu, ko je odstopila.

Svetovni pokal

8. marca 2008 je z 22. mestom prismočala na smuku v Crans Montani do svojih prvih točk. Svoj najboljši rezultat je dosegla na superveleslalomu leta 2013 v Beaver Creeku, ko je bila četrta. V sezonah 2008/09, 2009/10 in 2010/11 zaradi težav s poškodbami ni veliko tekmovala. 7. marca 2015 je bila na smuku v Garmischu peta.

Olimpijske igre 2014

Ilka Štuhec je nastopila na olimpijskih igrah v Sočiju leta 2014 in v smuku zasedla 10. mesto, v superveleslalomu pa trinajsto.

Svetovno prvenstvo

Na svetovnih prvenstvih je prvič nastopila leta 2013 v Schladmingu in v superveleslalomu osvojila 6. mesto, medtem ko je v kombinaciji odstopila, v smuku pa je bila 19.

VIR:

<https://www.vecer.com/sport/zimski-sporti/intervju-ilka-stuhec-razkriva-nacrt-ki-ga-je-sestavila-za-oi-v-pekingu-se-vedno-velja-start-in-po-njem-cim-prej-do-cilja-10269007>

Janja Garnbret

avtorica prispevka: Julija Cunja, 7. a

Življenje

Rodila se je 12. marca leta 1999 v Šmartnem pri Slovenj Gradcu. Njena trenutna starost je 22 let. Po narodnosti je Slovenka.

Začetki

Plezati je začela, ko je bila stara šest let. Najprej je plezala doma, po vratih, omarah, drevesih. Ko so v Slovenj Gradcu postavili promocijsko plezalno steno, jo je takoj preizkusila. V prvem poskusu je priplezala do vrha in starši so jo vpisali v plezalni klub. Sama pravi, da so bili njeni starši njeni največji sponzorji, saj so ji zmeraj pomagali, jo spodbujali in ji financirali treninge ter kupovali opremo. Tekmovati je začela pri trinajstih letih.

Je prva plezalka, ki ji je v eni sezoni uspelo zmagati vse tekme za svetovni pokal. Lani je kot prva plezalka na svetu osvojila zlato olimpijsko medaljo v skupnem tekmovanju treh disciplin. Je tudi prva ženska, ki ji je uspelo preplezati eno izmed najtežjih naravnih sten na svetu brez predhodnih navodil (na pogled). Plezanje je njeno življenje. »Tako sem vedela, da je to to,« se svojih začetkov danes spominja nasmejana Korošica. Izšel je tudi dokumentarni film o Janji in še treh drugih plezalkah z naslovom Stena: vzpon do zlata (The wall: climb for gold). Film govori o življenju in pripravi plezalk na olimpijske igre v Tokiu.

Dosežki

Njena najtežja preplezana smer je Fabela pa la enmienda v Španiji z oceno 9a. Septembra 2016 je osvojila naslov svetovne prvakinja v težavnostnem plezanju v Parizu. Oktobra 2016 si je s četrto zmago sezone svetovnega pokala v težavnostnem plezanju zagotovila zmago v skupnem seštevku v Šjamentu na Kitajskem. Avgusta 2017 je na evropskem prvenstvu v balvanskem plezanju v Münchnu postala evropska podprvakinja skupno in evropska prvakinja v kombinaciji.

Leta 2019 je na Japonskem na svetovnem prvenstvu v težavnostnem plezanju postala prva plezalka, ki je osvojila tri naslove prvakinja. Na olimpijskih igrah leta 2021 pa je dobila zlato medaljo v skupnem tekmovanju treh disciplin – v hitrostnem, balvanskem in težavnostnem plezanju.

VIRI: [Janja Garnbret: To je moja pot do medalje - Delo](#), [Janja Garnbret: Intervju 2021 \(redbull.com\)](#), [Janja Garnbret - Wikipedija, prosta enciklopedija \(wikipedia.org\)](#), [Janja Garnbret ostaja letos na balvanih še nepremagana - RTVSLO.si](#)

Ajda Turk

avtorica prispevka: Beatrice Turk, 7. a

Rojstvo

Ajda Turk (Žitnik) se je rodila 4. junija 1984 v Ljubljani.

Začetki

Njena vzornica je bila Marija Petrova, svetovna prvakinja iz Bolgarije. Ritmično gimnastiko si je želela trenirati pri sedmih letih, a je zaradi okoliščin doma morala počakati do naslednjega leta (1992). Začela je trenirati v dvorani Ljubo Šercer v Ljubljani (kjer je danes Športno društvo GIB). Ko sta z njeno mamo Anjo Žitnik vstopile v dvorano, je Branka Vajnegerl vedela, da iz nje še nekaj bo. Začela je trenirati dvakrat tedensko in vadila z drugimi deklicami po uro in pol. Ob učenjih raznih elementov sta njeni trenerki opazili njeno gibljivost in talent. Po nekaj tednih se je začelo vsakodnevno treniranje po dve do štiri ure.

Največji uspehi

Njeno prvo tekmovanje je bilo na Vrhniki po nekaj mesecih treningov. Tam je osvojila deveto mesto od tridesetih, a o uspehih ni razmišljala. Prve stopničke je osvojila po dobrem letu treniranja. Osvojila je drugo mesto na državnem prvenstvu leta 1994, prvo mesto na mednarodnem tekmovanju na Dunaju, druga pa v Brnu. Leto kasneje je dobila naslov za državno prvakinja. Leti 1997 in 1998 sta bili najuspešnejši. Še posebej se spominja mednarodnega tekmovanja v Bratislavi, kjer je povsem nepričakovano osvojila drugo mesto v mnogoboju ter drugo v finalu z žogo. Osvojila je tudi tretje mesto v mnogoboju in drugo v finalu z žogo v Ljubljani. Zopet je osvojila naslov državne prvakinja med mladinkami ter dvakratnega mesta na mednarodnem tekmovanju v Zagrebu. V Bolgariji je v močni konkurenci 47-ih tekmovalk dosegla deseto mesto v mnogoboju in tretje z žogo. Uspeh v Moskvi ji je prinesel štiriletno štipendijo Olimpijskega komiteja. Za ta uspeh sta bila ključna 22. mesto v mnogoboju in sedmo v finalu z obročem. Svetovnega prvenstva v Osaki leta 1999 se je udeležila številna slovenska delegacija, in sicer tri posameznice ter skupinska sestava. Čeprav ji nastopi niso povsem uspeli, je bila posebna izkušnja. V Madridu na svetovnem prvenstvu so ona, Dušica Jeremič, Mojca Rode in Tina Čas osvojile 13. mesto med 43 državami.

Življenje z ritmiko

Več kot 25 let v športu plesa, ritma, gibljivosti, koordinacije in natančnosti je zaznamovalo njeno otroštvo, odraščanje in poklicno pot. Ritmična gimnastika ji je bila klic, ki je preglasil vse hobije in aktivnosti, s katerimi se je ukvarjala do svojega osmega leta. Danes pravi, da kot diplomirana andragoginja ve, da ni prehodila le športne poti, temveč predvsem pot učenja o sebi in drugih.

Zaključek

Ritmika je bila njena strast in pomemben del njenega odraščanja. Telovadnica ni bila le prostor za učenje in trening, temveč tudi kraj dnevnega druženja s prijateljicami. Čeprav ji treningi niso bili lahki, ni nobenega izpustila. Zadnja leta športne poti je bila zaznamovana s poškodbami in nesporazumi. Ti so sprva zasenčili njeno željo ostati v športu, ki jo je tako pomembno zaznamoval. Ritmika zanjo ni bila več to, v kar je verjela. Razumevanje in empatija voditeljice Olge Mancevič sta jo prepričali, da se je kljub vsemu preizkusila kot voditeljica, kasneje pa tudi kot sodnica. Hvaležna in zadovoljna je, da je ravno po njeni zaslugi svoje znanje in izkušnje z veseljem prenašala na dekleta v Športnem društvu Moste in Športnem društvu Fleksi tudi po zaključku športne kariere.

Njeno mnenje danes

Pravi, da vrhunski šport zahteva predanost. Druženja izven telovadnice so možna redko, pa še to za kratek čas. Vse je podrejeno šoli in treningom. Če jo kdo vpraša, ali bi šla po isti poti, je njen odgovor pritrdilen, z dodanima stavkoma: »Le vmes bi spremenila nekaj smeri. Namesto desno, bi ponekod zavila levo,« vse z namenom, da bi spomin na prehojeno pot ostal lepši.

VIR: Knjiga dr. Branke Vajnergl: Slovenska ritmika 1898–2020

PEVSKI IDOLI

Nina Pušlar

avtorica prispevka: Karina Genorio, 7. d

Nina Pušlar je rojena 25. oktobra 1988. Širši slovenski javnosti je postala znana z zmago v 2. sezoni Bitke talentov leta 2005. Njen prvi videospot je bil za skladbo *Ni ona*.

Svojo glasbeno pot je začela v dekliški pop skupini Daylight in zasedbi Silencia. Leta 2006 je izdala album z naslovom Nina Pušlar in za dve skladbi z albuma posnela videospot (*Ni ona*, *Vse, kar rečeš mi*).

Leta 2015 je 10-letnico kariere praznovala s koncertom v ljubljanskih Križankah, in sicer z albumom *#malodrugace*, na katerega je uvrstila svoje največje uspešnice v malo drugačni preobleki, in s posebnim videospotom za *Sladoled z vesoljem, prosim*, v katerem nastopajo glasbeniki, avtorji in prijatelji, ki so jo spodbujali in spremljali njeno glasbeno pot že od samega začetka.

Nastopila je tudi na Emi, leta 2010 in 2011 s skladbama *Dež* in *Bilo lepo bi*. Osvojila je zlato piščal za izvajalko leta.

Ima tudi znane pesmi, in sicer:

- To mi je všeč
- Lepa si
- Sladoled z vesoljem prosim
- Tople oči
- Ta svet ne zna živeti
- Kdo še verjame

Selena Gomez

avtorica prispevka: Lejla Smajlović, 7. b

Selena Gomez je rojena 22. 7. 1992 (29 let). Rodila se je v Teksasu (Grand Prairie) staršema Richardu Gomezu in Mandy Teefy, bivši gledališki igralki, ki je ob Seleninem rojstvu imela komaj 16 let. Selena Gomez je edinka. Njena biološka starša sta se ločila, ko je imela 5 let (leta 1997). Njena mama se je kasneje poročila z Brianom Teefyjem in prevzela tudi njegov priimek. Selena je obdržala priimek svojega biološkega očeta. Starša sta jo poimenovala po pevki Seleni Quintanilli-Perz. Oče izhaja iz Mehike, mama pa ima italijanske in angleške korenine.

Selena Gomez pravi, da je igranje vzljubila še kot otrok ob gledanju svoje mame, ki je igrala v gledališču. Z igralsko kariero je pričela pri sedmih letih, ko je dobila vlogo Gianne v televizijski seriji Barney and Friends. Danes pravi, da se je vsega o igranju naučila ob snemanju te serije. Zaradi tega so se mediji večkrat zmedli in poročali, da je Selena igrala, ko je hodila v peti razred in ne v prvega. Kasneje je dobila manjšo vlogo v filmu Mali vohuni 3-D konec igre. Igrala je še v televizijskem filmu Walker, Texas Ranger in v Trial By Fire. Leta 2004 jo je odkril Disney Chanel. Pojavila se je v televizijski seriji Paglavca v hotelu in gostovala v televizijski seriji Hannah Montana, v kateri je nastopala med prvo in drugo sezono. Zgodaj leta 2007 je bila sprejeta v igralsko skupino televizijske serije Čarovnik s trga Waverly kot ena izmed treh glavnih junakov serije Alex. Vloga je najprej pripadala igralki Alex Nikolas, najbolje poznani kot Nicole iz televizijske serije Zoey 101, vendar je slednja ni sprejela, zato jo je dobila Gomezova.

VIR:

<https://www.google.com/url?sa=i&url=https%3A%2F%2Fwww.vanityfair.com%2Fstyle%2F2022%2F02%2Fselenagomez-falls-2022-sag-awards-red-carpet-presents-barefoot-best-supporting-actress-martin-short&psig=AOvVaw2NBWLBiMyoBEOjIWg6tFYI&ust=1651743430958000&source=images&cd=vfe&ved=0CAwQjRxqFwoTCODuyfbFxfcCFQAAAAAAAAAABAD>

l.wikipedia.org/wiki/Selena_Gomez

Lu Lee Ji Eun

avtorica prispevka: Tiana Kendić, 7. a

Lee Ji Eun se je rodila 16. 5. 1993. Kličejo jo tudi Nation's Little Sister; Nation's Sweetheart. Po horoskopu je bik. Visoka je 163 cm in ima 47 kg. Lee Ji Eun se je rodila v Seulu v Južni Koreji, ima tudi mlajšega brata.

Obiskovala je srednjo žensko šolo Dongduk. Lu je trdo delala, da bi premagala slabo ozadje. Ko je bila še otrok, je lujeva družina eno leto živela v majhnem enosobnem naselju, kjer so se potikali ščurki. Bila je v 7. razredu, ko se je odločila, da postane pevk. Lu je padla na avdiciji pri JYP, vendar je prišla v Loen Entertainment. Začela je kot pripravnica za Loen Entertainment leta 2007 ter izdala svoj prvi album »Lost and Found« 24. septembra 2008. Znana je po tem, da je zelo prijazna do svojih oboževalcev. Študentska oboževalka, ki je lu opazila v restavraciji, je povedala, da jo je z veseljem sprejela in ji dala avtogram, da naj ostane zdrava in se pridno uči. Je oboževalka GFrienda. Že prej je povedala, da se želi vrniti v istem času kot GFriend, da bi lahko skupaj promovirali (151213 lu-jev koncert). Suzyin mlajši brat je v intervjuju dejal, da je oboževalec lu. Lu je najboljša prijateljica s Suzy in z Jiyeonom iz T-ara.

Ta fotografija avtorja Neznani avtor je licencirana pod imenom CC BY-SA.

VIR:

Lee Ji Eun plošče: Lilac, Palette, Last Fantasy, A Flower Bookmark, Growing Up, REAL+, I U, Love Poem in še veliko drugih.

Ariana Grande

avtorica prispevka: Lejla Smajlović, 7. b

Svojo kariero je začela na Broadwayju z vlogo v muzikalu 13, potem pa leta 2009 zaslovela z vlogo Cat Valentine v Nickelodeonevi televizijski seriji *Victorious*. Potem ko se je serija po štirih sezonah končala, je igralsko kariero nadaljevala v nadaljevalki *Sam & Cat*, ki pa se je končala že leta 2014. Pojavljala se je tudi v drugih vlogah ter posojala glasove likom v filmih.

Arianina glasbena kariera se je začela s pesmimi, ki jih je posnela za serijo *Victorious*. Kasneje je podpisala pogodbo z Republic Records in leta 2013 izdala svoj debitantski *Yours Truly*, ki se je uvrstil na prvo mesto lestvice. Prvi z

njega, »The Way«, se je uvrstil med top 10 pesmi na lestvici . Njen širok razpon glasu večkrat primerjajo s pevsko divo. Tudi njen drugi album, *My Everything* (2014), se je v uvrstil na sam vrh. Z albuma je izdala dva hit singla »Problem« in »Break Free«. S pesmimi »Problem«, »Break Free«, »Bang Bang« in »Love Me Harder« je bila 34 tednov zaporedoma v prvi deseterici lestvice *B*. Maja 2016 je izdala svoj tretji studijski album.

Ariana je prejela nagrado za najboljšo izvajalko leta na prireditvi American Music Awards 2013, nagrado za preboj leta Music Business Association, najboljši pop video na MTV Video Music Awards 2014, najboljšo pesem in najboljšo žensko izvajalko MTV European Music Awards 2014, bila pa je tudi nominirana za dva v kategorijah Najboljši pop vokalni album ter Najboljša pop duo/skupinska izvedba.

VIR:

https://www.biography.com/image/t_share/MTQ3MzM3MTcxNjA5NTkzNjQ3/ariana_grande_photo_jon_kopaloff_getty_images_465687098.jpg

Nika Zorjan

avtorica prispevka: Ivana Milena Lekše, 7. d

Nika Zorjan je slovenska pevka. Rodila se 3. 12. 1992 in je stara 29 let. Po koncu oddaje *Misija Evrovizija* jo je pod svoje okrilje vzel avtor in glasbeni producent Raay, eden izmed sodnikov v tej oddaji. Njena pesem »Nasmeh življenja« je bila leta 2013 ena najbolj predvajanih skladb v Sloveniji (11. mesto). Sodelovala je z očetovo glasbeno skupino Nova legija. Njeni pevski vzornici sta bili Christina Aguilera in Beyonce. Obiskovala je srednjo ekonomsko šolo v Murski Soboti.

Festivali

Nika Zorjan je sodelovala na tekmovanju Evrovizija in zasedla 11. mesto. Udeležila se je tudi tekmovanja Ema, Popevka, Melodije morja in sonca.

Resničnostne oddaje

Sodelovala je tudi v oddaji Znan obraz ima svoj glas, Evrovizija in Slovenija ima talent.

VIRI: <https://cosmopolitan.metropolitan.si/zvezde/omg-bravo-nika-zorjan-je-prva-sloveska-pevka-ki-ji-je-uspelo-tole/>, https://www.wikiwand.com/sl/Nika_Zorjan

Katy Perry

avtorica prispevka: Julija Cunja, 7. a

Otroštvo

Njeno polno ime je Katheryn Elizabeth Hudson. Rodila se je 25. oktobra 1984 v Santa Barbari v Kaliforniji staršem Mary Christine in Mauriceu Keithu Hudsonu. Oba starša sta se po »divji mladini« obrnila k veri. Perry ima angleške, nemške, irske in portugalske prednike. Prek matere je nečakinja filmskega režiserja Franka Perryja. Ima mlajšega brata Davida, ki je pevec, in starejšo sestro Angelo. Od tretjega do enajstega leta se je Katy pogosto selila po državi s svojimi starši.

Začetki

Ker je želela biti kot njena sestra Angela, je Perry začela peti tako, da je vadila s kasetami svoje sestre. Skladbe je izvedla pred njenimi starši, ki so ji dovolili, da se uči peti, kot se je učila tudi njena sestra. Petje je začela trenirati pri devetih letih. Pri 13-ih je Perry dobila svojo prvo kitaro za rojstni dan in javno izvedla pesmi, ki jih je napisala. Med odraščanjem je poskušala biti »malce podobna« tipični kalifornijski puncici in začela rolkati, rolati in deskati kot najstnica.

47

Uspeh v glasbi

Preboj v glasbeni industriji je doživela leta 2008 z glasbenim izdelkom One of the Boys in mega hitom I Kissed a Girl. Od takrat je Katy ena najpriljubljenejših pevk na svetu. Poleg tega, da poje, pa je tudi producentka, skladateljica in ena od sodnic v oddaji Ameriški idol. Pojavila se je v več filmih in ima svojo linijo čevljev Katy Perry Collections. Pri 16 je izdala komercialno neusliščan album Katy Hudson (2001). Pri 17 se je preselila v Los Angeles. Katy je ena najbolj prodajanih umetnikov vseh časov, saj je po vsem svetu prodala več kot 143 milijonov plošč. Postala je prvi umetnik, ki je imel več videoposnetkov, ki so dosegli milijardo ogledov na YouTubu. Njen album Teenage Dream je vseboval pet pesmi, ki so dosegle vrhove glasbenih lestvic in tako postal prvi album samostojne umetnice, ki je to storila. Njena glasba vsebuje pop, rock in disco.

Zanimivosti:

- Katyjina največja vzornika sta Alanis Morissette in Freddie Mercury.
- Je zavzeta zagovornica pravic žensk in gejev.
- Njeno premoženje je vredno okoli 125 milijonov dolarjev.
- Pomagala je pri porodu svoje sestre Angele.

- Je dobra prijateljica Taylor Swift in Miley Cyrus – v znak prijateljstva ji je vsaka podarila pramen svojih las, ki ju še vedno hrani.

VIR:

[Katy Perry - Wikipedia](#)

[Pevka meseca oktobra - Katy Perry - Pil](#)

Klemen Slakonja

avtorica prispevka: Beatrice Turk, 7. a

Rodil se je 3. junija 1985 v Brežicah.

Klemen Slakonja je pevec, komik, slovenski igralec, imitator in televizijski voditelj.

Izobraževal in diplomiral je iz dramske igre na Akademiji za gledališče, radio, film in televizijo v Ljubljani (AGRFT).

Začetek kariere

Bil je član ansambla SNG drama v Ljubljani, ki ga je leta 2018 zapustil. Na Radio Ga-Ga ga je opazil in povabil Edi Štraus. Sodeloval je v veliko televizijskih oddajah, med njimi sta tudi Hri-bar in NLP. Leta 2011 je vodil prireditev Ema 2011. Leta 2012 pa Misija Evrovizija, izbor za Ema 2012.

Pevska kariera

Klemen Slakonja je znan po priredbah popularnih pesmi. Pesmi je predstavljal v svoji zabavnoglasbeni oddaji Zadetek v petek. Posnel pa je tudi videospot in s tem dobil preko milijon ogledov. Postal je slovenski hit na YouTubeu. Širšo mednarodno skupnost je pritegnil leta 2016 s parodijo lika in dela ruskega predsednika Vladimirja Putina.

Dela

Delal je na radiu (Radio Ga-Ga), na televiziji (Ema 2011, 2012, 2016 in 2020, Kdo si ti? Zvezde pod masko ...), na oglasih (Zadžuskaj s Klemzyem), v filmih (Vučko, Palčica ...), v spletnih serijah (Dan ljubezni) in še v veliko drugih.

Nagrada

Nagradi si je pridobil na 20. podelitvi viktorijev, kjer je prejel strokovno nagrado zabavne TV-oddaje ter viktorija popularnosti po izboru gledalcev za televizijsko osebnost leta.

Zasebno

S partnerko, igralko Mojco Fatur, ima dva otroka.

VIRI:

https://www.google.com/search?q=klemen+slakonja+pevec&hl=en&sxsrf=APq-WBvvIIR3gPP5PqAkIJqaWC0SF241rw:1644764816683&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=2ahUKEwibqoy1-vz1AhWQH-wKHbyeBhsQ_AUoAXoECAEQAw&biw=1920&bih=937&dpr=1#imgsrc=qLmKPzmTOI4imM
https://sl.wikipedia.org/wiki/Klemen_Slakonja
https://www.google.com/search?q=klemen+slakonja+pevec&hl=en&sxsrf=APq-WBvvIIR3gPP5PqAkIJqaWC0SF241rw:1644764816683&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=2ahUKEwibqoy1-vz1AhWQH-wKHbyeBhsQ_AUoAXoECAEQAw&biw=1920&bih=937&dpr=1#imgsrc=ZG0TAOjtju8QbM&imgdii=xjYxw0nTL26QSM

FILM

Jumanji: The Next Level

avtorica prispevka: Beatrice Turk, 7. a

Ameriška fantazijsko-pustolovska komedija, 3. del franšize Jumanji, je nadaljevanje Jumanjija (2017): Dobrodošli v džungli, drugega nadaljevanja Jumanjija iz leta 1995.

Leta 2019 jo je režiral Jake Kasdan, soscenarisa pa sta Jeff Pinker in Scott Rosenberg.

Igrajo: Dwayne Johnson (Bravestone), Jack Black (Oberon), Kevin Hart (Mouse), Karen Gillan (Ruby), Nick Jonas (Seaplane), Alex Wolff (Specer), Morgan Turner (Martha), Ser'Darius Blain (Fridge), Madison Iseman (Bethany), Awkwafina (Ming), Danny Glover (Milo) in Danny DeVito (Eddie).

Obnova

Kar nekaj časa je minilo, odkar so Spencer, Fridge, Bethany in Martha zaigrali davno pozabljeno igro Jumanji. Ko se eden od njih ponovno znajde v igri, preostali odidejo za njim, da bi ga rešili. Ko se naši junaki spustijo v Jumanji, da bi rešili prijatelja, odkrijejo, da nič ni tako, kot so pričakovali. Igra se je spremenila, kot se je tudi ekipa, ki se je ponovno znašla v njej. Avatarji so drugačni, vpleteni so novi liki, igra sama pa je še težja in nevarnejša kot prej. Igralci bodo morali pogumno prehoditi neznane in neraziskane predele, od neizprosnih puščav do zasneženih gora, da bi premagali najnevarnejšo igro na svetu.

50

VIRI:

https://en.wikipedia.org/wiki/Jumanji:_The_Next_Level

<https://www.kolosej.si/filmi/film/jumanji-naslednja-stopnja/>

<https://www.imdb.com/title/tt7975244/>

https://www.google.com/search?q=jumanji+3&hl=sl&sxsrf=APq-WBsyOsaBdoT6lLWrb1NWplzBcJKlQg:1649092589843&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=2ahUKEwjctpPQ9Pr2AhWX76QKHdWeAJJoQ_AUoAXoECAIQAw&biw=1920&bih=937&dpr=1#imgrc=Qp3BkeYAwailpM&imgdii=RFVCOcl0KDHmKM

ČASOTEPČEVI ŠTIRINOŽCI

Hrček

avtorica prispevka: Karina Genorio, 7. d

Hrček spada v družino glodalcev. Ponavadi imajo hrčki razširljiva vrečkasta lica, ki segajo vse do ramen. Po naravi so nočne živali in zato niso najprimernejši za ljudi, ki ponoči spijo in so dejavni podnevi. Pogosto jih uporabljajo pri laboratorijskih preizkusih, ker se hitro razmnožujejo. Najbolj znana vrsta se imenuje sirski hrček, imenovan tudi »Zlati hrček«, ki je pogosta domača žival, dve drugi znani vrsti sta tudi ruski pritlikavi hrček in sibirski hrček, precej redki vrsti pa sta roborovski in kitajski hrček. Najpriljubljenejša vrsta pa je mutant sirskega hrčka, znan kot panda hrček.

Hrček kot domača žival

Najpogosteje v hišah najdemo sirskega hrčka. Panda hrček je njegova vzrejena podvrsta. Naslednje po priljubljenosti so štiri vrste škrtastih hrčkov. Njihova vzgoja se ne razlikuje preveč. Roborovski in kitajski hrček sta težja za vzrejo, najde se ju le pri resnih rejcih, zato sta redkejša in ju imajo le zagrizeni ljubitelji. Roborovski hrček sploh ni primeren za otroke.

Prehranjevanje

Osnovno hrano lahko kupimo v trgovini za živali in povsem zadosti hrčkovim prehrabenim potrebam, kot priboljšek pa jim lahko damo sveže sadje, zelenjavo, hrano za ptice ali žive žuželke, ker so pomemben del njihove naravne prehrane. Slaščice in nekatera zelenjava niso primerni zanje oziroma jim celo škodijo. Kot večina drugih živali se hrčki sami ne morejo odločiti, kaj je dobro za njih. Po navadi bodo pojedli vse, kar dobijo. Tako hrana kot voda morata biti sveži in menjani pogosto, recimo enkrat na dan. Voda ne sme biti v odprti posodi, ker se tako hitro onesnaži in ustvari mokro okolje, ki je precej nezdravo za hrčka.

Razgibavanje

Kot vse živali morajo tudi hrčki telovaditi in se pozabavati, da ohranijo telesno in duševno zdravje. Ponavadi imajo svoja kolesca in se natečejo do sitega, lahko imajo tudi dodatne

igračke, kot so lesene ali plastične cevke, ki simulirajo njihovo naravno okolje (rovi) in njim in njihovim lastnikom omogočijo zabavo. Imajo lahko tudi prozorne žoge in se z njimi gibajo, vendar je treba paziti, da se ne skotalijo po stopnicah, saj se tako močno prestrašijo in se lahko tudi poškodujejo.

Življenjska doba in razmnoževanje

Hrčki živijo ne več kot 2 ali 3 leta v ujetništvu, v naravi še manj. Zaradi kratke življenjske dobe hitro dozori in se začne razmnoževati že kot mladi (pri dveh mesecih). Samička bo kotila večkrat letno po več mladičev na leglo. Samce in samičke zato velikokrat ločijo, da se izognejo nehotenim potomcem.

Ris

avtorica prispevka: Nika Lampret, 7. b

ZNAČILNOSTI

Ris zraste do 130 cm v dolžino in 75 cm v višino (podobno kot gepard). Tehta od 30 do 40 kg in več. Ima zelo ostre kremplje in zobe. Njegova šapa meri 7 cm v širino in 13 cm v višino. Kremplje lahko skrije. Njegova življenjska doba traja 12 let. Je največja mačka v rodu risov (*Lynx*). Ima svetlo rjavordeče obarvan kožuh, posut s temnejšimi pikami, kar mu omogoča, da se lažje zlije v drevesnih krošnjah in v listju. Vzorec in barva kožuha sta zelo variabilna. Po trebuhu je belkast, dlaka na trebuhu meri do sedem, na hrbtu pa do pet centimetrov. Najlažje ga prepoznamo po dolgih črnih čopkih na ušesih in zelo kratkem repu (največ do 35 cm).

Prehranjevanje

Lovi predvsem parkljarje, ki so do 4-krat večji od njega (jelene, koze, ovce), zadovolji pa se tudi z zajci in žvižgači. Pleni večinoma srnjad, manjše živali lovi le, če večjih ni dovolj. Lovi iz zasede, saj mu šibko srce ne dopušča dolgega tekanja. V rod risov (*Lynx*) spadajo tudi rdečerjavi ris, iberski ris in kanadski ris.

Območje razširjenosti

Z izjemo mladih risov te živali ne plezajo višje na drevo, razen če jim preti nevarnost. Ogrožajo ga živinorejci in promet. Ris v naravi nima naravnih sovražnikov. Najraje ima gorsko gozdnat svet, ki se pa zaradi vpliva človeka vse bolj krči in s tem ogroža živali, ki v njem živijo. Ampak to ni edini razlog njegove ogroženosti. Že v starih časih so ga poznali po

izrednih roparskih sposobnostih, zato so se ga bali in ga začeli množično iztrebljati. Kasneje so ga lovili zaradi kožuha, tako da so nastavljali razne pasti, strupe ipd.

Slovenska populacija risa zajema le še okoli 15 osebkov; v naravovarstvenem projektu LIFE lynx, ki se je začel leta 2017, bo do leta 2024 v Slovenijo prenesenih 10 risov iz Slovaške in Romunije. Prvega risa, Goruja, so v Slovenijo priselili 26. aprila leta 2019, do sedaj pa so bili v Slovenijo naseljeni štirje risi.

Risa na Slovenskem najdemo predvsem v Kočevskem rogu (kjer je gosta rast), drugače pa ga najdemo tudi v gorskih predelih Slovenije. Po nekaterih podatkih je bilo leta 2012 v dinarski pokrajini, ki zajema Slovenijo, Hrvaško ter Bosno in Hercegovino, od 120 do 130 osebkov te vrste. Populacija je bila ocenjena kot stabilna ali v upadu.

VIR:

<https://www.dnevnik.si/tag/risa>

[ZOO](#)

www.wikipedia.org

Domača mačka

avtorica prispevka: Ivana Milena Lekše, 7. d

Domača mačka je domača žival iz družine mačk. Po anatomiji so podobne ostalim mačkam z dolgim gibljivim telesom in hitrimi refleksi. Nastala je z udomačitvijo divje mačke pred 5000 leti. Male mačke, med katere spadajo domače mačke, za razliko od velikih mačk ne morejo rjoveti, a lahko mijavkajo in predejo.

Ena od značilnosti mačk je, da nikoli ne padejo na hrbet. To je zato, ker se lahko v zraku zasučejo s hrbta na trebuh v manj kot v dveh sekundah (1,6 s). K temu ogromno pripomore zelo razvit vestibularni aparat (čutilo za ravnotežje), ki bi ga po učinkovitosti lahko primerjali z girokopom. Poleg tega razkorači noge, da s tem zveča zračni upor, zgradba njene hrbtenice, ki deluje kot vzmet, pa poskrbi, da je padec čim bolj ublažen. Tako so najpogostejše poškodbe, kadar do njih sploh pride, poškodbe spodnjega dela telesa in nog. Zanimivo pa je, da se mačke redkeje poškodujejo pri večjih višinah, saj imajo tako dovolj časa, da se odzovejo.

Življenjska doba: 12–18 let (udomačena žival)

Trajanje brejosti: 58–67 dni

Masa: 3,6–4,5 kg (odrasla žival)

Mačke skozi zgodovino

V pozni egipčanski dobi je boginja Bastet spremenila svojo podobo. Do takrat so jo namreč upodabljali kot žensko z mačjo glavo, v poznejšem obdobju pa so jo prikazovali kot mačko v celoti. Za Egipčane je bila podoba milosti in bogov, zato so tudi mačke po božje častili. Če je kdo poškodoval mačko, je bil zato strogo kaznovan. V bogatih družinah so jih krasili z nakitom, ko pa je mačka umrla naravne smrti, so jo mumificirali in pokopali v sarkofagu v njeni naravni obliki.

Igra in nega

Mačka je rada v človekovi družbi, zato ji namenite nekaj svojega prostega časa in se z njo ukvarjajte in igrajte. Igranje z mačko ni samo zabavno, ampak na takšen način tudi krepite odnos z vašo ljubljenco.

Cepljenje

Mačke cepimo proti trem nalezljivim boleznim: mačji kugi, mačjem nahodu (virusno obolenje dihal) in levkozi.

Pred cepljenjem proti levkozi moramo s posebnim hitrim testom ugotoviti, ali je mačka že okužena. Test opravi veterinar, potrebuje pa vzorec krvi.

VIRI:

<https://sl.public-welfare.com/3932472-how-many-cats-lives-history-and-facts>

<https://pil.si/clanki/tacke/domaca-macka>

<https://www.zoohit.si/magazin/macke/macji-mladici/macji-mladic-osnovna-oprema-in-nasveti>

Volk

avtorica prispevka: Lejla Smajlovič, 7. b

Razmnoževanje oz. parjenje poteka od decembra do marca. Posebnost pri volkovih je to, da se parita samo alfa samec in alfa samica (vodilni par v tropu). Volkulja je breja 62–64 dni, mladiče pa skoti v brlogu. V Sloveniji je največ skotitev konec januarja in v začetku februarja.

V leglu je najpogostejše 5–8 mladih, ki so ob rojstvu slepi in porasli s kratko, temno dlako. Mladiči začno zapuščati brlog po osmih tednih. 40–50 % volkov pogine v prvem letu življenja, ker mati nima dovolj hrane za vse mladiče in ker je zima. Njihova življenjska doba je 12–16 let.

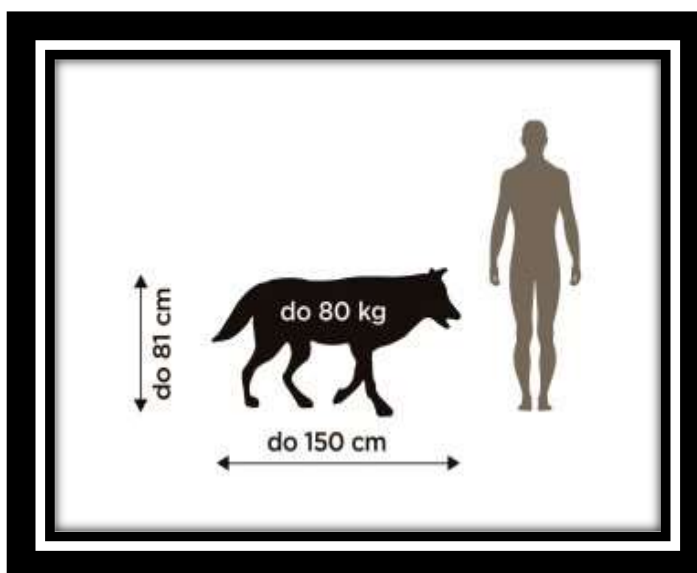
Način življenja

Volkovi živijo v tropih s strogo določeno hierarhično lestvico. Na vrhu sta alfa volk in alfa volkulja. Krdelo običajno šteje okoli sedem volkov. Velikost teritorija se močno spreminja, odvisna pa je od količine volkov, količine plena na nekem območju, geografije območja in človekovega dostopa. Volkovi so teritorialne živali in vsako krdelo aktivno brani svoj teritorij pred volkovi iz sosednjega krдела.

Posebnosti in zanimivosti

Volk po znanih podatkih za Evropo ne predstavlja nobene grožnje človeku, to velja za zdravega volka. A tudi če je volk zdrav, to ne pomeni, da je nemogoče, da bi človeka napadel. Če je volk bolan, je možnost napada večja. Volk je neposredni prednik psa. Začetki udomačevanja segajo v mlajšo kameno dobo, to je kakih 8000 let nazaj. Po eni od teorij naj bi ljudje na različnih krajih severne poloble udomačevali divje živeče pse, torej volkove in šakale. Velike pasme psov so lahko zelo podobne volkovom, vendar psi nimajo nikoli tako močnih kočnikov. Pri volku so kočniki tesno drug ob drugem, pri psu pa so pogosto vrzeli. Naravnih sovražnikov volk skorajda nima, znani pa so primeri kanibalizma. Volk se lahko okuži tudi s steklino.

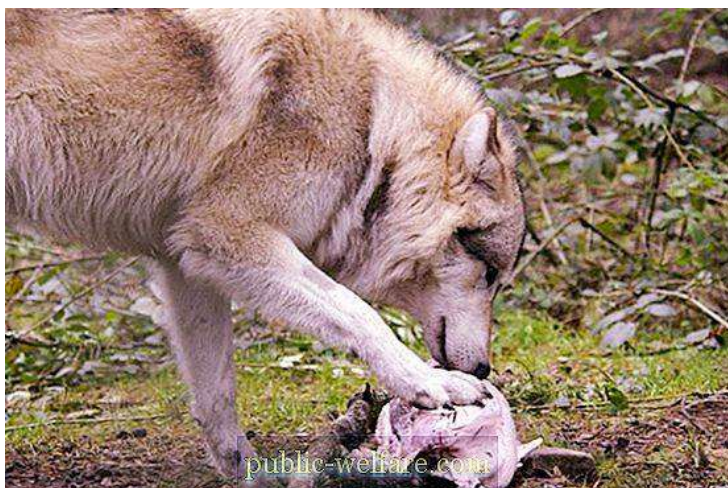

Zraste do 140 cm. Telo volka je prekrito z gosto zimsko dlako, ki ga varuje pred ohladitvijo. Ima dolge noge in velike šape s krempljastimi prsti. Samica volka povrže od 5 do 8 mladičev, ki na začetku ne vidijo, vendar imajo v čeljustih že male ostre zobke. Ko mladiči odrastejo, tudi sami začnejo sodelovati pri lovu.

Njegov gobec je koničast, oči poševne, uhlje pa ima razmeroma velike in pokončne. Vrat in prsni koš ima zelo močan. Rep je krajši od polovice trupa z glavo, nosi pa ga povešenega. Kožuh je rumenorjav s sivim nadihom. V zimski dlaki so sivi toni bolj izraženi. Za razliko od psa ima na podlakti 10 cm dolgo in 2 cm široko črno progo. Odrasel volk ima do 42 zob.

Prehranjevanje

Pri iskanju hrane lahko naenkrat prepotujejo 40–70 km. Poznani so primeri, ko so krdela prepotovala tudi 160 km. V Sloveniji pleni v glavnem jelenjad in srnjad, hrani pa se tudi z mrhovino in priložnostno napada vse vrste domačih živali (pse, konje, govedo, drobnico). Naenkrat lahko zaužije celo do 10 kg hrane, po drugi strani pa lahko dolgo zdrži brez nje. Pri večjem plenu volkovi najraje pojedjo drobovje.

Življenjski prostor

V Evropi živijo predvsem na gozdnatem območju, sicer pa lahko preživijo tudi v arktični tundri, v močvirjih, stepi in polpuščavi. V Sloveniji so najpogostejši v gozdovih bukve in jelke, ki poraščajo obsežna gorska območja dinarskega krasa. Trop zaseda od 100 do 1000 km² veliko območje, kar je 25 km² na enega volka v tropu. Območja tropov se ne prekrivajo.

Razširjenost

Prvotno je poseljeval večino Evrazije do Indije in Kitajske na jugu. V Evropi je dandanes bolj ali manj iztrebljen, najdemo pa ga še v Skandinaviji in državah nekdanje Sovjetske zveze, na Poljskem, Češkem, Slovaškem ter na Balkanskem, Apeninskem in Pirenejskem polotoku. Živi tudi v Severni Ameriki in na Grenlandiji.

VIRI:

<https://www.google.com/url?sa=i&url=https%3A%2F%2Fwww.zoo.si%2Fzival%2F19%2Fvolk%2Fbiologija&psig=AOvVaw0S5e6lcPuqJWfjkRXQcEYV&ust=1648118613856000&source=images&cd=vfe&ved=0CAgQjRxqFwoTCKiSwbaG3PYCFQAAAAAdAAAAABAO>

<https://www.google.com/url?sa=i&url=https%3A%2F%2Fsl.public-welfare.com%2F3893305-what-wolves-eat-in-different-habitats&psig=AOvVaw1Cgo06o4DKYOTSzxXxVeOz&ust=1648118069674000&source=images&cd=vfe&ved=0CAgQjRxqFwoTCNiHh7OE3PYCFQAAAAAdAAAAABAP>

https://www.google.com/url?sa=i&url=https%3A%2F%2Fwww.pzs.si%2Fjavno%2Fkvgn_dokumenti%2FSeminarske%2520naloge%2520VGN%2FVeber%2520Jan_Volk%2520v%2520slovenskih%2520hribih.pdf&psig=AOvVaw104gVQaeqlloorquM0pxXh2&ust=16481183720

39000&source=images&cd=vfe&ved=0CAgQjRxqFwoTCNjmq8OF3PYCFQAAAAAdAAAAA
BAF

<https://www.volkovi.si/wp-content/uploads/2014/10/volk-v-sloveniji.pdf>

<https://www.google.com/url?sa=i&url=https%3A%2F%2Fwww.osvoboditevzivali.si%2Feu-komisija-volk-ostaja-posebno-zasciten%2F&psig=AOvVaw2eOdPsqkZGBPfXEUJSTk88&ust=1648117927361000&source=images&cd=vfe&ved=0CAgQjRxqFwoTCODHpO-D3PYCFQAAAAAdAAAAABAE>

Tiger (Panthera tigris)

avtorica prispevka: Beatrice Turk, 7. a

Kratek opis

Tiger je največji predstavnik mačk, saj lahko zraste do 230 cm dolžine, z dodatno več kot 1 m dolgim repom. Težek je okoli 90–310 kg (samec, odrasla žival), 65–180 kg (samica, odrasla žival). V divjini lahko živijo od 8 do 10 let. Tečejo lahko kar 49–65 km/h. Prepoznamo ga po oranžnem kožuhu s črnimi progami. Med podvrstami so precejšne razlike v velikosti, barvi in vzorcu. Videli so jih že prečkati sedem kilometrov široko vodo, na dan pa lahko preplavajo skoraj trideset kilometrov.

Plenjenje

Tigri se večinoma hranijo s srednje velikimi in velikimi sesalci, težkimi do 250 kilogramov, kot so razni kopitarji, lovijo pa tudi manjše živali in druge plenilce, tudi pitone in krokodile. Plen čisto po mačje zalezujejo in se zapodijo vanj, ko je dovolj blizu. Čeprav lahko tečejo zelo hitro, s hitrostjo do 65 kilometrov na uro, se hitro utrudijo in plen jim zlahka pobegne.

Prehranjevanje

Tiger lahko poje 40 kg mesa na noč. Ker med dvema obrokom veliko prehodijo, morajo biti obroki veliki. Za naše predstave pojejo ogromno. Tigrov plen so divji prašiči, jelenjad, losi, risi, medvedje, zajci ... Jedel bo (če bo treba) tudi ribe. Strah pred tigri naj bi bil skoraj povsem odveč, saj samo trije tigri od tisočih jedo ljudi. Po obrokih se tiger napije vode in gre počivat.

Deljenje hrane

Tigri imajo še eno posebnost: če ujamejo velik plen, ga brez težav delijo z drugimi. Opazovali so že, ko je samica delila hrano z osmimi tigri. Nekateri so bili z njo v sorodu, vendar so živeli že samostojno, nekaj pa jih je bilo povsem nepovezanih z njeno družino.

Popotniki

Tigri imajo svoje ozemlje, ki ga označujejo z urinom, iztrebki in sledovi krempljev na drevesih in na tleh, vendar se gibljejo na precej večjem območju. Takšna domača območja samcev so v Indiji lahko velika 1000 km², ponekod na Kitajskem pa celo 4000 km². Vsak tiger spremlja premike drugih s preučevanjem izločkov in sledi, ki so jih pustili na svoji poti.

Razmnoževanje

Tiger spolno dozori v starosti 3–4 let. Samica se goni le nekaj dni. S samcem ostaneta skupaj približno 2 dneva, v tem času pa se lahko zvrsti do 100 zaskokov. Samci ne sodelujejo pri vzreji mladičev. Mladiči so ob rojstvu slepi in nebogljeni, tehtajo pa 1 kg. V leglu so trije do štirje, vzreja pa jih samo mati. V prvih dneh se redno vrača k brlogu, da jih nahrani. Ko mladiči dopolnijo 8 tednov, ji že lahko sledijo. V prehrani so odvisni od matere vse do 18. meseca, na njenem območju aktivnosti pa živijo, dokler niso stari 2–2,5 leta. Po tem se razkropijo in si poiščejo lastno območje domovanja.

Iskanje novega doma

Ko mladiči odrastejo, se mlade samice navadno preselijo na ozemlja, ki se držijo materinega. Njihovo ozemlje se lahko prekriva z večjimi ozemlji samcev. Samci ne prenašajo medsebojnega prekrivanja ozemelj z mladimi samci, zato se morajo mladi tigri podati na dolgo pot, da najdejo zapuščeno ozemlje ali ozemlje, kjer lahko premagajo trenutnega lastnika. V iskanju svojega prostora pod soncem lahko prehodijo dolge razdalje, tudi 650 kilometrov.

Sobivanje z leopardi

Z drugimi vrstami živali pa tigri plena ne delijo in ga zavzeto branijo. Vendar na srečo v nasprotju z afriško savano, kjer isti plen lovijo različni plenilci, tigri nimajo neposrednih tekmecev, saj lovijo veliko večji plen kot drugi. Leopardi, ki živijo na istem območju, lovijo manjše živali in se tako izogibajo srečanju s tigri. Da bi preprečili srečanje, leopardi lovijo tudi v drugem delu dneva in živijo na obrobju gozdov, v katerih prebivajo tigri.

Zanimivosti

Sibirski tiger je največja še živeča mačka na Zemlji. Največji primerki živijo v zelo mrzlih sibirskih gozdovih v Rusiji. Na dan lahko poje od 10 do 12 kg mesa, ki si ga sam nalovi. Njegovi mladiči se že zelo zgodaj začnejo igrati z maminim repom, pri tem se učijo spretnosti lova, kasneje pa že odhajajo na lov z materjo. Njegov rožnat in hrapav jezik mu omogoča čiščenje in česanje goste dlake. Tiger ima na zadnji strani uhljev belo liso. Kadar mu grozi napadalec, z obračanjem uhljev pokaže lise, ki napadalcu ali tekmeču veljajo kot svarilo ali grožnja. V naravi sibirski tiger živi približno 15 let, v ujetništvu pa tudi do 20 let.

Izumiranje tigrov

Vsi vemo, da tigri ne živijo v Afriki, temveč v Aziji, in sicer v Indiji in Sibiriji. Toda vsako leto jih je manj. Znanstveniki jih skušajo ohraniti v njihovem naravnem okolju, a vseeno izumirajo. Toda ali bi tigre lahko naselili na drugi celini, jih naučili preživeti v neznanem okolju, na primer v Afriki, kjer je dovolj hrane in prostora in kjer ni blizu človeka? Če bi tigri v Aziji res izumrli, bi afriški tigri znova naselili azijsko džunglo. Znanstveniki so takšen poizkus že naredili, zato upanje za njihovo preživetje še obstaja.

Vrste tigrov:

- sibirski tiger,
- bengalski tiger,
- indonezijski tiger,
- malezijski tiger,
- južnokitajski tiger.

VIRI:

<https://www.mladinska-knjiga.si/dobrezgodbe/prosti-cas/tigri-najvecje-macke>

<http://rac.os-raka.si/sola/Proj.nal/Zpancic.pdf>

<https://sl.wikipedia.org/wiki/Tiger>

<https://eucbeniki.sio.si/nit5/1343/index2.html>

<https://www.dnevnik.si/tag/sibirski%20tiger>

<https://www.zoo.si/zival/1/sibirski-tiger/v-zivalskem-vrtu>

Navadna lisica

avtorica prispevka: Nika Lampret, 7. b

Zunanost

Ima podolgovato vitko telo, gibljiva šilasta uhlja, ozek koničast smrček z redkimi dolgimi dlakami. Kožuh je rdečerjave barve, vrat in trebuh sta bela, spodnji del nog in konca uhljev pa temna. Telo je dolgo okoli 60 cm, odrasli samci tehtajo 10 kg. Hrbet je rdečkasto rjav, trebuh pa umazano bel, v zimski dlaki so izrazitejši sivi toni. Rep ima dolg, košat, na koncu bel, dolg je od 35 do 50 cm.

Življenjski prostor

Je zelo prilagodljiva vrsta. Poseljuje gozdove, obdelovane površine, suburbano okolje, najbolj pa ji ustreza preplet gozdičkov in odprtega terena. V Veliki Britaniji se vse bolj prilagaja življenju v velikih mestih. V Sloveniji je splošno razširjena od morske obale do Prekmurja, v gorah živi do gozdne meje, občasno pa gre še višje, do 2500 m visoko. Razširjena je v Evraziji, razen Indiji in Indokini, v Severni Afriki in Severni Ameriki, okrog leta 1850 so jo naselili v Avstralijo.

Prehranjevanje

Okrog hodi v glavnem ponoči in lovi plen, išče odpadke, mrhovino. Prehranjuje se z majhnimi podlasicami, žuželkami, plazilci, pticami, mrhovinarji in jagodičevjem, ribami, žabami, ličinkami žuželk, sadjem, zajci, raki, največ hrane sestavljajo glodavci. Na dan potrebuje 500 g hrane.

Razmnoževanje

Pari se 1–2-krat na leto, navadno pozimi. Brejost traja 52 dni. Spomladi samica skoti od 4 do 8 mladičev (največ 12), ki se osamosvojijo po približno štirih mesecih. Lisjak pomaga pri vzreji. Parjenje traja od januarja do marca. V skotu je 1–10 (navadno 4–7) golih, slepih mladičev, ki ob rojstvu tehtajo 60–150 g. Mladiči začnejo zapuščati brlog, ko so stari 4–5 tednov, pri petih mesecih pa so že samostojni.

Družina

Spada v družino psov, sorodni rod so polarne lisice.

Posebnosti

Lisica je prilagodljiva žival, saj naseljuje različne življenjske prostore. Naseljuje predele Evrope, Severne Afrike in večjega dela Azije. Ima okrog 50 podvrst, s številnimi barvnimi različicami. Čeprav jo preganjajo, je zaradi prilagodljivosti pogosta. Njeni sovražniki so volk, ris, planinski orel. Mladičem sta nevarna kragulj, velika uharica. Je glavna prenašalka stekline, vendar je v gozdu zelo koristna, saj odstranjuje bolne in poginule živali. Živi kot samotar v rovu, lisičini, ki si ga sama izkoplje. Njena življenjska doba je okoli 12 let.

Gepard

avtorica prispevka: Tiana Kendić, 7. a

Gepard (*latinsko Acinonyx jubatus*) je najhitrejši sesalec na svetu. V polnem šprintu lahko doseže nekje 100–110 km/h, do te hitrosti pa pride v pičlih treh sekundah, kar je hitreje od večine športnih avtomobilov.

Gre za veliko mačko, ki živi na območju južne Afrike in jugozahodne Azije.

Ste vedeli, da je gepardov rep ključnega pomena pri lovu in opreznosti te velike mačke? Uporablja ga za ravnotežje in zavijanje pri teku.

Opis

- **Znanstveno ime:** *Acinonyx jubatus*
- **Skupina:** sesalci
- **Prehrana:** mesojedec
- **Povprečna življenjska doba:** 10–20 let
- **Velikost:**
 - dolžina 1,1–1,5 m (*odrasla žival*)
 - plečna višina 70–90 cm (*odrasla žival*)
- **Teža:** 21–72 kg (*odrasla žival*)
- **Najvišja hitrost:** 100–110 km/h (*kratki intervali – šprinti*)

61

Kje živi gepard?

Gepardovo življenjsko okolje so travnate površine, savane, stepe in polpuščave Afrike (jug/vzhod Afrike) in jugovzhod Azije (Iran).

Hitrost in lov

Preden se gepardi poženejo v lov, travnato območje dodobra pregledajo s svojim odličnim vidom. Lovijo samo podnevi, zato morajo biti zelo tihi in oprezni. Pri skrivanju jim pomaga značilen vzorec, s pomočjo katerega so zelo neopazni za svoj plen. Ko je trenutek pravi, se s polno hitrostjo poženejo za svojim plenom. Čeprav je njihova hitrost ogromna, pa nimajo veliko kondicije. Tek s tako hitrostjo je za geparde zelo naporen, zato se večina lovov zaključi prej kot v minuti. Kar nekaj časa traja, da si povrnejo energijo. V primeru maksimalnega napora lahko traja do pol ure, da se začne hraniti s svojim plenom.

Gepard svojo žrtev zadavi z močnimi čeljustmi, s katerimi stisne sapnik.

V primeru uspešnega lova gepard običajno svoj plen povleče na varno, s tem pa se izogne drugim živalim, ki bi mu poizkušale plen ukrasti v času regeneracije.

Kaj gepardi jedo?

Gepard je mesojeda žival, prehranjuje se z malimi do srednje velikimi živalmi. Na njihovih jedilnikih se najpogosteje najdejo zajci, gazele, antilope in gnuji.

Populacija in razmnoževanje geparda

Samice gepardov običajno skotijo tri mladiče in z njimi preživijo od enega leta in pol do dve leti. Mladiči gepardov se prvo leto učijo tehnik lova. Samci živijo sami ali v manjših skupinah.

Gepardi živijo na območjih južne Afrike in jugozahodne Azije, njihov naravni habitat pa pod pritiski človeštva vedno bolj izginja.

Kako se oglaša gepard?

Gepard se oglaša z rjoenjem. Lev, tiger, jaguar in gepard so edine mačke, ki se oglašajo z rjoenjem. Pa ne samo to, gepardi tudi mijavkajo in predejo – kot hišne mačke. Njihova anatomija je precej podobna domači mački, le da je veliko večji.

Ogroženost

Populacija gepardov upada. Ogroženi so predvsem zaradi bogatih lovcev, ki na safarijih za svojo zabavo in trofeje lovijo mačke. Gre za navadne strahopetce. Po nekaterih informacijah naj bi bilo na svetu le še nekje med 7000 in 7500 gepardov. K ogroženosti je veliko prispevalo tudi povpraševanje po gepardovih kožuhih v 20. stoletju. Poleg lovcev ga ogroža tudi krčenje naravnega habitata.

VIR:

<https://sl.wikipedia.org/wiki/Gepard>

<https://sfi.si/gepard-vse-o-gepardih>

[https://www.google.com/url?sa=i&url=https%3A%2F%2Fwww.bodiekko.si%2Fna-svetu-le-se-dobrih-7000-](https://www.google.com/url?sa=i&url=https%3A%2F%2Fwww.bodiekko.si%2Fna-svetu-le-se-dobrih-7000-gepardov&psig=AOvVaw2s68lWKqkfVqlOPhCzRzwE&ust=1650533403632000&source=images&cd=vfe&ved=0CAkQjRxqFwoTCLiFgZyqovcCFQAAAAAdAAAAABAD)

[gepardov&psig=AOvVaw2s68lWKqkfVqlOPhCzRzwE&ust=1650533403632000&source=images&cd=vfe&ved=0CAkQjRxqFwoTCLiFgZyqovcCFQAAAAAdAAAAABAD](https://www.google.com/url?sa=i&url=https%3A%2F%2Fwww.bodiekko.si%2Fna-svetu-le-se-dobrih-7000-gepardov&psig=AOvVaw2s68lWKqkfVqlOPhCzRzwE&ust=1650533403632000&source=images&cd=vfe&ved=0CAkQjRxqFwoTCLiFgZyqovcCFQAAAAAdAAAAABAD)

RASTLINSKI SVET

Letošnje šolsko leto je potekalo v znamenju mednarodnega dneva čebel, 20. maja. Na ta dan je po vsem svetu potekala zasaditev medovitih rastlin. Pobuda je prišla z naše (torej slovenske) strani, saj v Sloveniji slovimo po strastnih čebelarjih. Predstavljamo vam nekaj rastlin, nad katerimi so navdušene naše novinarke. Niso vse rastline medovite, nekaj jih boste vseeno spoznali tudi tukaj. Za izziv lahko te rastline posadite tudi doma.

Sobne rastline

avtorica prispevka: Julija Cunja, 7. a

Sobne rastline so lahko lep okras za dom, lahko so za tiste, ki jim je malo dolgčas, a ne morejo imeti hišnega ljubljénčka, ker pomagajo zmanjševati stres, ker čistijo zrak ali pa preprosto ker vdihnejo malo življenja in prinesejo malo narave v prostor. Zelo dobro vplivajo na naše zdravje in počutje. Večinoma so lončnice. Prav za vsak slog se najde kakšna.

Sobnih rastlin je veliko vrst, najbolje pa je, da si izberete tiste, ki ustrezajo vam (vašim navadam, pogojem).

63

Kaktusi

Kaktusi so izjemno priljubljene rastline, predvsem med tistimi, ki niso najbolj vestni vrtnarji oziroma nimajo veliko časa, da bi skrbeli za rastline, ki potrebujejo veliko pozornosti in nege, saj so relativno nezahtevni, a so kljub temu videti lepo. Kaktusi so primerni za tiste, ki so veliko zdoma, nimajo časa ali pa pozabijo na zalivanje. Ne potrebujejo posebnih pogojev, samo da ni preveč vlažno in temno.

Za vsako rastlino je dobro poznati primeren prostor gojenja oz. pogoje, ki jih rastlina potrebuje. Predvsem je treba vedeti dvoje – gre za rastline sonca, torej bodo najbolje »funkcionirale« v poletnih mesecih, zato jih je že spomladi potrebno postaviti na sonce oziroma še bolje v polseno. Pomembno pa je vedeti tudi, da zima ni njihova najboljša prijateljica, zato jih takrat tudi ne zalivamo. Če pravilno zanje skrbimo, bomo z gojenjem kaktusom na prostem zadeli v pravo smer. So tudi bolj barviti od sobnih, manj gnijejo in imajo daljše bodice, negativna stran je le ta, da so lahko bolj poškodovani od insektov ali neugodnih vremenskih razmer. Najbolje je, da jih postavimo pod napušč, na balkon, lahko pa tudi kar na beton, v kolikor so seveda v loncu. Nekateri pravijo, da tako celo bolje uspevajo, kot če so v rastlinjaku. Pomembno je tudi, da niso ravno na direktnem soncu, zato jim, če ne gre drugače, ponudimo vsaj senco kakšne večje rastline. V kolikor bo kaktus na vrhu postajal rumenkast, pomeni, da ima preveč svetlobe, zato ga je nemudoma potrebno umakniti v senco.

Skrb: V stanovanju je potrebno rast kaktusov prilagoditi na razpoložljivo svetlobo in toploto, saj notri temperatura manj niha kot zunaj, rast pa lahko reguliramo z ustreznim načinom zalivanja. Najbolje jih je v poletnih mesecih zalivati dvakrat mesečno, pozimi pa nič, takrat jih le umaknemo od grelnih teles, recimo kamina ali radiatorja. Ker pa v notranjih prostorih rastline ne dobijo zadostno količino svetlobe, jih je priporočljivo čez poletje postaviti na balkon, da si opomorejo.

Primernost: Kaktusi so primerni za tiste, ki so veliko zdoma, nimajo časa ali pa pozabijo na zalivanje. So preprosti in nezahtevni. Nekateri imajo velike bodice, zato če niste ravno ljubitelji bodic ali pa imate domače živali, ki bi se lahko poškodovale, jih raje ne kupite, ampak izberite tiste z zelo kratkimi bodicami ali sukulente.

Sukulente

Sukulente so podobne kaktusom in so zelo priljubljene. Prilagojene so za rast v različnih okoljih: tako v sušnih in polpuščavskih, v gorskih, tropskih in subtropskih predelih. V zadnjih letih so priljubljena okrasna sobna rastlina. Imajo mesnate liste, v katerih zadržujejo vodo, zato jih ne zalivamo preveč. Nimajo bodic, so eksotičnega videza, simpatične in načeloma nezahtevne in zato primerne tudi za najbolj nevestne. Moramo paziti, da jih ne postavimo na premočno direktno sončno svetlobo.

Skrb: Ljubijo sonce in vročino, potrebujejo le malo vode in odlično prenašajo sušo. Brez zalivanja lahko zdržijo tudi 3 mesece. Čez zimo nam lahko krasijo notranje prostore, poleti pa jih prestavimo na sončen balkon ali teraso.

Rastline bodo najboljše uspevale, če jih sadimo v dobro prepustne substrate, saj so korenine zelo občutljive na prekomerno količino vode. Najbolje je, da jih posadimo v glinene posode ali skleda, ki imajo na dnu dovolj lukenj, da lahko odvečna voda odteče. V poletnih mesecih sukulente zalivamo enkrat tedensko, saj je takrat obdobje intenzivne rasti. Pozimi jih prezimujemo v notranjih prostorih, na svetlih mestih. V tem obdobju jih zalivamo manj in na nekatere sorte lahko pozabimo tudi za več mesecev. Spomladi rastline malo pognojimo, kar zadostuje za celo leto, saj za svojo rast ne potrebujejo veliko hranil.

Primerni prostor gojenja oz. pogoji, ki jih rastlina potrebuje: Postavimo jih lahko na direktno, a ne preveč močno sončno svetlobo. Lahko jih imamo tudi zunaj. Paziti moramo, da jih ne postavimo preveč skupaj oz. da jih ne nagnetemo.

Primernost: Podobne so kaktusom, zato ne potrebujejo veliko zalivanja, primerne so za tiste malo bolj pozabljive ljudi, ali pa za tiste, ki bi imeli kaktuse, ampak jih pri tem ovirajo njihove bodice (sukulente jih namreč nimajo).

Vir slike: 100 Seed pods & succulents ideas | seed pods, dandelion puffs, succulents (pinterest.com)

Vir slike: Vines & Wine – Succulents Gardening (kubricksvinesandwine.com)

Vir slike: echeveria laui pulidonis | Suculentas, Plantas (pinterest.com)

Medovite rastline

avtorica prispevka: Julija Cunja, 7. a

Medovite rastline so zelo koristne za čebele in primernejše so za zunaj kot za notri. Kljub temu jih imamo lahko notri, nekatere samo del leta. Nekaj najbolj medovitih je navedenih v nadaljevanju.

- *Medeče trajnice* – za njih je kar najbolje, da jih posadimo na vrtu in jih imamo čez celo leto zunaj. Zelo lepo dišijo, so lepih barv in so lep okras ter privabljajo čebele.
- *Začimbnice in dišavnice* – te rastline imamo lahko del leta tudi notri, lahko pa so vse leto zunaj. Nekatere od njih cvetijo, so pa tudi uporabne v domači kuhinji. Lahko jih posušimo in iz zadostne količine naredimo čaj ... So vsestransko uporabne.
- *Gmičevje* – grmičevje imamo lahko samo zunaj. Je zelo lepo za okras in lepih barv.

Primerne so za tiste, ki jih poleti ne motijo čebele in imajo balkon, teraso ali vrt. Če ste alergični na cvetni prah, vam bodo medovite rastline najverjetneje predstavljale preglavice.

Dišeče vijolice

avtorica prispevka: Tiana Kendić, 7. a

Dišeča vijolica zraste od 5 do 15 cm v višino. Iz korenike, ki se razteza nad tlemi, poganjajo dolge podzemne živice, ki se mestoma ukoreninjajo. Rastlina ima gladka stebelca, ki poganjajo v majhnih grmičkih. Listi so dolgi od 2 do 4 cm in srčaste oblike, z rastlino pa so povezani na dolgih, gladkih pecljih. Rob listov je žagasto nazobčan. Listi, ki poženejo kasneje iz živic, so večji in ledvičaste oblike.

Dišeča vijolica cveti dvakrat na leto. Njeni prvi cvetovi so vijolične barve in imajo močan vonj, a niso plodni. Drugi cvetovi so majhni in imajo skoraj povsem brezbarvne venčne liste. Ti cvetovi so plodni. Prvič rastlina cveti spomladi, od marca do maja, drugič pa v avgustu.

Domovina dišeče vijolice so gozdni obronki in travniki Evrope in Azije, od koder so rastlino kasneje zanesli tudi v Severno Ameriko in v Avstralijo.

Cvetovi se uporabljajo pri izdelavi parfumov, zdravilna pa je korenina rastline, ki vsebuje saponine in alkalioide. Ti pomagajo pri izkašljevanju in se uporabljajo za zdravljenje suhega kašlja. Nabiranje korenine poteka septembra in oktobra, uporablja pa se njen prevretek.

Iz dišečih vijolic lahko naredimo vse, od obkladkov, poparkov, sirupov in tinktur do piškotov – v »mestu vijolic«, francoskem Toulousu, izdelujejo iz njih celo bombone in marmelado. Proti otekanju sluznic v dihalih uživamo poparek, sirup ali tinkturo na osnovi dišeče vijolice.

POPAREK pripravimo tako, da žličko posušenih cvetov prelijemo s skodelico vrele vode. Pokrijemo, počakamo 10 minut in precedimo. Popijemo tri skodelice na dan.

SIRUP pripravimo tako, da v kozici segrevamo 100 gramov posušenih cvetov, 500 gramov sladkorja in 300 gramov vode. Ko mešanica zavre, jo odstavimo z ognja in ohladimo. Vzamemo po žlico dvakrat ali trikrat na dan po jedi.

TINKTURO (1 : 4 v 25-odstotnem alkoholu) jemljemo trikrat na dan, in sicer tako, da vzamemo po jedi 20 kapljic z malo vode.

KREME IN MAZILA, ki vsebujejo tri odstotke dišeče vijolice, nanašamo na prizadeti predel, kot so razpokana koža in razpokane bradavice na dojkah.

VIR

https://www.google.com/url?sa=i&url=https%3A%2F%2Fwww.tovarnaorganika.si%2Ftrgovina%2Fparfumska-sinteticna-olja-%2Fviolet-vijolica-disava%2F&psig=AOvVaw0rWKSxZa3nhlnOyrQ8td_&ust=1650533761856000&source=images&cd=vfe&ved=0CAkQjRxqFwoTCPjry-urovcCFQAAAAAdAAAAABAD

https://www.google.com/url?sa=i&url=https%3A%2F%2Fgalerija.foto-narava.com%2Fslika%2F50995&psig=AOvVaw0rWKSxZa3nhlnOyrQ8td_&ust=1650533761856000&source=images&cd=vfe&ved=0CAkQjRxqFwoTCPjry-urovcCFQAAAAAdAAAAABAm

Sivka

avtorica prispevka: Karina Genorio, 7. d

Lubje se sivki navadno lupi. Vejice so največkrat štirioglate in imajo ozke, podolgovate, sivozelene liste, ki so spodaj žlezavi. Cvetni poganjki prerastejo liste, modri do sivo vijoličasti drobni cvetovi so v klasu podobnem socvetju. Sivka cveti julija in avgusta, cvetovi so beli, svetlo vijolični ali svetlo rožnati.

Pri sivki so zdravilni cvetovi, listi in vsi cvetoči deli. Najbogatejše s sivkinim oljem je cvetje, tik preden se odpre. Zdravilne snovi in učinkovine so eterično olje, smola, čreslovine, grenčina itd. Sivka deluje proti krčem, je rahlo dražljiva in poživljajoča. Uporabljamo jo pri napenjanju.

Glavna učinkovina sivke je eterično olje, katerega glavni sestavini sta linalil acetat in linalool. Znano je, da se sivka uporablja tudi kot čaj, kopel, uporabljajo jo v kozmetični industriji in parfumeriji. Sivka je pogosta sestavina pomirjevalnih čajev, zdravil za odvajanje žolča in krepil, zunanje pa tudi pripravkov za zdravljenje manjših ran, opeklin in površinskih sončnih opeklin.

Eterično olje sivke je naravni antibiotik, antidepresiv in pomirjevalo. Pomaga pri celjenju ran in preprečuje nastanek krast, tako da vzpodbudi imunski sistem in celice kože k hitrejši regeneraciji.

Uravnava prebavo, pomirja krče, spodbuja menstruacijo, čisti seč, krepi srce, uravnava krvni pritisk, pomaga pri vročini ...

Eterično olje uporabljamo tudi kot sestavino mazil za kožne bolezni z močnim srbenjem. Pomaga pri opeklinah in pikih insektov, uporabljamo jo tudi pri nečisti koži, aknah, mastni koži, manjših ranicah in odrgninah.

V parfumeriji se veliko uporablja eterično olje širokolistne sivke in lavandine, saj ti dve vrsti vsebujeta veliko več eteričnega olja kot ostale vrste.

Čaji iz sivke imajo bolj blago delovanje kot eterična olja, ampak vseeno delujejo kot nežno pomirjevalo proti vznemirjenosti, živčnosti, izčrpanosti in nespečnosti, na enak način pomagajo pri prebavnih motnjah živčnega izvora. Sivkin čaj spodbuja tek, ureja prebavo in blaži trebušne krče, miri in uspava ter tudi prepreči omedlevanje. Uporablja se ga tudi za izpiranje ran in masaže lasišča.

Dišeče sivkine kopeli delujejo protistresno, izboljšajo prekrvavitev kože in blažijo težave v menopavzi. Eterično olje v sivkini kopeli pomirja, blaži nemir, zaskrbljenost, stres in pomirja razdraženo, pordelo in občutljivo kožo.

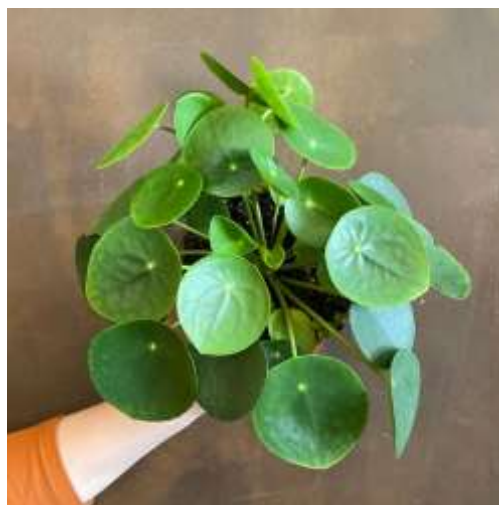
Tropske rastline

avtorica prispevka: Julija Cunja, 7. a

Tropskih rastlin je kar širok izbor. Lahko jih kupimo tudi na spletu in iz njih najlažje naredimo podtaknjence (več o podtaknjencih spodaj). Ponavadi jih v običajnih vrtnih centrih nimajo, lahko pa se odpravimo v botanični vrt v Ljubljani, kjer jih imajo veliko, večinoma še mlade, imajo pa tudi njihovo razstavo v rastlinjaku.

Vir slike: Maidenhair Vine (Muehlenbeckia complexa) › Indoor Plants (indoor-plants.net)

Vir slike: Maidenhair Vine (Muehlenbeckia complexa) › Indoor Plants (indoor-plants.net)

68

Nekaj podvrst:

- monstere
- orhideje
- plezalke
- različne praproti
- begonije
- mesojedke

Skrb: Nekatere vrste so lahko občutljive, zato moramo paziti, da jih ne zalivamo prekomerno. Dobro je, da te rastline vsake toliko navlažimo in da jih pognojimo, ko je potrebno. Uporabimo lahko različna gnojila (tekoča, taka, ki jih zmešamo z vodo itd.). Dobro jih je vsako pomlad presaditi v novo zemljo.

Primerni prostor gojenja oz. pogoji, ki jih rastlina potrebuje: Večina teh rastlin potrebuje vlažno okolje z ne preveč direktne sončne svetlobe.

Primernost: Primerne so za tiste, ki bodo namenili dovolj časa za njihovo oskrbo. Pri njih je treba biti pazljiv in ni dobro, če se večkrat odpravljate na daljše počitnice, še posebej poleti. So ene izmed lepših rastlin in trud z oskrbo je na koncu poplačan.

Podtaknjenci

Kaj sploh so podtaknjenci? To so deli rastline, ki se odrežejo za razmnoževanje. So stebelni, listni ali koreninski.

Pozno poletje je najprimernejši čas za razmnoževanje s potaknjenci. Dan je še dolg, poleg svetlobe pa je tudi primerno toplo, da se podtaknjenci hitreje ukoreninijo. Če bi namreč rezali mesec, dva prej, bi morali odstraniti vse cvetne nastavke. V avgustu, ko cvetenje malo poneha, pa to ni potrebno. Za podtaknjence okenskih in balkonskih rastlin so primerni zeleni vršički zdravih poganjkov. Odrežemo jih tako, da meri vsak le 4 do 5 cm v dolžino. Prst za podtaknjence je najbolje kupiti. Če jo pripravimo sami, ji moramo dodati pesek za boljšo zračnost. V zbiti zemlji podtaknjenci radi gnijejo. Sicer pa mora biti prostor, kamor jih postavimo, svetel in zračen. Pri temperaturi od 18 do 20 stopinj Celzija se korenine hitro razvijejo.

VIR:

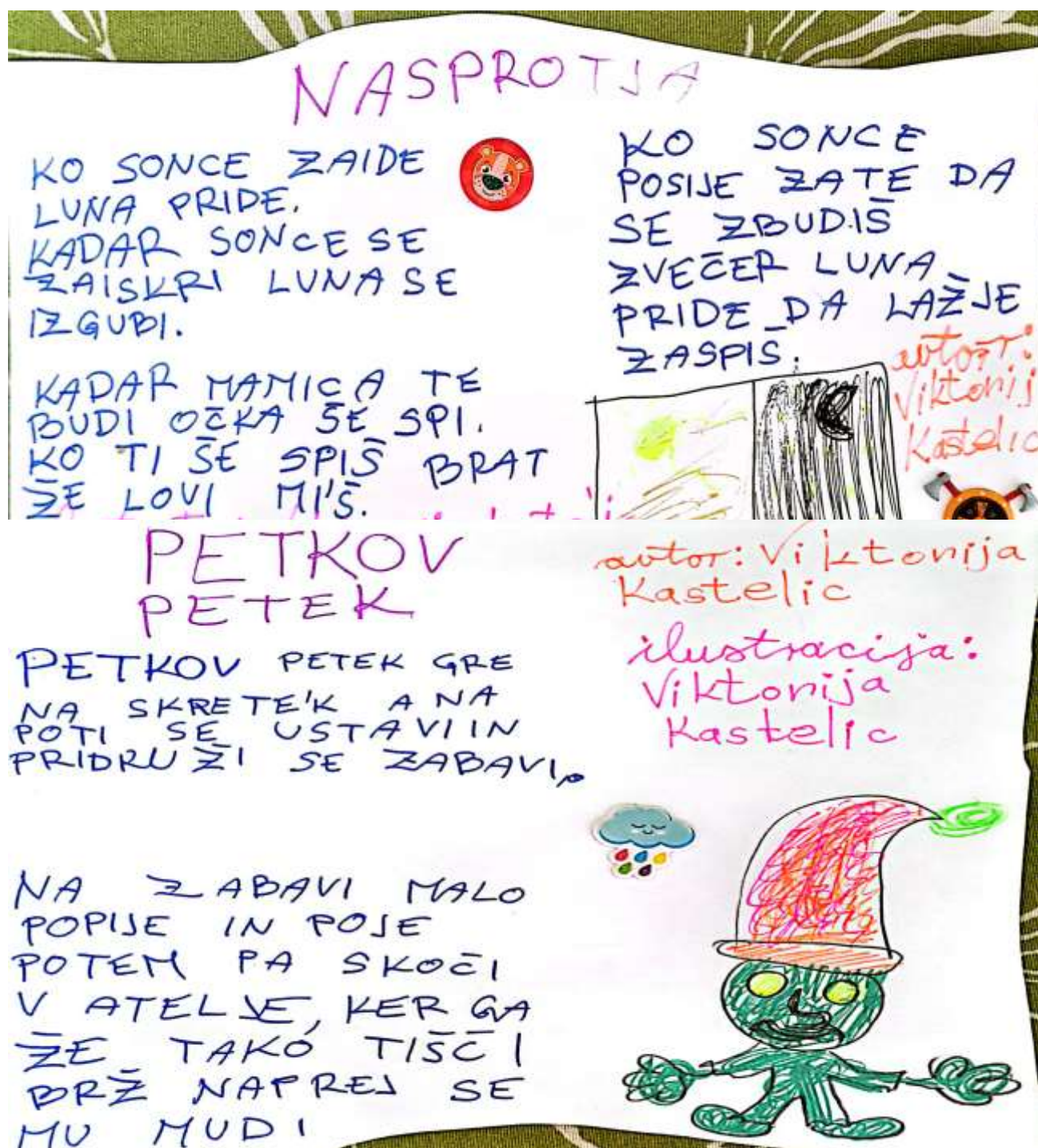
- <https://www.dominvrt.si/roze-vrt/5-najvecjih-napak-pri-vzgoji-sukulent.html>
- <https://www.dominvrt.si/zunanja-ureditev/kaktus.html>
- <https://sl.wikipedia.org/wiki/Kaktusi>
- [Sukulente - rastline sonca | Zeleni prsti \(zeleni-prsti.si\)](http://Zeleni.prsti.si)
- [Medovite rastline so izjemno pomembne za obstoj čebel - Obeležimo Svetovni dan čebel \(worldbeeday.org\)](http://Obelezimo.Svetovni.dan.cebel.org)
- [Potaknjenec - Wikipedija, prosta enciklopedija \(wikipedia.org\)](http://Potaknjenec-Wikipedija.prosta-enciklopedija.wikipedia.org)
- [Razmnoževanje s potaknjenci - Merkur.si](http://Razmnozivanje-s-potaknjenci-Merkur.si)
- [Razmnoževanje z zelenimi in pololesenelimi potaknjenci \(delo.si\)](http://Razmnozivanje-z-zelenimi-in-pololesenelimi-potaknjenci-delo.si)

MLADI LITERATI

mentorici prispevkov: Andreja Robek Perpar, prof., Branka Strnad, prof.

Pesništvo

Takole nastajajo pesmi izpod rok četrtošolke Viktorije Kastelic.

Navaden dan

avtor: Rok Zore, 7. d

Ko pridem iz šole, si roke umijem,
potem se ob »fortnajtu« spočijem.
Igram do približno štirih,
ko se z bratom najdem v prepirih.

Ko se je stanje umirilo,
sem šel ven na kolo,
a sonce se je zakrilo.
Začelo je deževati.

Uležem se na posteljo,
zaprem oči.
Zunaj samo še rahlo rosi.

Moj »fortnajt« account je prodan. 😞
Tak je moj navaden dan.

Prijatelji

avtorica: Ihsana Šabić, 7. d

Prijateljstvo je lepa stvar.
Prijatelji se skupaj veselijo
in samo oni te lahko razvedrijo.

Prijatelj ti vedno stoji ob strani,
nikoli ti hrbta ne obrne,
pomaga ti pri vsaki stvari.
Ko si žalosten,
ti lahko samo prijatelj pomaga,
samo prijatelj te lahko razvedri.
Saj zato pa so prijatelji!

Idealen svet

avtorica: Nejla Kajtazović, 7. d

Idealen svet je poln ljubezni,
brez sovraštva in bolezni,
brez vojn in nesreče,
z bonboni polne vreče.

Idealen svet je z družino,
s katero se imaš fino.
Idealen svet je, kjer vsi imajo hrano
in nikoli niso lačni
ter nikoli več drugačni.

V idealnem svetu je družina srečna,
ta sreča je večna.
Srečna družina uživa na otoku,
otoku, ki je všeč otroku.

Ko mama kaj skuha,
verjetno je juha,
ko oče kaj skuha,
verjetno je muha.
Ko otroci kaj storimo
in se skupaj smejimo.

Nimam pojma

avtorica: Patricija Perpar, 7. d

Gledam prazen list.
Nimam pojma, kaj naj napišem.
Verjetno najboljše, da kar kaj narišem,
potem se pa samo še podpišem.

Po dveh urah list še vedno je prazen.
Ne vem, a naj ga vržem stran ali učiteljici
pokažem.
Itak ve, da nimam pojma,
saj dobila sem že dva vzgojna.

Življenje

avtor: Tilen Borin, 7. d

Življenje je kdaj pa kdaj kruto –
delati moraš, učiti se moraš.
Opravljati moraš isto delo 8 ur na dan.
Doma ni dosti drugače,
če imaš otroke in moža, moraš skrbeti še
zanje.

Življenje pa je lahko tudi kot roža,
najprej majhno in neopazno.
A več kot govoriš,
lepše postaja.
Več se smejiš,
večja in lepša tvoja roža postaja.

Reke

avtor: Tilen Borin, 7. d

Reke so zame ene najljubših vodnih oblik.
Lahko so dolge, kratke, temne, svetle,
a meni to ni pomembno.

Reke so skrivnostne,
lijejo in vijejo se povsod.
Reke imajo, kot nekateri pravijo, spomin.
Če bi mi lahko videli, kar so videle reke,
bi bil svet po vsej verjetnosti lepši.

Ljubezen

avtorica: Nika Gamberger, 7. d

Ljubezen pride brez sledi,
tiho, ko se ti najmanj zdi.
Včasih tudi odhiti,
takrat v njej ni več poti.

Ko pride, ti najlepše je,
ko gre, je najhuje.
Najlepša pa je takrat,

ko nekoga imaš rad.

Ko ljubezen kot strela udari,
takrat se ne skrivaš več v omari.
Takrat prideš ti nazaj,
da ti nevihta ne odnese raj.

Ljubezen pa je ena sama,
je ena prava,
je ena, kakor mama
in nikoli več nisi sama!

Strah

avtorica: Nika Gamberger, 7. d

Ko si sam, se bojiš,
da lahko vse izgubiš –
družino in prijatelje,
takrat je najhuje.

Če strah v tebi je,
takrat je najslabše.
Bojiš se vsega –
šole, vojn in celega sveta.

Strah odgnati je težko,
a vsakemu je že uspelo.
Vem, da verjeti v to je težko,
a vedi, da tudi tebi bo šlo!

Rižota

avtorica: Karina Genorio, 7. d

Rižota je iz kota,
dobra, okusna in ne preslana.
Mami jo skuha,
tale bo presuha.
Jo oči naredi,
vse zasmradi!
Potem pa pride babi ...
Ko jo ona naredi,
vse perfektno diši!

V ŽIVLJENJU JE TREBA POTRPETI

avtorica prispevka: Maja Brčan, 8. b

Si star, si mlad,
si reven, si bogat,
a poglej, vedno nekdo te ima rad.

Življenje je kot sonce,
vzide, zaide,
kot človek, ki se rodi in premine.

V življenju si samostojen,
s seboj lahko storiš, kar želiš,
a premisli le o tem, kar storiš!

Ne glede na to, kdo si,
kakšen si, ljubi življenje,
saj vem, da globoko v sebi,
imaš neizmerno veliko potrpljenje.

Ljubim življenje,
lahko bi bilo boljše,
a vseeno to ni trpljenje.

Življenje lahko marsikdaj te razočara,
a poglej, vseeno splača se živeti in trpeti,
drugič nasmeh na obraz ti pričara,
vendar vse je treba potrpeti!

70-ka

avtorica prispevka: Kaja Mandelj, 8. c

Ko se zjutraj zbudim,
na koledar pogledat grem
in vidim le to, da danes
moja babi praznuje 70-ko.

Nato se oblečem in se hitro uredim,
čez okno pogledam in že cela žarim,
rojstnodnevno darilo res ji bo všeč,
saj danes poseben dan je vmes.

Že dolgo razmišljam, kaj naj ji dam,
psa, čokolado, mucka, kitaro,
daril in idej neskončno je v glavi,
vendar pravo se skriva v naši navadi.

V devetem razredu spoznavajo konstruktivistično pesem Srečka Kosovela Kons 4. Pesem je popolnoma nerazumljiva, a le za tiste, ki ne poznajo zgodovinskih okoliščin. Te so bile v času nastanka pesmi zelo težke, saj gre za obdobje po 1. svetovni vojni, ko je družbo še vedno preveval strah pred uničenjem, mučenjem, vojno, smrtjo ... Učenci in učenke so se preizkusili v izražanju razmer s pomočjo časopisa Slovenske novice. Nastalo je nekaj zelo dobrih izdelkov. Mislite, da bi bile pesmi kaj drugačne, če bi za osnovo vzeli občinsko glasilo Klasje?

Sara Mulh, 9. a

Ela Janežič, 9. a

svoboda

Bilo je
težko leto.

mejevanje svobode
žurtranz
in
testiranja

Bilo je, kot v jarku
Za spirajo vrata

To je krivica - zares!
O tem
govorimo na glas

Ne izgubi mo.
vero in upanje, da
je ta svet lahko tudi
lep in poln iskrenih
ljudi, je po

Patricija Motnikar, 9. a

največjo željo
da
bodo pričale na sodnem
tožilstvu
in uayne
zaporne kazni.
Zenska, stara 14 let.
bila
žrtev spolnih zlorab
bi o
je:
dovolj

Klara Sluga, 9. a

ogorčeni
v živ
žvižg
okružiti
more
Kazni za
necepljene
štirje mrtvi

Gorazd Jerman, 9. a

Tat
najstarejšo
zasegli
občanko Krizevec
že poka
Nadležne petarde
Prodaja
otrokam
pravo očake

Elvis Beganović, 9. a

Maruša Jurjevčič, 9. a

Nika Lukšič, 9. c

Dolenjski spiderman
Novih 2979 okužb
Umrlo 19 bolnikov
 zaradi več kaznivih dejanj **udarcem po žepu**
V 3 letih 3 jackpoti
V niem gledalec spremlja karierno pot

utoni

J E

Cuden humor

Iz roda v rod

Mladi naj bodo prioriteta

podoba pevko in njihove družine.

KAZENSKA OVADBA

1948.

so jih prvič postavili.

77

Lina Lamovšek, 9. c

Kradla sta akumulatorje
po avtocesti
 V torek
 Zasegli dobre tri kile trave
 Voznik kombija zbil kolesarko
Z eksplozivom
 Oborožena ropala trgovino
Identificirali severnomakedonskega državljana
 Boerkamp
poskusa uboja
denarnih mul
ne priznava

Gašper Omahen, 9. a

♡ ADIJO SVOBODA

20 22

ŽIVISO LJUBEZEN ♡

♡♡
Milka Sekulić, 9.c

Milka Sekulić, 9. c

POUSTVARJAMO

VSE NAŠE PRAVLJICE IN NJIHOVI JUNAKI

Sodobne pravljice s pridihom ljudskega slovstva nas še vedno popeljejo v čas otroštva, ko smo bili še brezskrbni, navihani, radovedni, začudeni, iskreni v svojem doživljanju. Prepustite se pravljicam osnovnošolskih ustvarjalcev.

Učenci in učenke 6. razreda so za prvo šolsko nalogo vadili pisanje pravljice. Za vajo so napisali pravljico, v kateri so morali uporabiti besede *kraljica, njiva, vseč, knjižnica, milijon, domišljija, izza, konj, prijatelj, izziv, prejšnji, predstaviti, sladkorček, oddaja, Andraž, vstati, čevlji*. Nastale so zanimive zgodbe.

Andraž in njegova knjiga

avtorica prispevka: Lejla Mohar, 6. a

Nekoč je živel Andraž, ki je vsak dan hodil v knjižnico in bral knjigo, ki je govorila o kraljici. Knjiga mu je bila zelo všeč in predstavil jo je tudi v šoli.

Ker v šoli ni imel prijateljev, saj so se vsi norčevali iz njega, ga je bilo zelo strah predstaviti knjigo. To mu je bil velik izziv. Zjutraj je zgodaj vstal, se oblekel, obul čevlje in odšel v šolo. Med potjo v šolo se mu je pridružila edina prijateljica Meta in ga tolažila.

Arsa Shatri, 8. a

Učiteljica je dečku povedala, da je bilo že milijon učencev, ki so predstavili knjigo in da on ne bo prvi. Andraž je pričel s pripovedovanjem. Povedal je, da je kmet posadil njivo in da je kmalu zatem kupil še dva konja. Konja sta rada jedla sladkorčke. Nato je do kmeta prišla kraljica in dejala, da bi kupila konja. Kmet se je strinjal in kraljici rekel, da oddaja zelo dobro energijo. Kraljica je kmetu bogato poplačala. Ker je kmet imel bujno domišljijo, je prodal njivo in začel pisati knjige.

Po končanem nastopu so dečku vsi začeli ploskati. Dobil je veliko novih prijateljev, ki so ga imeli radi.

Ljubezenska zgodba

avtorica prispevka: Patricija Kastelic Kamnikar, 6. a

Nekega dne sem šel v knjižnico in zagledal Sonjo. Bila je prav čudovita, tako kot vedno. Sonja mi je bila zelo všeč. Moj prijatelj Andraž mi je velikokrat predlagal, naj jo kam povabim, a si nisem upal. Ko sem prišel iz šole, sem izvedel, da smo dobili karte za ogled konjske dirke. Ena karta pa je bila odveč. Le koga naj povabim?

Naslednji dan sem spraševal prijatelje, če bi šli z mano na dirko. A vsi so bili zasedeni. Andraž pa je moral pomagati staršem na njivi kopati krompir. Julijan je moral ostati doma, ker je imel hišni pripor. Nato pa so mi prijatelji dali izziv, da moram ven peljati Sonjo. Imel sem milijon izgovorov, a na koncu se mi ni uspelo izvleči. Ko sem prišel pred šolo, sem Sonjo vprašal, če bi z mano šla na konjsko dirko. Privolila je. Ko sem odhajal, mi je domišljija podivjala. Razmišljal sem, kaj vse se lahko zgodi. Prišla je sobota. Pojedel sem zajtrk in se odpravil na konjsko dirko. Sonja se je usedla poleg mene, zardel sem. Konjska dirka se je pričela. Zmagal je konj po imenu Sladkorček.

Po dirki sem Sonji povedal, da mi je všeč. Tudi jaz sem njej. Postala sva fant in punca. Sonja je začela snemati oddaje za šolske novice, jaz pa sem se bolj posvečal šoli. Skupaj sva bila zelo srečna.

Kako se je revni princ poročil z bogato kraljico

avtor prispevka: Bine Pust, 6. a

80

Nekoč je živela bogata kraljica z milijonom evrov. Andraž, ki je bil reven kmet s konjem, se je ta vsota zdela zelo mamljiva. Kraljica je s tem denarjem želela ustvariti televizijsko oddajo.

To je bil zanjo velik izziv, zato je na pomoč poklicala prijatelja, ki se je prikazal izza zaves in kraljici pokazal, kako se naredi dobro televizijsko oddajo. Med tem časom je Andraž ugotovil, da kraljica še nima moža in se odločil, da jo zasnuje. Prišel je do njene palače, se predstavil, povedal, da ima konja in njivo ter jo prosil za roko. Kraljica ga je na njegovo žalost zavrnila. Hitro je odšel v knjižnico, da bi se podučil, kako ravnati z ženskami. Prebral je, da je domišljija najboljši način, da dobiš punco. Vstal je, si šel zloščiti čevlje ter kupiti oblačila. Ponovno je poskusil srečo pri kraljici. Dejal ji je, da ima palačo, milijon evrov, tristo njiv in petsto konjev.

Kraljica ga tokrat ni zavrnila. Sprejela je njegovo snubitev. Pravi mu Sladkorček, on pa njej Cukerček. Še danes srečno živita in se veselita.

Kraljica dobi sladkorček

avtorica prispevka: Tara Lošić, 6. a

Andraž si je že zelo dolgo želel spoznati kraljico Sandro, a mu nikakor ni uspelo, zato je bil zelo žalosten.

Nekega dne pa je v roke dobil letak, na katerem je pisalo, da ima kraljična za vse, ki imajo njivo, izziv, in sicer, da morajo nabrati veliko koruze in jo prinesiti kraljici. Tisti z največ koruze bo spoznal kraljico Sandro. Andraž se je zelo razveselil. Odšel je v knjižnico, da bi si malo prebral o tem, kako saditi koruzo. S primerno knjigo je odšel domov. Posadil je milijon semen koruze. Namesto koruze so zrastle ogromni sladkorčki. Bonboni, čokolade, lizike ... Odločil se je, da bo kraljici namesto koruze nesel sladkorčke. Ko je prispel do gradu, se je najprej predstavil. Stražarji so že takoj vedeli, da ga kraljica ne bo izbrala, ker je imel raztrgane in umazane čevlje. Kraljica tega ne mara, pri ljudeh najprej opazi čevlje. Ko se je Andraž predstavil kraljici, ji je ponudil sladkorček. Želela ga je zavriniti, a ko je poskusila sladkorček, je Andraža razglasila za zmagovalca, čeprav je bil pred njim pri kraljici kmet z ogromno koruze. Kraljica je Andražu dala nove čevlje in konja. Izza stebra je pokukal kraljičin sin Aljaž. Uporabil je svojo domišljijo in Andražu napravil konjsko sedlo.

Andraž in Aljaž sta skupaj gledala oddaje in jahala konja. Postala sta najboljša prijatelja in Andraž je bil zelo vesel, da je spoznal kraljico.

Skrivnost o kraljici

avtorica prispevka: Lana Kastelec, 6. a

Nekoč je živela kraljica. Imela je prelepo palačo z visokimi okni, prelepimi cveticami, obrambnim jarkom in dviznimi vrati. Imela je tudi prelepe viteze na konjih – lipicancih. Nekega dne se je šla kraljica bojevat. Zajezdila je konja in odjahala z mečem v rokah. A nasprotniki so jo pokončali in ji vzeli kraljestvo. Kraljica je obležala na njivi. Nekega dne so otroci v šoli gledali televizijsko oddajo o kraljici, ki so jo v vojni premagali. Naslednji dan so Andraž, Nina, Izza in Peter odšli v knjižnico, da bi izvedeli več o premagani kraljici. V

knjižnici knjige niso našli. Knjižničar jim je povedal, da knjigo imajo, vendar je vredna milijon evrov, zato je ne morejo dobiti. Otroci so imeli bujno domišljijo, kaj bi se lahko s kraljico zgodilo. Zadali so si izziv, da bodo več izvedeli o njej. Vsak otrok je pojedel sladkorček za energijo. Vstali so in začeli raziskovati. Hodili so od hiše do hiše, a izvedeli niso ničesar. Otroci so se spomnili, da so se prejšnji teden učili o zgodovini kraljic. Na predstavitvi pri zgodovini so pripovedovali o kraljici. Sošolcem je bil nastop všeč. Sklenili so, da bodo ustanovili tajno skupino, ki se bo imenovala Čevelj prijateljstva.

Lucija Mestnik, 8. a

Ovčka Lali

avtorica prispevka: Greta Erjavec, 6. a

Nekega dne sem odšla v gozd in srečala ovčko. Ko sem jo pobožala, je spregovorila. Dejala je, da moram poiskati grad, v katerem živi kraljica. Če tistega gradu ne bom našla, bo izginila.

Hodili sva in hodili, nato pa zagledali prečudovit grad, v katerem je bila lepa kraljica. Povedala sem ji, da sem Nela, ovčka pa je Lali. Kraljica je naročila, da poiščeva reko, ki bo vrnila Lalijine prijatelje. Našli sva jo na robu gozda pri podrtem stolpu. Iz stolpa je priskakljal mali jagenjček po imenu Dumbo. Bil je poškodovan, v bližini pa je bila ovijalka. Z njo sem mu povila nogo. Lali je rekla, da sta se samo ona in Dumbo rešila, vse ostale pa je ujela zlobna kraljica iz sosednjega gradu. Prijazna kraljica je bila zelo zaskrbljena. Odločila sem se, da ji nekoliko pomagam. Nabrala sem med, čarobno jagodo, ovčjo dlako, volčjo slino in cvet vrtnice. Med, ki je bil zelo sladek, so nam dale čebe. Zadnjo čarobno jagodo je vzela veverica. Prepričali smo jo, da nam jo je dala, od nas pa je v zameno dobila želode. Lali je podarila dlako, volčjo slino smo dobili od mladička, ki mu je bilo ime Korgi. Cvet vrtnice smo dobili v gozdu na drugi strani reke. Vse to smo nesli kraljici. To je dala v moder kotel z belimi lisami. Vse je premešala s kuhalnico. Eno zajemalko je zlila v reko, prikazale so se njene prijateljice. Vse so bile bele, razen Lizike, ki je že od rojstva črno-bela. Najstarejša ovčka Tečnobica je skuhala bučno juho in palačinke. Ko smo pojedli, sem se poslovila in odšla.

Naslednje jutro sem odšla v knjižnico in ugotovila, da imajo knjigo z naslovom Ovčka Lali. Takoj sem si jo izposodila in jo nesla pokazat moji Lali. Rekla je, da jo je ona napisala in oddala v knjižnici ter jo posredovala TV-oddaji Zelo dobre knjige.

82

Andražev prvi šolski dan

avtor prispevka: Anej Verbič, 6. b

Nekoč predavnimi leti je živel deček po imenu Andraž, ki je imel konja po imenu Sladkorček, ki ga je kupil pred nekaj dnevi.

Prvi šolski dan mu je bil izziv vstati, saj tega ni bil vajen. Andraž ni imel prijateljev, saj nikogar ni poznal. Ko je prišel v šolo, se je predstavil drugim. Po koncu pouka v šoli je Andraž odšel v knjižnico, vzel je knjigo in jo začel brati. Čez nekaj časa ga je knjiga posrkala vase in Andraž je mislil, da je to le njegova domišljija, a ni bila. Videl je drevesa in kraljično, ki je pokukala izza drevesa. Bila mu je všeč. Prvi dan mu je dala eno nalogo, in sicer tako, da mora preorati sladkorno njivo, če si želi vrniti domov. Drugi dan je moral poloviti vse sladkorne deževnike in to mu je uspelo. Drugi dan je rekel, da je bil prejšnji dan kar težek izziv. Naslednji dan je moral poloviti milijon jabolk v eni minuti. Bilo mu je težko, a uspelo mu je. Za nagrado je dobil čevlje, ki so bili super hitri. Naredil je vse, kar mu je kraljična rekla in zato je spet pristal v knjižnici.

Po kosilu je odšel domov in povedal staršem, kaj se je zgodilo.

Andraž

avtorica prispevka: Lana Prošič Rijavec, 6. b

Nekoč sta živela kraljica in njen sin Andraž. Živela sta v gradu, v katerem je bila velika knjižnica, tri velike spalnice, dve jedilnici in ena kuhinja. Zraven gradu je bila velika njiva. Andražu je bila zelo všeč njegova soba. Imel je tudi dva konja. V šolo ni hodil, vendar je imel veliko prijateljev.

Nekega dne pa je vprašal svojo mater, če bi lahko k njemu prišla njegova prijateljica Matic in Gregor. Mati mu je dovolila. Čez nekaj časa sta prišla in Andraž ju je predstavil svoji materi.

Obuli so si čevlje in se odšli ven igrat. Najprej so jahali konje, potem so si domišljali, da imajo super moči. Postali so lačni, zato so odšli v kuhinjo po sladkorčke. Izza vogala gradu se je pojavil možakar, ki jim je želel prodati ogrlico za milijon evrov. Andraž je odšel v grad po svojo mater. Ko sta prišla nazaj, možakarja ni bilo več. Mati se je začudila in rekla Andražu in njegovima prijateljema, naj gredo raje noter. Začeli so se igrati resnica ali izziv. Dan je hitro minil. Gregor in Matic sta odšla.

Čez nekaj dni je Andraž slišal zvonec. Odprl je vrata in pred vrati je stal možakar iz prejšnjega tedna. Oddajal je čuden vonj. Želel je ostati pri njih, vendar mu Andraž ni dovolil. Za vedno je odšel.

83

Čudežni mladenič

avtorica prispevka: Brina Sever, 6. b

Nekoč je živela kraljica, ki je imela sina Andraža. Andraž je bil zelo tih otrok, a imel je bujno domišljijo in na milijone idej.

Nekega dne se je Andraž odpravil v knjižnico v svojih novih čevljih. Zelo so mu bili všeč. Zadal si je izziv, da poišče knjigo, ki bo imela roza liste papirja na vsaki strani, razen na prvi in zadnji. Ko je prispel v knjižnico, je začel z iskanjem. Iskal je zelo dolgo. Nato je izza police s knjigami stopil skrivnostni mladenič. Predstavil se mu je in rekel, da mu lahko pomaga poiskati knjigo, ki jo išče. Andraž ga je vprašal, kako mu je ime, ampak mu mladenič ni hotel povedati. Povedal pa mu je, da če mu prinese sladkorček, ki raste na njivi, mu pove, kje je knjiga, ki jo išče. Andraž je vstal in svojemu novemu prijatelju, ki ga je klical mladenič, povedal, da bo poskusil. Začel je iskati.

Prišel je do njive in začel kopati. Ko je skopal že okoli tri metre, je nekaj opazil. Bil je sladkorček. Vzel je sladkorček in splezal ven iz luknje. Ko je priplezal, ga je čakal konj. Ni vedel, od kod je prišel. Odločil se je, da bo z njim odjezdil nazaj po prejšnji poti. Končno je po dolgi poti prispel do knjižnice. Mladeniču je predal sladkorček. On mu je pokazal polico s knjigo, ki jo je iskal. Ko je mladenič odprl knjigo, ga je posrkala vase.

Odprl je oči in spet je bil tam, kjer je bil prej. Pred njim se je predvajala oddaja, v kateri so iskali čudežni sladkorček. Ni bil prepričan, ali je sanjal ali ne. Zdaj je postal zelo zmeden in zaspal nazaj.

Andraž in konj proti zmagi

avtor prispevka: Evan Nose Sabljak, 6. b

Nekega dne je živel deček po imenu Andraž. Rad je spal, a moral je vstati, da bo šel v šolo. Odšel je na čaj in notri vsul sladkorček. Med pitjem čaja je gledal oddajo, ki jo je vodila kraljica. Šlo je za igro, pri kateri osvojiš cel milijon evrov. Mama ga je podila v šolo. Obul si je svoje črne čevlje in odšel.

Prijatelji so mu dali izziv, da se udeleži tekmovanja. Izziv mu je bil všeč. Sprejel ga je in tako je po šoli odšel v knjižnico, da se nauči nekaj o galopiranju konjev. Imel je bujno domišljijo in razmišljal je, kaj vse si bo kupil za milijon evrov. Izza vogala je prišla njegova mama in mu rekla: »Andraž, nujno rabim pomoč na njivi.« Ko je končal, se je takoj vrnil v knjižnico in poiskal prejšnjo knjigo, ki jo je bral, kajti zmagovalec bo tisti, ki prvi s konjem prečka cilj z ovirami. Končno je napočil dan tekmovanja. Ob predstavitvi igralcev je bil Andraž zelo živčen. Sodnik je napovedal start in vsi tekmovalci so se zapodili proti prvi oviri. Vsi so dražili Andraža, ker je bil najmlajši. V knjigi je prebral, kako najhitreje spraviš konja v dobro voljo. Dal mu je kos govedine in konj se je zapodil proti cilju. Prehitela sta vse tekmovalce pred seboj in zmagala. Andraž je prejel cel milijon evrov in najprej je priskrbel konju dobro bivališče in dobro hrano, veliko sta se družila in se obiskovala.

Konj in Andraž sta se zelo zblížala. Konju je bilo lepo do smrti zaradi Andraža. Seveda pa je z ogromno pico častil prijatelje, ker so mu dali izziv.

Zanimivo življenje

avtorica prispevka: Tamara Bjelić, 6. b

Nekoč je živel fantek Andraž. S svojo družino je živel na kmetiji z njivo. Imel je tudi tri konje. Hodil je v četrti razred. Za domačo nalogo jim je učiteljica dala navodilo, da si morajo iz knjižnice izposoditi knjigo in jo predstaviti pred razredom. V knjižnici si je izbral knjigo Kraljica in kralj.

Naslednje jutro, ko se je zbudil, si je pripravil torbo in odšel. V šoli je predstavil knjigo in učiteljici je bila zelo všeč. Za njim je bil na vrsti njegov sošolec, ki mu ni bil kaj preveč všeč. Vedno ga je izzival.

Ko je Andraž prišel domov, je naredil domačo nalogo. Ko je končal, si je prižgal televizijo in gledal oddajo. Čez nekaj časa je pri vratih pozvonilo, bil je njegov prijatelj Jure, zunaj pa se je igral njegov sošolec, ki ga ni maral. Izza vogala ga je prestrašil. Začel ga je izzivati, da ima

grde čevlje. Andražu to ni bilo všeč, a njegov sošolec se je želel družiti z njim, zato ga je hitro nehal izzivati.

Na koncu sta postala zelo dobra prijatelja.

Andraž

avtor prispevka: Urban Grbac, 6. b

Nekoč sta živela kralj in kraljica, ki sta imela dečka po imenu Andraž. Imela sta lepo njivo in prečudovitega konja.

Zelo radi so čas preživljali skupaj pred televizijo. Andražu je bilo to zelo všeč, zato je sklenil, da bo naredil svojo oddajo. Povedal je kralju in kraljici, vzel konja in odšel v mesto. Ko je prišel v mesto, je zagledal stavbo, kjer so bile televizije, mikrofoni in veliko ljudi. Gospod mu je povedal, da so tukaj preizkusi za glavno vlogo v oddaji. Andraž je takoj šel tja in se vpisal. Naslednji dan je Andraž odšel na preizkus. Bil je odličen in dobil je vlogo. Čez nekaj časa je postal bogat in dobil je milijone in ženo, ki ga je klicala Sladkorček. Predstavil jo je kraljici in kralju. Zdela se jima je v redu. Andražu je služba postala dolgočasna in dal je odpoved.

Andraževa žena se je preselila v grad z Andražem. Družina je bila srečna in živeli so srečno do konca svojih dni.

85

Andraž in konji

avtorica prispevka: Zoja Cvirn, 6. b

Nekoč je živel deček Andraž. Živel je na kmetiji. Imel je že konje, ampak on si je zaželel konja, ki bi bil majhen kot on. Staršema je vsak dan povedal svojo željo. Onadva pa sta mu že milijonkrat rekla ne.

Prišel je Andražev rojstni dan in za darilo je dobil konja. Najprej mu je dal sladkorček, potem pa se je z vsemi svojimi prijatelji z njim igral. Proti koncu zabave so se otroci odločili, da se bodo igrali izzive. Nekdo je moral skočiti v bazen, drugi je moral brez čevljev v blato. Tako so se igrali do konca. Zjutraj je Andraž težko vstal, saj je bil dolgo buden. Iz za vrat je pogledala njegova mama. Rekla je, da bodo enega od konjev prodali kraljici, saj si ga je zaželela in ji je bil zelo všeč. Naslednji dan je že bilo na televiziji v oddaji objavljeno, da bo kraljica kupila konja. Andraž si je domišljal, da bodo bogati. Ampak ko je prišla kraljica na ogled, je rekla, da bi rada najstarejšega konja. Ta pa žal ni bil veliko vreden, a ga je vseeno kupila.

Kraljica jim je dala kar nekaj denarja in bili so srečni do konca svojih dni.

Andraž in knjižnica

avtorica prispevka: Nika Černelč, 6. b

Pred mnogimi leti je živel Andraž. Rad je imel knjige in veliko je hodil v šolsko knjižnico. Prišel je tudi njegov prijatelj Jaka, ki pa mu je povedal, da je slišal po televiziji, da kdor bo našel ugrabljeno kraljico, bo dobil veliko milijonov.

Andraž se je odločil, da bo rešil izziv in pripeljal nazaj kraljico. Ko je prišel domov, je mami naročil, naj mu kupi nove superge. Ravno na poti v službo je odšla po čevlje. Ko je prišla iz službe, mu je dala lepe, čisto nove superge. Andraž je bil zelo vesel in hitro poklical Jaka. Zmenila sta se, da se dobita pri stari knjižnici. Jaka je pritekel izza ovinka. Pred njima je bil zelo velik izziv. Odšla sta na pot.

Prišla sta na veliko njivo, kjer sta srečala tudi voz in konja. Usedla sta se in se odpeljala. Prispela sta do velike jame in zaslišala sta krik. Vstopila sta v jamo in zagledala kraljico, hitro sta poklicala oddajo Sladkorček. Povedala sta, da sta našla kraljico in da jo bosta pripeljala v mesto. Ko so prišli v mesto, sta se predstavila. Prišla je tudi ekipa iz oddaje, ki jima je čestitala. Bila sta vesela in dobila sta milijon evrov. Andraž je pomislil na staro knjižnico in se odločil, da bosta podarila denar za njeno obnovo.

Jaka je povabil Andraža ter njegovo mami na večerjo. Mama je vstala in objela Andraža. Proslavljali so še dolgo v noč.

86

Andraž in Sladkorček

avtorica prispevka: Lea Grebenc, 6. b

Nekoč je živel deček Andraž, ki je rad bral knjige in občudoval konje. Mamo je vprašal, če ga lahko vpiše v šolo jahanja, saj si je to vedno želel. Strinjala se je s tem in zares je naslednji dan oddala prijavnico, takrat pa se je Andraž v knjižnici še bolj pozanimal o konjih in pogledal tri oddaje, če je kaj izpustil.

Čez tri dni naj bi imel prvo uro, a se je spomnil, da imajo v šoli dan, ko bodo spoznali kraljico. Zato je moral prvo uro odpovedati.

Ko je odšel naslednji teden, je spoznal svojega konja, ki mu je dal ime Sladkorček. Andražu je bil konj zelo všeč, skupaj sta odjahala do gozda in prišla sta do njive, kamor je Andraž kot majhen veliko hodil. Odjezdila sta nazaj, saj je bila že tema. Ko se je vračal, ga je mama presenetila z novimi čevlji.

Andraž je bil ves presrečen, saj si je že dolgo želel take čevlje. Skupaj z družino so si ogledali oddajo Milijonar. Andraž je moral v posteljo, saj je moral naslednji dan v šoli predstaviti domišljjski dogodek ali če se mu je zgodilo kaj novega.

S pomočjo šole jahanja je Andraž postal eden izmed najboljših jahačev na svetu.

Kraljica in Andraž

avtorica prispevka: Nina Bregar, 6. b

Nekoč je živela kraljica, ki je imela sina Andraža. Živel so v gradu. Pred gradom je bila njiva, na kateri je rasla zelenjava.

Andraž je zelo rad gledal oddajo o konjih, saj so mu bili zelo všeč. Znal je tudi že brati. Zato je nekega dne odšel v knjižnico po knjigo. V knjižnici je bilo milijon knjig. Kraljica je našla knjigo Konji in prijatelji. To knjigo si je izposodila in odšla domov. Doma je dala knjigo Andražu in Andraž je vstal s stola in objel kraljico. Ta knjiga je imela veliko strani, zato je bil to za Andraža izziv. Čez en teden je šel Andraž v vrtec in predstavil knjigo, ki jo je napisal sam. Naslov ji je dal Andraževa najljubša oddaja. Ko je Andraž končal, je izza vrat prišla kraljica in odpeljala Andraža domov. Naslednji dan je Andraž dobil nove čevlje. Na čevljih je bil obesek, na katerega je kraljica napisala, da je Andraž njen sladkorček.

Andraž je po nekaj letih zrasel in dobil dobro službo in ženo. Vsi so živeli srečno do konca svojih dni.

SKRIVNI DNEVNIK SEDMOŠOLCA/SEDMOŠOLKE

87

Pisanje dnevnika ima pozitivne učinke na duševno zdravje posameznika, saj se preko dnevnika soočamo z lastnimi občutki in jih predelujemo. Strokovnjaki pravijo, da na koncu ne prispeva le k psihološkemu olajšanju, ampak tudi k boljšemu fizičnemu počutju. Dnevnik je namenjen ljudem vseh starosti. Tako so se naši sedmošolci in sedmošolke lotili zapisa dnevnika. Objavljamo nekaj njihovih izsekov.

avtorji prispevkov: *Hana Horvat Miklavčič, Špela Kastelic, Aljaž Koren, Liam Lalić, Nika Lampret, Ana Miklavčič, Peter Možina, Amajla Muhić, Nika Orel, Lija Pečjak – Kavšek (učenci 7. b)*

List iz dnevnika 1

Sreda, 16. oktober

Začelo se je, ko je v razred prišel nov učenec z imenom Mihael. Bil je zelo visok z ravnimi in kratkimi lasmi. Imel je modre oči, lepe kot morje. Aaah, nisem ga mogla nehati gledati.

Četrtek, 17. oktober

Učiteljica matematike je ugotovila, da mi je on všeč! Po pouku sem pozabila na stolu svojo jopico. Zaradi njega sem čisto zmedena. Zdi se mi, da je precej sramežljiv. Ves čas je nervozen.

Petek, 18. oktober

Kolikor sem slišala, je Mihael prijeten fant. Prijateljica mi je rekla, da ga bom enkrat že prebolela. Vprašala sem jo, če ve, kakšne punce so mu všeč. Jezno mi je odgovorila, da ne ve.

Nedelja, 20. oktober

Danes ob 11. uri dopoldne sem šla v trgovino po čokolado za mojo prijateljico, ker ima v ponedeljek rojstni dan. Na poti domov sem srečala Mihaela. Ko je hodil mimo mene, se je nasmehnil. Postala sem rdeča kot češnja. Prišla sem domov in takoj poklicala Liso.

Ponedeljek, 21. oktober

Ta dan je bil običajen. Prijateljici sem dala darilo za rojstni dan. Ampak danes sem dobila 3 za naravoslovje, to me malo moti. Kaj če je Mihael nima rad ljudi s čudnimi ocenami? Učiteljica pri tem predmetu ne dovoli popravljanja. Skrbi me. V sredo imamo tehnični dan ...

Torek, 22. oktober

Za ta teden imam milijone skrbi. A glavna je glede Mihaela. Moja mami je opazila, da se drugače vedem in me poklicala za mizo, da se pogovorimo. Vprašala me je, če je vse v redu, jaz sem ji odgovorila, da sem v redu. Ni mi verjela! Ni me hotela pustiti pri miru, dokler ji ne povem. Nonstop je drezala vame!!! Spraševala me je stvari, kot so: A te ocene skrbijo? A si v koga zaljubljena? A ti je kdo všeč? Po 10 minutah tišine sem spregovorila, da imam simpatijo in mislim, da ne mara ljudi s slabimi ocenami. Pri naravoslovju sem dobila 3 in pri tem predmetu ne moremo popravljati ocen! Potolažila me je in mi rekla, da je to zanj o perfektna ocena! Nič mi ni pomagala.

Sreda, 23. oktober

Danes smo imeli tehnični dan. Ravno danes je manjkala moja najboljša prijateljica. Dan pred sredo sem si rekla, da bom tako in tako sedela z Liso. Zmeraj sediva skupaj pri takšnih dnevih. Karma nikoli ne počiva. Trije smo bili brez para: jaz, Tina in Mihael. Učiteljica je poklicala Tino in ji rekla, da bo z njo v paru, kar je pomenilo, da sem bila z Mihaelom v skupini jaz. Rdeča sem postala ... tako kot jagode. On se je presedel k meni. Strah me ga je bilo pozdraviti. Celih 6 šolskih ur sem preživela z njim. Počutila sem se, kot da sem na poroki z njim. Veliko sva se pogovarjala o najinih interesih. Izvedela sem veliko o njem, tudi to, da ima rad rjavolaske. Njegov humor je odličen. Še po šoli sem se pogovarjala z njim. Dala sva si telefonski številki. Obožujem njegov nasmeh!! Ljubim ga. 😊

Četrtek, 24. oktober

Po šoli sva se zmenila, da se ob osmih zvečer pokličeva. Ko sem imela večerjo, sem tako hitro jedla, da sem imela čas, da se mentalno pripravim na videoklic. Pogovarjala sva se do okoli enih zjutraj. Bila sva zaspana, zato sva prekinila. Med klicem mi je pisala Lisa. Rekla je, da pride v petek nazaj v šolo. Vprašala me je, če sem že prebolela Mihaela. Rekla sem ji, da ne in da se ravnokar pogovarjam z njim. Ni mi verjela.

Četrtek, 31. oktober

Minil je točno en teden. Čisto sem pozabila pisati dnevnik. Tako in tako se cel teden ni nič takega dogajalo. Samo eno stvar sem ugotovila. To je, da je Mihaela zanimam.

Petek, 1. november

Nisem še videla kakšne punce, ki bi bila zaljubljena v njega. Hkrati sem vesela, lahko ga imam sama zase. Po mojem mnenju so normalni ljudje najboljši.

Sobota, 2. november

Dobila sem svoj krvavi teden, ki mi gre na živce tako kot ostalim puncam. Takrat mi zmeraj prija čokolada. Težko se je je braniti. Nisem je hotela pojesti, ker se nočem zrediti. Samo opazovala sem to čokolado na moji mizi.

Nedelja, 3. november

Mihaela poznam že 19 dni in sva skoraj najboljša prijatelja. Danes mi je napisal, da mi ima v ponedeljek nekaj za povedati. Potem sem samo razmišljala, kaj bi to lahko bilo ...

Ponedeljek, 4. november

Vso noč nisem spala. Sedela sem za mizo in se pogovarjala z Liso. Ko je Mihael prišel v razred, me je takoj povlekel na stran, da bi mi nekaj povedal. Povedal mi je, da sem zelo dobra prijateljica, hotel je biti več kot moj prijatelj. Nisem imela besed. Vprašal me je še enkrat. Privolila sem, rdeča sem bila kot »paradajz«. Rekla sem mu, da je to skrivnost. In od takrat naprej to tudi je.

89

List iz dnevnika 2

Torek, 15. 2. 2021

V šoli je bilo dolgočasno. Ko sem prišla domov, me je doma čakalo kosilo. Mami ni bilo doma. Verjetno je šla na sprehod. Sem že naredila domačo nalogo. Kaj naj počnem sedaj? Tako mi je dolgčas. Dol k babi ne smem, ker je bil danes nekdo v šoli pozitiven. Z Laro se nisem videla že najmanj 1 mesec. Uroša bom prosila, če se lahko z Laro slišiva preko Zooma. Doma topla voda ne dela, moji lasje pa so grozni. Groza. Sram me je iti z mastnimi lasmi v šolo. Zdaj grem pa pripraviti šolsko torbo, potem pa spat. Lahko noč, se slišiva spet jutri.

Sreda, 16. 2. 2021

Danes sem zamudila na angleščino in to samo zato, ker mi je mami zjutraj izklopila budilko, ko je zvonila, in šla nazaj spat. Drugače pa je bilo v šoli super. Dobila sem dve petici. Eno pri nemščini, drugo pri glasbi. Jutri dobimo nazaj pisne teste od naravoslovja. Zelo sem živčna. Ponoči sem sanjala, da sem za hišnega ljubljénčka imela srako. To sem danes povedala očiju, ki je bil ravno doma na malici. Rekla sem mu tudi, da si res želim srako za ljubljénčka. Rekel je, da če si res želim srako, naj si jo samo ujamem. Zelo je bil vesel, ko sem mu

povedala, da sem dobila dve petki. Poklicala sem mami. Povedala mi je, da pride kmalu domov. Šla sem na dolg in sproščujoč sprehod. Zdaj pa moram iti. Lepo se imej. Čao!

Petek, 18. 2. 2021

Končno imamo spet toplo vodo. Moji lasje so svilnati in zelo dišeči. Mami mi je kupila nov svetlo-moder puloverček. Zelo mi je všeč. Igrala sem se z Mikijem (mojim mačkom), pa se je razjezil in me ugriznil. Končno lahko spet hodim k babi. Skupaj z babi in Ivi (psičko) smo šle na sprehod. Dobil smo ogromno domače naloge. Vse sem že naredila. Z Laro sva se slišali preko Zooma. Za večerjo sem si zaželela palačinke, zato mi jih zdaj mami dela. Se slišiva jutri. Bye!

Sobota, 19. 2. 2021

Danes je bil kar v redu dan. Zjutraj sem spala do dvanajstih. Mami se je jezila, ker sem tako dolgo spala. Z očijem sva po televiziji gledala smučarske skoke. Slovencem je šlo odlično. Mami se je spet jezila, ker nisem pripravila mize. Po kosilu sem šla na sprehod z Ivi. Zvečer pa smo z mami in očijem gledali Sam doma in jedli kokice. V bistvu je bil odličen dan. Zdaj pa moram spat. Adijo!

Ponedeljek, 21. 2. 2021

V razred je prišla nova punca Lucija. Zdi se mi prijazna, ampak na momente tudi malo tečna. Za naravoslovje sem dobila štiri. To je kar OK, glede na to, da je bil zelo težek test. Domov sem prišla z avtobusom. Doma ni bilo nikogar, no, razen Mikija. Hitro sem naredila domačo nalogo. Prižgala sem televizijo in gledala dokumentarec o pingvinih. Ko sta mami in oči prišla domov, sem jima povedala za oceno. Zdela se jima je v redu. Moram na večerjo. Lepo se imej.

Torek, 22. 2. 2021

V šoli je bilo dolgočasno, nič novega. Ko sem prišla domov, sem si spekla palačinke. Bile so slastne. Domače naloge nisem imela. Preko Zooma sem se slišala z Laro. Povedala mi je, da jo je Erik (njen fant) pustil in da zdaj hodi z Julijo (Larino bivšo prijateljico). Zelo mi je bilo hudo zanjo. Cel pogovor je samo jokala. Poskušala sem jo potolažiti in jo nasmejati, pa ni in ni šlo. Še zdaj mislim nanjo. Uboga Lara. Ko bi se vsaj lahko videli v živo in ne prek ekrana. Potem bi jo objela in jo malo požgečkala. Upam, da se Lara zdaj počuti kaj boljše. Jutri jo bom poklicala. Zdaj pa moram ponoviti angleščino, saj bom jutri vprašana. Ti, dnevnik, pa misli na Laro, pošlji ji lepe pozdravčke in se maščuj tistemu kretenu Eriku.

List iz dnevnika 3

Dragi dnevnik, danes sem spoznal punco, ki mi je zelo všeč. Šel sem do nje in sem jo vprašal, ali bi se družila. Rekla je, da lahko. Naslednji dan sem šel k njej in spoznal njene starše. Pri njih me pa ni nič motilo. Rekel sem jim, da je njihova hčerka zelo zabavna, živahna.

List iz dnevnika 4

Sobota, 16. februar

Dragi dnevnik, zjutraj sem se zbudila in na obisk je prišel naš novi sosed. Prišel si je sposodit moko, ker je ravno pekel torto. Ko sem ga videla, sem se spomnila dobre ideje za pesem, ki bi jo lahko napisala. Pesem govori o sosedovi torti. Napisala sem jo v 3 minutah in 5 sekundah. Nesla sem jo pokazat sosеду in ga vprašala, kako se mu zdi. Vprašala sem ga, kaj naj naredim, če čutim, da sem intelektualka ...

Nedelja, 17. februar

Zbudila sem se ob 9.00. Po rokah sem dobila nekakšne izpuščaje. Bili so videti grozno in ogabno. Rekla sem, da bom počakala še kašen dan ali dva. Če ne bo bolje, bom morala k zdravniku.

Torek, 19. februar

Kot sem rekla – izpuščaji še kar niso izginili. Naročila sem se pri zdravniku. Danes ob 15.00 sem naročena na pregled. Grem k najboljšemu zdravniku na svetu. Ko sem prišla tja, mi izpuščaje sploh ni pregledal, samo rekel mi je, da naj pijem dovolj vode. Če je to zdravnik ... ohhh ...

Četrtek, 21. februar

Izpuščaji so že malo izginili ...

Petek, 22. februar

Pri nas doma se vsak dan samo kregamo. Rada bi, da bi se malo manj kregali in da bi mami nehala vpiti, če ne pospravim sobe ...

Sobota, 23. februar

Videla sem sosedovega sina. Bil je lep in prijazen. Sicer je bil za dva razreda starejši od mene, ampak kaj potem. Nato je prišla moja prijateljica. Vprašala sem jo, kaj imata. Odgovorila mi je, da sta par. Bila sem žalostna.

Nedelja, 24. februar

No, zdaj ona ni več moja prijateljica

List iz dnevnika 5

15. april

Nekega dne sem v šoli srečal dekle po imenu Elizabeta, ki mi je posodila list papirja, ker nisem imel zvezka. In sem se takoj zaljubil.

16. april

Naslednje jutro sva morala narediti seminarsko nalogo. Ko sva jo naredila, nama je učiteljica dala petko.

17. april

Skupaj sva šla v šolo. Učiteljica nas je razsedla in naju je z Elizabeto posedela skupaj.

18. april

Mojega prijatelja je zbil avto in sem ga obiskal v bolnišnici. Zdravnik je rekel, da bo čez en teden lahko že šel iz bolnišnice.

19. april

Z Elizabeto sva šla skupaj v šolo. Pripovedovala mi je, kako trdoživ in lep je moj prijatelj.

20. april

Prijatelj je prišel iz bolnišnice. Z Elizabeto sta začela hoditi.

21. april

Bil sem žalosten. Najbrž bom zameril mojemu prijatelju in ne bova več prijatelja. V šoli se ga zaenkrat izogibam in Elizabete tudi. Vprašal sem učiteljico, če se lahko presedem drugam, a ne k mojemu najboljšemu prijatelju. Učiteljica mi ni dovolila

22. april

Elizabeta se preselila daleč stran od nas. In takoj sem bil vesel.

List iz dnevnika 6

27. februar

Danes nismo imeli karantene ... Nisem bil ocenjen. Imel sem domačo nalogo. Peter je bil ocenjen. Bilo je dolgčas.

28. februar

Gledali smo film o Simbi 3. Dobil sem 5 pri kitajščini in hieroglifih. Jedli smo pico.

29. februar

Srečal sem lepo in prijazno punco. Čudež. Vse druge samo težijo.

1. januar

Sošolec mi je ukradel punco. 😞 Slab dan. Bil sem žalosten.

2. januar

Ni šole. Na punco sem pozabil. Sošolcu pa sem ukradel torbo in jo vrgel v grm.

3. januar

Učiteljica za slovenščino je nadomeščala glasbo. Beda. 😊 Bil sem vesel, ker smo jedli dobro kosilo. Zmanjkuje mi črnica ...

6. januar

Dobil sem nov kemični svinčnik za rojstni dan. Sem že imel boljše rojstne dneve.

7. januar

Sem doma, ker sem se prehladil.

8. januar

Odnehal bom pisati. Nimam idej.

5. december

Dobili smo kužka.

List iz dnevnika 7

14. 2. 2015

Dragi dnevnik, povedati ti moram nekaj zanimivega. Spoznala sem fanta v vrtcu, ki je imel punco. Vendar se jaz nisem menila za to. Imel je vse: rjave oči, rjave lase, večji je bil od mene, bil je preprost in nič važen. Ko sem ga videla, mi je bil všeč. Bila sem vesela, ko sem ga videla. Jezna sem pa bila, ker je imel punco. Ko je bilo tega konec, sem ga prebolela. Z njegovo punco sva postali prijateljski in končno se je vse dobro končalo.

93

List iz dnevnika 8

Ponedeljek, 1. september 2017

Začela sem hoditi v šolo. Z mano v razredu je lep fant po imenu Filip. Jaz sem se zaljubila, ampak on se ni zaljubil vame, zaljubil v drugo punco. Punci je ime Stella. Sovražim jo. Filip ima kratke rjave lase, zelo je močen in velik.

Torek, 2. september 2017

Danes je bil moj najboljši dan v življenju. Sedela sem zraven Filipa in pogovarjala sem se z njim. Mislim celo, da se je zaljubil vame in da ni več v tisto Stello. Danes je bil moj dan super!

Sreda, 3. september 2017

Danes sem se pogledala v ogledalo in na mojem obrazu videla milijon mozoljev. Mislim si, da me Filip ne bo več maral. Takoj sem šla po mamin puder in skrila mozolje. To ni pomagalo, še hujše je bilo. Šla sem v trgovino in kupila kremo za obraz. Bilo je malo bolje.

Četrtek, 4. september 2017

Danes ni bilo Filipa. Jok. Počutila sem se, kot da mi je mami umrla, ampak samo da veš, mami mi ni umrla, samo tako sem se počutila.

Petek, 5. september 2017

V razred je prišel nov učenec po imenu Alex. Nisem se zaljubila, ampak on se je vame. Kar nekaj. Jaz svojega Filipa ne bom pustila na cedilu.

Sobota, 6. september 2017

Eh, nič novega ni bilo danes.

Nedelja, 7. september 2017

Eh, nič novega.

Ponedeljek, 8. september 2017

Danes je prišel Filip nazaj v šolo. Tako lep je prišel v razred. Imel je operacijo očesa. Zdaj mu jaz z veseljem pomagam.

Torek, 9. september 2017

Nič novega. Vse po starem. Ampak mora se vedeti: Filip in jaz sva zdaj skupaj! Ja, vem, čudovito. Ne morem verjeti, da so se moje sanje uresničile.

94

Listi iz dnevnika 9

Nedelja, 19. september

Danes je bil navaden dan. Mami je skuhala zelo dobro večerjo. Morala sem se pripraviti, saj je jutri šola. Umila sem si zobe in odšla spat. Nisem mogla zaspati, zato sem štela do 100. Bilo me je strah, saj imam jutri ocenjevanje iz matematike.

Ponedeljek, 20. september

Danes je bil najboljši dan. Pri matematiki sem dobila 5. Dobila sem tudi paket, kjer so bile moje pajkice. Danes smo imeli domačo nalogo, da preberemo knjigo – besedilo iz berila. V šoli smo tudi izvedeli, da kmalu dobimo novo sošolko. Bila sem vesela, saj bi tako imela več prijateljic. Moja sestra je imela klavir. Z mami sva šli še malo po nakupih. Kupila sem si novo pižamo in bonbone, ker gremo jutri s sošolci na pohod.

Torek, 21. september

Bili smo na pohodu. Šli smo na Polževo. Bilo je zabavno in utrujajoče. Moji sošolki je spodrsnilo in je padla. Ko smo prišli nazaj, nam je učiteljica povedala, da pride jutri nova učenka.

Sreda, 22. september

Danes sem spoznala novo učenko. Imela tako lep frufu, da sem bila zelo nevoščljiva. Bila je kar v redu, no, malo tečna. Ko sem prišla domov, sem si želela narediti frufu. Najprej sem mami vprašala, če me pelje k frizerju, a ona ni hotela. Bila sem zelo jezna. Zato sem po večerji vzela škarje in si naredila frufu. Bil je tako grozen (bil je čisto poševen). Meni se je zdel čisto v redu. A ko je to videla moja mami, bi jo kmalu kap. Potem sem se pogledala v ogledalo in sem se še jaz ustrašila. Začela sem jokati. Mami mi je ta frufu popravila. Še vedno so se videli majhni lasi, ampak je bilo v redu.

Četrtek, 30 september

Ponovno je bil grozen dan. Zbolela sem. Zvedela sem, da se je nova učenka preselila. Popoldne sem šla k zdravniku, povedal mi je, da imam angino. Predlagal mi je antibiotike. Vsak večer sem pojedla enega.

Petek, 1. oktober

Zbudila sem se. Videla sem, da sem čisto pikasta po telesu. Spet sem šla k zdravniku z mami. Danes je bila čisto druga zdravnica. Rekla je, da imam mogoče alergijo.

Ponedeljek, 4. oktober

Končno so mi izginili čudni izpuščaji. Pri OPB-ju smo šli ven. S prijateljico sva se usedli na klop. Povedali sva si, v koga sva zaljubljeni. To je bila najina skrivnost.

Torek, 16. marec

Ena punca iz višjega razreda mi ga je prevzela oz. ona mu je povedala, da je v njega. To je tista punca, ki vsak teden menja fante. Vsi smo vedeli, da ga bo jutri pustila.

Listi iz dnevnika 10

Sobota, 1. januar

Novo leto, mami pravi novi začetki. Jaz si pa mislim, joj, koliko učenja me čaka! Zame je konec, ko je konec šolskega leta. Ne razumem, nad čim je mami tako navdušena. Da ne bi o sosedih, ki je mnenja, da novo leto prinaša še lepše stvari kot prejšnje. Res ne razumem.

Nedelja, 2. januar

Joj, še več učenja. Najbolj se veselim 9. januarja, ko imam rojstni dan. Danes gremo k očetovim sorodnikom, ki imajo veliko kmetijo. V hlevu so krave, biki in teleta. Zelo so mi všeč telički. V roki sem imela malo backo. Joj, kako mehka, puhasta in lepa je!

Ponedeljek, 3. januar

Spet v šolo. Najbolj mi je bila všeč likovna umetnost, ker smo risali zimske športe. Poleg mene sedi Gašper, ki je letos na novo prišel v šolo. Ni imel rdeče barvice in sem mu posodila svojo. Zelo mi postaja všeč.

Torek, 4. januar

Zjutraj sem se zbudila in se pogledala v ogledalo. Začela sem paničariti, ker sem imela majhno modrico. Mami pravi, da sem ponoči padla s postelje. Odšla sem v kuhinjo in videla neko mamo v petkah in rdečih ustnicah. Škoda, ker moja mami ni tako naličena in oblečena tako fensi.

Sreda, 5. januar

Ko sem odhajala iz šole, sem od daleč videla mojo prijateljico Piko. Z njo je bil njen fant Valentin. Nisem hotela, da me opazi. Pa poleg vsega je bil še njen fant z njo. No, in očitno je prepoznala mojo torbo in me poklicala. Počakala sem ju. Nato mi je njen fant rekel, če mi je ime Manca. Jaz pa sem mu sramežljivo (ker ga nisem poznala) rekla JA. Nato sem odšla.

Četrtek, 6. januar

Še 3 dni do rojstnega dne. Spet je tukaj likovna umetnost. Seveda sva z Gašperjem sedela skupaj. Danes sem jaz pozabila rdečo barvico. Posodil mi jo je. Z najboljšo prijateljico Katro sva šli v kino. Mama se je začela več družiti s sosedovim Lukom. Oče je bil zelo jezen.

Petek, 7. januar

Danes Katre ni bilo v šoli, ker si je zlomila nogo. Gašper jo je šel obiskat v bolnico. Izvedela sem, da hodita. Bila sem tako jezna nanjo, ker je vedela, da sem vanj zaljubljena. Luka je mamo peljal po nakupih. Na poti v market sta videla Mojco, Lukovo ženo.

Sobota, 8. januar

Zjutraj sem mami na flavto zaigrala pesem, ki sem si jo sama izmislila. Samo smejala se je. Pekla je torto. Prvo je zažgala, upam, da ji bo druga uspela. Ob treh so prišli sorodniki. Malo smo se zabavali. Mama je izvedela, da sta se Mojca in Luka ločila. Takoj je letela k njim. Oče je bil zelo nevoljen. Pa ravno na dan moje zabave.

Nedelja, 9. januar

Uradno moj rojstni dan. Oče in mati sta se ves čas kregala zaradi soseda Luke. Dan se je zaključil žalostno.

PRIPOVEDI O DOŽIVETJU

Vas kdaj zanima, kako drugi preživljajo svoje počitnice, vikende, prosti čas? Seveda vas, koga pa ne! 😊 Nekateri sedmošolci so napisali prav simpatične pripovedi o svojih doživetjih.

Noro potovanje

avtorica prispevka: Lejla Smajlović, 7. b

Nekega prelepega dne smo se iz Bosne odpravili v Slovenijo. Bil je četrtek, 14. 3. 2013. Mami je spakirala vse v prtljažnik, oči ji je pomagal, jaz pa sem bila žalostna, ker ne morem še ostati pri babici in dedku. Prišel je čas slovesa. Jaz sem se skoraj začela jokati. Šli smo že čez mejo Hrvaške. Ustavili smo se na bencinski črpalki. Mami je rekla: »Mi lahko kdo iz prtljažnika da ven mojo denarnico?« Moj brat odide do prtljažnika in začne iskati mamino denarnico. Čez nekaj časa brat vpraša, kjer je torbica. Pride oči, še on brska. Oči pokliče svojo mami (živi v Bosni; naši hiši sta si zelo blizu). Babi pove, da je torba ostala v hiši. Nismo imeli izbire. Morali smo se vrniti. Spet smo odšli v Bosno, vzeli torbo in se zopet vrnili v Slovenijo. Vožnja je trajala 10 ur, meni je postalo še slabo. No, važno, da smo prišli živi in zdravi.

97

Obisk Italije

avtor prispevka: Aljaž Koren, 7. b

Prejšnji mesec smo z avtom obiskali Italijo. Pozabil sem ime kraja, vendar je poleti zelo oblegan s turisti. Mesto je pri morju s peščeno plažo.

Ko smo zavili z avtoceste, smo čez nekaj časa zaslišali zvok, na armaturni plošči pa se je prižgala lučka, ki je sporočala, da je z avtom nekaj narobe. Na srečo je oči hitro odreagirala in smo imeli dovolj hitrosti, da je zapeljal na rob ceste na parkirišče za invalide. Avto se ni več premikal. Ko smo ga hoteli ponovno vžgati, se je le zatresel in odnehal. Izstopili smo iz avta in kasneje ugotovili, da je na desni strani avta spredaj puščal bencin. V Italiji večina ljudi ne govori angleščine, a na srečo je ravno takrat mimo prišel nek redar, ki je vedel za najbližji servis. Poklicali smo številko, ki nam jo je dal, in čez 10 minut sta prišla dva moška in odpeljala avto. Mesto je bilo dobesedno mesto duhov. Poleti pa je bilo ogromno turistov in vse je bilo odprto: zabavišni parki, trgovine, restavracije ... Prehodili smo nekaj kilometrov in končno prispeli do odprte restavracije. Bila je picerija. Naročili smo pico in juho.

Ko smo odšli ven, smo šli peš na peščeno plažo za nekaj ur. Kasneje pa smo dobili sporočilo, da je avto nared. Neko cevko so morali odrezati in jo pritrditi na tank. Rekli so, da jo bo treba kmalu zamenjati. Plačali pa smo samo 80 eur, kar je za odvoz avta in popravilo izredno malo. Na poti domov je bilo super, brez zastojev itd.

Poletne počitnice

avtorica prispevka: Pia Kovačič, 7. b

Ko sem bila stara približno 6 let, sta mi mami in oči povedala, da se bomo poleti odpravili na počitnice na morje. Tja smo odšli z mojo teto in njeno družino. Vozili smo se zelo dolgo, zato smo odšli samo z našim avtom.

Ko smo bili že na Hrvaškem, sem se zelo veselila. Odšli smo na trajekt in tam je bilo zelo zabavno, saj smo bili zadnji, ki smo šli gor. Ko smo prispeli na otok, smo se še nekaj časa peljali z avtomobilom. Kmalu potem pa smo prišli do hiške. Čez dva dni sta mi mami in oči povedala, da bomo odšli v živalski vrt. Zelo sem se veselila, saj je tam zelo veliko živali. Odpeljali smo se v živalski vrt in tam je bilo še več živali, kot sem si jih predstavljala. Bile so zelo lepe. Najlepši so mi bili pavi. Malo sem jih lahko tudi pobožala. Tisti, ki je hranil pave, mi je dovolil, da sem jih hranila, potem pa mi je dal še pravo pavje pero. Bilo je najlepše pero, kar sem ga kdaj videla in na svetlobi se je svetlikalo. Kasneje smo odšli še do kač, pajkov in kuščarjev. Kače in pajki mi niso bili ravno všeč, nekateri kuščarji pa so bili lepi. Kameleon mi je bil najlepši, saj se je zelo dobro skrival. Ogled živalskega vrta je zelo hitro minil in sem bila malo žalostna, da smo odšli, hkrati pa sem bila vesela, ker sem imela pavovo pero. Kmalu smo prišli nazaj v hiško. Tam je bil papagaj z imenom Pepo, ki je znal povedati tudi kakšno besedo. Pokazala sem mu pero in on je rekel: »Lepo, lepo!« Potem sem pero spravila na varno.

Ker ni bilo več tako vroče, nas je mami poklicala in odšli smo na plažo. Tam smo bili kar nekaj časa in smo se zelo zabavali. Ko smo odšli nazaj v hiško, sem kar kmalu zaspala.

Polet z letalom

avtorica prispevka: Nika Lampret, 7. b

Mami mi je nekega dne povedala, da je zase, zame in za mojega očija rezervirala polet z manjšim letalom nad našo domačo okolico. Bila sem zelo vesela, saj sem na ta dogodek čakala že dolgo.

V nedeljo smo se z avtom odpeljali v Šentvid pri Stični, kjer smo parkirali in na zelenici počakali, da je letalo priletelo. Bilo je majhno, a vseeno zelo prijetno. Iz belo-rdečega aviona je stopil visok gospod. Pomagal nam je priti na letalo. Najprej smo se v ravni liniji peljali po zelenici, da smo dobili hitrost, nato pa smo se začeli dvigovati. Od zgoraj je bil pogled čudovit. Mami, oči in jaz smo imeli vsak svoj telefon, tako da smo veliko fotografirali. Peljali smo se nad našo hišo in nad igriščem ob njej. Gospod v letalu je bil zelo prijazen, malo se mi je zdel podoben mojemu bratrancu. Na žalost pa je bilo poleta kmalu konec.

Ko smo pristali, smo se pilotu zahvalili za krasno vožnjo in se odpravili čez cesto v restavracijo, saj smo postajali malce lačni. Hrana je bila odlična.

Domov smo se vrnili zadovoljni in veseli, da lahko nepozabno izkušnjo delimo še z domačimi.

Izgubljen telefon

avtorica prispevka: Nika Orel, 7. b

Zgodilo se je, ko smo šli na dopust na Hrvaško. Bilo je zelo zabavno. Vsi smo se smejali in hihitali. Bilo je super.

Ko smo prišli na Hrvaško, smo se najprej vselili v apartma. Razpakirali smo se in šli ven na plažo. Na plaži smo igrali odbojko. Midve z mami sva zmagali, oči in moj brat pa sta izgubila. Naslednji dan smo šli v živalski vrt. Tam smo videli slone, opice, pande, tjujnje, volkove ... Kosilo je bilo tako dobro, da smo pojedli veliko porcijo. Ko sva šla z bratom po sladoled, sva zagledala velikega pajka in zbežala. Takrat pa mi je verjetno padel telefon. Ko sva prišla do staršev, smo odšli v apartma. Tretji dan smo hoteli izkoristiti vstopnice za lunapark. Tam je bilo tako dobro, da sem očitno pozabila na telefon.

Ko smo pakirali za odhod domov, sploh nisem opazila, da telefona ni. Odpeljali smo se do doma. Vožnja je bila naporna, a vseeno zabavna. Ko smo se doma razpakirali, sem opazila, da telefona ni več. Napisala sem pismo in lastnik živalskega vrta je hitro ukrepal in mi poslal telefon.

99

NAŠI NARODNI JUNAKI

Sedmošolci dodobra spoznajo narodna junaka Martina Krpana in Krištofa Lambergarja. Oba se borita proti zlobnežu, ki naj ne bi imel konkurence med slovenskimi junaki. Martin se bori z Brdavsom, Lambergar pa s Pegamom. Naša junaka sta si sila podobna: močna, pametna, iznajdljiva ... Le kaj bi se zgodilo, če bi se srečala ali če bi bivala v istem času? Sledite ...

Krpan in Lambergar, slovenska junaka

Bil je deževen dan. Martin Krpan je gledal skozi okno svoje kočice. Takrat pa je nekdo potrkal na vrata. Krpan je stopil k vratom in jih odprl. Pred vrati je stal neki mož. Krpana je prosil, če lahko prespi pri njem, saj se je izgubil. V zameno za to je Krpanu ponudil mošnjiček zlatnikov. Krpan je vzel mošnjiček in človeka spustil v hišo.

Naslednji dan je Krpan hitro vstal. Kmalu za njim se je zbudil še možakar. Možakarju se je mudilo naprej. Krpanu se je zahvalil in odšel skozi vrata.

Nekaj let kasneje je Krpan ravno prevažal sol na svoji kobilici. Mimo njega je prijahal mož. Krpan ga ni opazil, mož pa je gledal naokoli, zato sta se zaletela. Oba sta padla po tleh. Krpanu se je iz vreč vsula sol. Bil je strašno jezen. Potem pa si je Krpan dobro ogledal

možakarja in ugotovil, da je to Lambergar. Krpana je zanimalo, kam se Lambergarju tako mudi. Lambergar mu je odgovoril, da je slišal, da je na Dunaju zmaj in da je v zmajevo jamo po nesreči zašla cesarična in da so se kamni zvalili čez vhod v zmajsko jamo. Krpan je Lambergarja vprašal, kje je in kaj počne cesar. Lambergar mu je odgovoril, da je cesar odšel v sosednje cesarstvo in da namerava ostati tam še teden dni. Krpanu se je utrnila ideja, da bi z Lambergarjem odšla na Dunaj rešit ubogo cesarično. Lambergar se je strinjal.

Ko sta prispela na Dunaj, ni bilo v mestu nikogar. Vsi ljudje so zbežali, saj jih je bilo preveč strah, da bo zmaj prišel iz jame in jih vse pokončal. Krpan in Lambergar sta se nato odpravila do zmajske jame. Pred jamo sta se ustavila in začela razmišljati, kako bi rešila cesarično in pokončala zmaja. Lambergar se je domislil, da bi odšla po razstrelivo in razstrelila kamne. Krpan je bil takoj za. Ko se je Lambergar vrnil z razstrelivom, sta ga pripravila. Ko sta ga sprožila, se je slišalo glasno pokanje in skale so padale. Ena od manjših skal je padla Krpanu na glavo. Negibno je obležal na tleh. Lambergar je stekel do njega. Ugotovil je, da še zmeraj diha. Vedel je, da bo moral sam nadaljevati. Vstopil je v zmajsko jamo. Bila je ogromna. Zagledal je velikega močnega zmaja. Tudi zmaj je videl Lambergarja in začel bruhati ogenj. Takrat pa se je prikazala cesarična. Zmaj jo je videl in zletel proti njej. Odprl je usta, da bi jo pojedel, v tistem hipu pa priskoči Krpan, vzame nož in ga zabode v telo. Zmaj je negibno obležal na tleh. Cesarična je stekla k svojima rešiteljema in ju poljubila.

Lambergar je Krpanu povedal, da je bil mož, ki je prišel prespat k njemu, njegov sin. Krpan in Lambergar sta cesarično odpeljala na dvor ter se poslovila drug od drugega. Za vedno sta ostala tovariša.

100

Nika Lampret, 7. b

Po dvobojih Krpana in Lambergarja si junaka privoščita počitek. Odideta v domače kraje k domačim. Tri leta počivata, nato pa pride pismo do obeh junakov. V pismu piše, da ju cesar iz Nemčije vabi na dvor.

Junaka se odločita oditi, saj tako ali tako nimata kaj početi doma. Na poti proti Stolu se srečata tik pred vrhom. Pozdravita se ter odideta čez melišče.

Potem pa se ustavita in čutita, da se nekaj trese. Potres!!! Skale se začnejo kotaliti proti njima in komaj pobegneta. Odločita se oditi naprej, saj ju cesar pričakuje.

Ko prispeta v Nemčijo k cesarju, ju stražarji pospremi v jedilnico, kjer je cesar. Ponudi jima pogačo ter malo mesa. Kmalu napoči večer, zato cesar naroči, naj jima pokažejo njuni sobi. Junaka zaspita ter se zbudita naslednje jutro. Zbudi ju služabnik, ki ima pomembno pismo. Iz jame na Peci so prišli škratje.

Hitro se odpravita nazaj proti Peci. Ko prispeta, okoli jame ni več dreves. Ostale so le korenine. Ko zaslišita škrate, se skrijeta za skalo. Iz jame pokuka škrlatna glava, za njo pa še enajst drugih. Ko odidejo iz jame, Krpan in Lambergar švigneta v jamo ter pripravita zasedo. Vzameta orožje škratov ter jih počakata za vogalom.

Škratje se vrnejo z velikim drevesom. Odložijo ga v kot. Krpan in Lambergar planeta na škrate ter trem odsekata glavo. Trije škratje se skrijejo v kot, ker jih je strah. Krpan dvige skalo ter jo vrže v kot k škratom. Tri pokončata z deblom drevesa. Dva padeta v vodo in se stopita. Zadnjega pa prebode Lambergar.

Ko se boj konča, vsi domačini pritečejo v jamo in vpijejo: »Junaka!!« Vsi domačini ter junaka živijo srečno do konca svojih dni.

Aljaž Koren, 7. b

V 15. stoletju sta na Dunaju živela dva moža po imenu Krištof Lambergar in Martin Krpan. Skupaj sta živela v navadni mestni hiši. Nekega dne pa Lambergar in Krpan začutita, da nekdo trka pri vratih.

Takoj sta odhitela ven in opazila pismonošo po imenu Aljoša. Aljoša ju pozdravi in odda pismo. Potem pa kar hitro odide. Lambergar in Krpan odpreta pismo in ga prebereta.

V pismu piše, da sta Pegam in Brdavs prišla pobijati ljudi v Kranju. Oba se hitro pripravita na boj. Ko sta odšla, je Krpan nekaj pozabil. Lambergar ga vpraša, kaj. Krpan odgovori, da je ustvaril puško, ki lahko strelja kamenje. Lambergar je ves navdušen šel iskat puško in bila mu je kot ulita v rokah. Notri je naložil kamenje in sta šla.

Ko sta prišla v Kranj, sta ju takoj zagledala. Krpan je Lambergarja pred vstopom opozoril, naj bo previden s puško. Lambergar ga je ubogal. Ko sta vstopila v Kranj, sta klicala Pegama in Brdavsa. Kmalu pa se prikažeta. Krištof in Krpan sta premerila nasprotnika. Pegam je imel tri glave, Brdavs pa je bil velik dvajset metrov. Lambergar je nameril puško v srednjo glavo Pegama in Pegam je umrl. Nato pa še nameri v Brdavsa in ustreli, ampak ga le malo požgečka. Lambergar je začudeno pogledal in se čudil, zakaj se Brdavs smeji. Krpan mu odgovori, da mu kamenje nič ne škodi. Kar naenkrat se pa Krpan spomni. Lambergarju reče, da bosta z orožjem udarila po kolenu. Krpan ponese Lambergarja na svoja ramena. Ker je Krpan meril dva metra, sta mu segla ravno do kolen. Krpan in Lambergar ga udarita po kolenu in Brdavs pade na tla. Krpan mu s svojo močjo razrahlja vrat, Lambergar pa z mečem odreže Brdavsu glavo.

Tako so ju meščani in vaščani kronali za junaka Slovenije. Lambergar in Krpan gresta nazaj na Dunaj in tako sta živela in se bojevala skupaj do konca svojih dni.

Ruben Mulh, 7. b

Nekega lepega sončnega dne je cesar povabil Krpana in Lambergarja na kosilo, da se dogovorijo za naslednji boj. Seveda sta se ga oba udeležila. Krpan in Lambergar sta zelo dobra prijatelja.

Ko se je kosilo začelo, je cesar že povedal, da bo organiziral turnir, ki se ga lahko udeleži vsak. Turnir bo potekal v smislu boja, saj se bodo bojevali z orožjem. Krpan in Lambergar se bosta udeležila turnirja.

Naslednji dan so začeli s treningom. Poleg Krpana in Lambergarja se ga je udeležilo še osem ljudi. Tam so si izbirali orožje za boj. Krpan je vzel isti oklep in orožje, ki ga je imel med bojem z Brdavsom, Lambergar pa tistega, ki ga je imel med bojem s Pegamom.

Naslednji dan je nastopil čas za turnir. Vsi so izbirali svojega konja in odšli na bojno polje. Krpan in Lambergar sta bila zelo dobra, ker sta vadila skupaj. Nasprotnike sta premagovala z lahkoto. Čas je bil, da se pomerita Lambergar in Krpan.

Na začetku sta se samo oprasnila za ušesi z mečem, nato pa sta oba naenkrat treščila z mečem drug ob drugega in padla sta s konja. Konja sta se prestrašila in oddirjala stran. Ker nista imela konjev, sta se bojevala brez njih. Lambergar je z mečem zadel Krpana, da je padel po tleh. Hitro se je pobral in nadaljeval. Naredil je hiter gib, tako da je spotaknil Lambergarja. Meč mu je prislonil na obraz in tako Lambergar ni mogel narediti ničesar.

Krpan je zmagal in osvojil dve vreči, ki sta bili polni cekinov. Ker je imel slab občutek zaradi Lambergarja, ga je prijel in postavil na prvo mesto in mu dal eno vrečo cekinov. Lambergar je bil tako vesel, da je Krpana kar objel. Nato so ju slikali, kako oba stojita na stopničkih za prvo mesto.

To sliko so obesili povsod po Sloveniji z naslovom *Krpan in Lambergar, slovenska junaka*. Od takrat naprej ju ni nihče več premagal.

Luka Ratajec, 7. b

102

Gledal sem dvoboj Pegama in Lambergarja

Bil je sončen dan in mama me je ravno poslala na tržnico po sadje, zelenjavo in kruh. Ko sem prišel do tržnice, sem slišal trobente in hojo konj. Obrnil sem se in videl bogatega človeka na konju. Prepoznal sem ga, saj je bil to sam vitez Lambergar.

Ko je videl, kako ga gledam, je skočil s konja, prišel do mene in mi dal nekaj cekinov, ob tem pa se zasmel.

Pridem domov in vprašam očeta o dogajanju v mestu. Pove mi, da se bo Pegam, neustrašni vitez Dunaja, boril z Lambergarjem. Ker smo se s Kranjske preselili na Dunaj, sem bil največji oboževalec Lambergarja, saj sem odraščal z zgodbami o njem.

Očetu sem dal cekine. Izvedel sem, da se bo dvoboj odvijal na polju, v bližini Dunaja. Mama je rekla, da bomo dvoboj šli gledat.

Dvoboj se bo odvijal čez nekaj ur. Mami in očetu sem rekel, da bom šel malo prej, ampak mi nista dovolila, ker sem prejšnji teden zažgal tržnico. Zato sem jima na postelji pustil sporočilo in se izmuznil skozi okno. Tekel sem tako hitro, kot sem mogel in ker nisem gledal, sem se zaletel v zadnjo plat konja, ki se je pasel na naši trati. Še dobro, da prej ni jedel kosila.

Prišel sem do kraja dvoboja in tam je bilo kar veliko ljudi. Po nekaj minutah sta prišla viteza s spremstvom v spoznanju, da bo eden od njiju odšel od tukaj s spremstvom v krsti.

Lambergar je bil moj junak in nisem hotel, da umre. Zato sem pograbil vile, ki sem jih dobil od gospe zraven mene, stekel z njimi vred proti Pegamu, a me je ustavila straža. Vseeno sem imel to moč v srcu in se izmuznil mimo straže, nabodel Pegama v nogo, nato pa ga je Lambergar s sulico zapičil v srce. Dala sva si petko in zaploskal nama je cel Dunaj. To je bil sicer konec moje prigode, a kaj se je zgodilo z mano zatem?

Če še nisem omenil, je bila naša družina malo ... revna! Po tem dogodku smo dobili ček s stotimi tisočaki, novo hišo in lahko sem si privoščil šolanje do smrti. Z Lambergarjem sva postala najboljša prijatelja in na Dunaju so meni v čast postavili kip, ki stoji še danes.

Maks Moretti, 7. b

Nekoč na Dunaju je bila novica o dvoboju med Pegamom in nekim Lambergarjem. Nekaj pogovorov sem slišal med cesarjem in gospodo, ko so se pogovarjali o Lambergarju.

Prišel je dan dvoboja. Vsi vaščani so prišli sedet za lesene hrastove mize. Otroci so sedeli na tleh. Na polje je pridiral Pegam s svojim lipicancem ter stopil s konja. Nekaj časa pozneje je pridiral Lambergar ter še on stopil s konja. Podala sta si roko in sklenila dogovor: tisti, ki umre, izgubi, tistemu, ki preživi, dajo veliko nagrado. Pogledata si v oči in si močno stisneta roke. Usedeta se nazaj na konja. Vsi smo že nestrpno in zaskrbljeno gledali, srce nam je razbijalo.

Pegam ter Lambergar se zabijeta drug v drugega vsaj dvakrat, nakar Lambergar pade s konja. Pegam pristopi k njemu in zasadi sulico vanj. Zadel ga je v roko. Pegam je s konjem počasi odkorakal in mislil, da je že zmagal. Lambergar je vstal in potegnil sulico iz roke. Kri je tekla po celem njegovem prsnem oklepu. Ni se spomnil, kdaj mu je oklep na roki odpadel. Pogledal je za sabo, pobral oklep in si ga nataknil nazaj na roko. Vzel je Pegamovo sulico ter tekel k njemu. S sulico ga je prijel za vrat in ga z vlekel na tla. Kozarec vina, ki ga je Pegam pil, se je razletel in kos stekla mu je priletel v oko. Lambergar mu je držal sulico za vratom toliko časa, da se Pegam ni več premikal.

Upal sem, da bo Pegam premagan. Medicinska pomoč mu je snela oklep ter mu pomagala. Pegam je ležal v luži krvi zaradi zlomljenega tilnika ter vratu. Pegama so položili v krsto ter ga pokopali.

Lambergarju je cesar obljubil bogato nagrado in to je tudi izpolnil. Lambergar je dobil tri gradove in 200 zlatnikov. Tam, kjer je bila Pegamova kri, še najbolj raste trava. Lambergar je cesarja prosil, če tistega velikega šopa trave nikoli ne pokosijo. Cesar se je strinjal.

Tako Lambergar živi na treh gradovih z veliko denarja.

Ana Miklavčič, 7. b

Od nekdanj lepe so Ljubljanke živele, al' lepše od Urške bilo ni nobene ... Te verze zna vsak osmošolec. Tudi Urška in povodni mož sta skorajda junaka. Ustvariti take sestavke, kot jih lahko berete v nadaljevanju, pa ne zmore vsak.

Skrivni zapiski povodnega moža

avtorica prispevka: Lucija Mestnik, 8. a

Na Starem trgu se bo v nedeljo popoldan pod zeleno lipo odvijal veličasten ples. Na tem plesu bo tudi lepa Urška. Že dolgo časa jo na skrivaj opazujem. Je lepa, mlada, ima ogromno snubcev. Te pa stalno zavrača, saj je preveč izbirčna in samosvoja.

Odločil sem se, da grem na ples in zasnobim Urško. Ne bi se rad hvalil, a pravzaprav sem kar privlačen. Ko sem prišel na ples, so me ljudje imeli za neznanca, redki pa tudi za skrivnostnega kavalirja. Med slednjimi je bila tudi Urška. No, vsaj zdelo se mi je tako.

Lepotico Urško sem prosil za ples in zavrtela sva se v ritmih glasbe kot eno. Toda sebični Urški sem z obraza razbral, da me ima za norca in da me namerava po končanem plesu pustiti in mi zlomiti srce. Postal sem ukazovalen. Skupaj z Urško sem zaplesal v Ljubljano in po kanalu v podvodno kraljestvo.

Odločil sem se, da Urško kaznujem, zato sem jo zaprl v temnico. Ampak brez nje nisem zdržal, bil sem zelo osamljen in sem si želel družbe. Urška pa je bila zelo zvitá. Prepričala me je, da bi se rada poročila z mano. Vseeno nisem izgubil glave. Ko se je ošabnica odšla urejat za poroko, sem se, da bi se prepričal o njeni zvestobi, spremenil v kovača in skoval načrt.

Odplazil sem se v njeno sobo in ji dejal, da jo nameravam rešiti. Nezvesta Urška je bila takoj za, kar me je zelo prizadelo. Vseeno sem bil še noro zagledan vanjo. Rekel sem ji, da sem povodnega moža zvabil v past in da lahko namesto z njim pleše kar z mano. Naduta Urška se je strinjala. Plesala sva in plesala. Zelo sem se zabaval in upal sem, da bo tako za vedno. Bil sem zelo dober plesalec in zdelo se mi je, da sem Urški všeč. Plesala sva tri dni in tri noči. Ko sva nehala, sem jo prosil za roko. Odgovorila je, da se z veseljem poroči z mano, a da moram za njeno roko prositi njenega očeta.

Tako sva odšla v Ljubljano. Predno pa sva prišla do Urškega očeta, je samovšečna Urška želela še po nakupih. V podvodnem kraljestvu sem imel ogromno zlata, zato si je lahko kupila veliko oblek in podobne šare.

Ko je končno pomerila in izbrala vse obleke, me je nesramno zavrnila. Postal sem besen in jo z vsemi oblekami vred ponovno odvlekel v podvodno kraljestvo. Zaprl sem jo v grad in odšel.

V Ljubljani sem se ponovno zaljubil, tokrat v prijazno in zvesto Saro, ki je postala moja žena. Bil sem presrečen, na Urško v podvodnem kraljestvu sem popolnoma pozabil.

Minilo je deset let. Imam tri hčerke. Spomnil sem se na Urško, ki ji je ušla že vsa mladost. Odločil sem se, da je že dovolj dolgo zaprta, zato sem jo izpustil. Odločila se je, da odide v samostan in nikoli več je nisem videl.

Želela sem plesati

avtorica prispevka: Tinkara Kastelic, 8. a

Nekega lepega sončnega dne se je Urška zbudila v svoji mehki postelji. Sonce je sijalo in ptički so peli. Najbolj ji je bil všeč zvok Ljubljanske, ki je šumela skoraj zraven nje. Odločila se je, da si bo vzela prosto soboto in se sprehodila po Starem trgu.

Na Starem trgu je srečevala nasmejane ljudi, sploh tisti s stojnicami so bili dobre volje. Vsi so hodili nakupovat svež kruh, zelenjavo ter glinene posode. Res je bilo lepo. Pihal je hladen in prijeten vetrič. Kar naenkrat pa se je Urška začela spominjati tistega nedeljskega popoldneva na Starem trgu.

Bil je krasen dan in Urška se je odločila, da se bo udeležila plesa. Odvijal se je pod zeleno lipo. Ko je prišla na ples, so si vsi pasli oči na njej. Bila je lepa, mlada, vse, kar si človek lahko zaželi. Plesalci so začeli hoditi do nje in jo prosili za ples. Vsakega je zavrnila. Bila je prevzetna in izbirčna, z nikomer ni želela plesati, ker je vsakemu nekaj manjkalo. Čas je mineval, Urška pa še vedno ni plesala.

Ozirala se je okoli sebe in končno zagledala junaka za rumeno mizo. Začela sta se spogledovati in do Urške je pristopil povodni mož. Ni vedela, kdo je, iz kje je, a bil ji je všeč. Povabil jo je na ples in Urška je vabilo seveda sprejela. Začela sta plesati. Plesala sta in plesala, dokler ju niso vsi opazili in prenehali plesati. Sčasoma so tudi godci, trobentači, tisti, ki so igrali na cimbele, nehali igrati. To je povodnega moža zelo razjezilo in udaril je z nogo ob tla. Dejal je, da ne moreta plesati, če ni glasbe. Kmalu zatem je začelo deževati. Bliskalo se je, grmelo, črni oblaki so zakrili sonce.

Vsi so se prestrašili, a povodni mož in Urška sta še kar plesala. Urška ga je prosila, da se ustavita, a povodni mož ni imel milosti kljub Urškinim bolečim nogam. Vsi so ju gledali, se jima odmikali. Na koncu sta se zavrtela in odplesala v Ljubljano. Padla sta v vrtinec. Zadnji, ki so ju videli, so bili ribiči.

Kmalu se je Urška prebudila iz svojih misli in bila je presrečna, da se njena zgodba ni končala tragično, saj ji je uspelo priplavati na površje in se rešiti povodnega moža. Zaradi tega se je spet lahko sprehajala po Starem trgu brez skrbi. Sklenila je še, da si bo kupila lepo glineno posodo.

Urškin zadnji ples

avtorica prispevka: *Tara Prijatelj Boršnar, 8. d*

Priprave na veliki nedeljski ples so potekale že kakšen teden prej, predno smo poslali vabila. Poslana so bila vsem družinam v mestu. Vse gospe so bile vznemirjene, le Urška ni imela pojma, kaj se dogaja. Ko sem prišel do svoje pisarne in pregledal seznam, sem opazil, da je prišlo do napake in so vabilo pozabili poslati zali Urški. Vsi zaposleni so postali zelo zaskrbljeni, ko so to izvedeli. Vabilo so poslali z najhitrejšo možno potjo.

Ko je Urška prejela pismo, je stala ravno pri stojnici s sadjem moje sestre. Ravno sem jo prišel pozdravit in videl Urškin odziv. Ko je odprla pismo, ga je brala počasi in pozorno. Ko ga je zaprla, sem jo slišal mrmrati: »A zato so bili vsi tako vznemirjeni ...« Ves vznemirjen sem pohitel na priprave in naznanil, da je Urška prejela pismo. Vsi delavci so si oddahnili, kmalu zatem pa so začeli spet trdo delati, saj jih je bilo strah, kaj bo Urška rekla. Vsi so se je po malem bali, a včasih je znala biti prav prijazna. Sam sem priprave še nekaj časa nadzoroval, nato pa sem se odpravil na kosilo in sestanek z ansamblom, ki naj bi igral na plesu. Po sestanku sem odšel na trg, kjer so že začeli s postavljanjem odra za glasbenike. Ko so končali z delom, sem jih poslal domov, saj je bilo za tisti dan opravljenega dovolj dela.

Naslednji dan je bila že nedelja. Dopoldne smo preverili oder, pripravili plesišče in postavili mize. Vsi smo nestrpno opazovali, kdaj se bo pojavila Urška. Ko je prišla, smo ji ponudili eno lepših miz. Po njenem prihodu sem se usedel tudi sam. Ves čas sem jo opazoval. Videl sem jo, kako zavrača vse, ki jo prosijo za ples in nisem niti pričakoval, da bo sploh odšla na plesišče. Čez pol ure pa je očitno opazila nekoga, ki jo je privlačil. Ta nekdo je pristopil do nje in jo prosil za ples. Privolila je in začela sta plesati. Med njunim plesom sem si natančno ogledal njenega plesalca. Zdel se mi je čuden, nosil je črno ogrinjalo, črn cilinder in črne rokavice. Videlo se je malo kože, bila je zelenkasta. Vedel sem, da ni iz našega mesta.

Ko sem si ga ogledal, sem ugotovil, da se vrtita in plešeta vedno hitreje. Glasbenikom sem ukazal, naj nehajo igrati. Ko so prenehali, sta se skrivnostni mož in Urška ustavila. Mladenič brez glasbe ni želel plesati, Urška pa se mi je zdela nekoliko utrujena. Medtem ko se je skrivnostnež pritoževal, se je vreme skisalo. Pričelo je deževati in grmeti, Urška in njen plesalec pa sta ponovno pričela plesati.

Vedno bliže sta bila Ljubljanci in Urška se je zdela vedno bolj utrujena. Ljubljanka je naraščala in se začela vrtinčiti. Kmalu jo je mladenič potegnil v reko. Urškin krik mi je še nekaj časa odzvanjal v ušesih.

Kar naenkrat pa so ljudje spet začeli plesati in proslavljati, praznovati in peti. Urške ni bilo nikjer več. Od takrat naprej nam nihče več ni povzročal toliko preglavic kot Urška. Tisti, ki smo bili tisti dan prisotni na plesu, smo še leta pripovedovali zgodbo o Urškinem zadnjem plesu.

Minilo je Jurčičevo leto, mi pa še vedno beremo njegove knjige. Čedalje raje ga beremo, saj je bil res dober fabulist. V povesti *Jurij Kozjak, slovenski janičar* beremo zgodbo o ukradenem slovenskem otroku, iz katerega so Turki naredili najboljšega bojevnika – janičarja. Kako ocenjujejo knjigo osmošolci, pa si lahko preberete v nadaljevanju.

Vid Alibegović, 8. b: Povest *Jurij Kozjak* se dogaja na gradu Kozjak, na slovenskem ozemlju. Dogaja se v času turških vpadov. Spada v pripovedništvo, saj ima odstavke in pripoveduje zgodbo, avtor besedila je pripovednik. Besedilo je zgodovinska povest, ker je daljše besedilo in se odvija v preteklosti. Glavne književne osebe so Jurij Kozjak, Peter Kozjak, stranske osebe pa so Marko Kozjak, Turki, menih Bernard, cigani, cigan Samol in kmetje.

Knjiga govori o majhnem dečku Juriju Kozjaku, ki je živel na gradu Kozjak. Njegov oče Marko je bil izvrsten bojevnik, stric Peter pa je bil grbast ter po cele dneve je sedel v svoji sobi in bral debele bukve. Enkrat so prišli cigani in si postavili šotore ob gradu Kozjak. Samol je bil poglavar te skupinice ciganov in je s svojim sinom in neko ciganko poizkusil ukrasti konja iz grajskega skednja. Ciganka je zamotila stražarje s tem, da si je izmišljevala njihovo prihodnost. Med tem se je Samolov sin pretihotapil v grad. Ko je bil v grajskem hlevu, je vzel najlepšega konja, a pri tem ga je zalotil Jurij in ga zatožil očetu. Ko je Marko videl majhnega cigana na svojem konju, ga je s palico vrgel dol. Otroka je smrtno ranil, ciganka je izginila, Samol pa je cigančka odnesel stran in zagrozil Marku z maščevanjem. Cigani so nato odšli. Marko je šel v vojsko. Med tem časom je bil glavni Peter in menih Bernard je učil Jurija. Peter je hotel celo bogastvo zase, a je vedel, da če Marko umre, bo vse od Jurija, zato se ga je želel znebiti. Ko se je Peter na konju vračal zvečer v grad, so ga cigani ujeli, ker so mislili, da je Marko. Peter se je s Samolom dogovoril, da mu plača, da bo ukradel Jurija. Zjutraj, ko je Jurij sedel na klopci z Bernardom, so cigani s Samolom ugrabili Jurija. Peter ga je šel s stražarji iskat, a so vsi videli, da so šli v napačno smer. Samol ga je prodal Turkom. Ko je Marko prišel domov in izvedel, da je njegov sin ugrabljen, je bil razočaran, šel je živeti v samostan in vse premoženje dal Petru. Ko so Turki napadli slovensko ozemlje, je bil njihov poglavar janičar Jurij Kozjak. V samostanu so prijeli Samola, ki je Marku zašepetal, da mu je Peter prodal Jurija. Marko je omedlel, cigana pa so dali v ječo. Peter je šel pogledat svojega brata. Tam mu je cigan ukazal, naj ga reši, a ga ni. Cigan se je sam rešil. Ko so Turki ujeli Petra, so ga zvezali in obesili na drevo. Nato ga je Samol rešil. Skupaj sta prišla v jamo, kjer so bili skriti kmetje. Peter je cigana izdal za Turka, zato so ga vrgli v reko. Cigan se je ponovno rešil in se mu sklenil maščevati. Ko je cigan prišel do cerkve, kjer so bili vsi pobiti, je našel nekoga živega. Preživeli je ciganu dal prstan, da bi tistim v samostanu dokazal, da jih bo rešil ter mu je povedal za skrivni rov. Samol je z Markom in ostalimi v samostanu ujel Jurija. Jurij je ugotovil, da je Marko njegov oče. Rešili so se s kupčijo, da so Turki dobili samostan, oni pa so lahko šli v grad Kozjak. Turki so požgali samostan in odšli. Jurij je zavladal na gradu Kozjak. Marko je sporočil Petru, da mu je vse oproščeno. Kasneje so ga našli mrtvega, obešenega na drevesu, in Samol je za vedno izginil. Kmalu sta umrla tudi Marko in Bernard.

Knjiga mi je všeč, ker se v njej veliko dogaja. Vsebina mi je zanimiva in logična.

Jerca Kek, 8. b: Jurij Kozjak se po nekaj stoletjih obstajanja uvršča med slovenske klasike. Josip Jurčič naj bi ga spisal v osmem razredu šole in knjiga daje srečen konec zgodbi, ki se navadno ni končala srečno.

Zgodba sledi mlademu sinu muljavskega graščaka, Marka, katerega mlajši brat Peter se proti njemu zaroti, z namenom, da bi sam vladal gradu Kravjek. Cigana Samola prepriča, da ugrabi mladega Jurija. Samol, ki ima osebno zamero proti Marku, to stori in fanta proda Turkom, ki ga vzgojijo v janičarja. Po mnogih letih se med procesijo Jurij vrne kot poturčen vodja turške vojske, ki se ne zaveda svojih korenin. Na koncu se oče in sin ponovno združita, Peter pa se obesi v strahu pred posledicami. Dogajanje je postavljeno v čas turških vpadov na Slovenskem. Večinoma se skozi zgodbo kažeta Muljava in samostan Stična. Avtor razkrije tudi na videz nepomembne dogodke, ki predstavljajo zgodovinsko dediščino Muljave med turškimi vpadi. Na primer, ko se Samol želi skriti v Krško jamo, kamor so se skrivali tudi domačini, a ga le ti vržejo v vodo, v strahu, da je turški vohun. Jurčič je v svoje delo vključil tudi strahoviti napad Turkov med procesijo za praznik sv. Vida. V zgodovinskem pogledu se je končala z veliko žrtvami in poškodbo samostana, v Jurčičevi zgodbi pa s ponovno združitvijo očeta in sina po obleganju. Ta predelava zgodovinskih dejstev me je pripeljala do zaključka, da je knjiga zgodovinska povest. Ker ima poglavja in odstavke sklepam, da gre za prozo.

Zgodba o slovenskem janičarju daje tem pozabljenim Slovencem, ugrabljenim med 200-letnim turškim terorjem, težo in pomen. V mojem pogledu gre pri knjigi za pomemben zgodovinski spomenik. Tak spomenik pozabljenim so tudi druge Jurčičeve knjige (Deseti brat, Rokovnjači).

108

Zala Škoberne, 8. b: Povest Jurij Kozjak se dogaja v stiškem samostanu, na hribu, kjer je bil dvorec Kozjakov, na pokopališču in na Štajerskem. Književne osebe so Jurij, Marko, Peter, cigan, ciganov sin, ciganka, delavci na gradu, Turki, menihi, kmetje, hlapci, oče Petra in Marka ... Zgodba se dogaja v 15. stoletju.

Nekoč je v gradu živela družina Kozjak. Imeli so dva sinova, Marka, ki je bil lep vojak, in Petra, ki pa je bil grd in nesramen. Ko je oče umrl, so Marka poklicali iz vojske, da bi prevzel premoženje. Peter je bil zelo ljubosumen na Marka, ker je imel ženo, ki pa mu je pri porodu umrla, in ker je podedoval vse družinsko premoženje. Nekega dne so Marka poklicali v vojsko na Štajersko in zato se je odločil, da bo svojega sina Jurija zaupal svojemu bratu Petru. Čez nekaj dni je pod grad spet prišel cigan Samol. Na poti do gradu je cigan prestregel Petra in ga ugrabil. Cigan mu je povedal, da mu je pred leti Marko ubil sina in da bo zato on zdaj ubil njega, Petra. Ker je bilo Petra tako strah, je v zameno ponudil življenje svojega nečaka Jurija. Nato je cigan zamenjal Petra za Jurija in Jurija je potem prodal Turkom. Ko je Marko prišel nazaj domov in opazil, da Jurija ni več doma, je vse svoje premoženje predal Petru, sam pa se je preselil v stiški samostan. Nato je čez nekaj časa Samol prišel v samostan in tam povedal Marku, da je njegov brat Peter prodal Jurija njemu, on pa ga je naprej prodal Turkom. Ko mu je cigan to povedal, je Marko izgubil zavest in omedlel. Potem so Turki napadli Stično in ljudje so začeli bežati in se boriti. Nekateri so šli v samostan, drugi na pokopališče, nekaj

pa tudi v gozd. Peter je potem ljudstvo prepričal, da je Samol pomagač Turkov in oni so ga vrgli v reko, a je preživel in se nato odpravil v samostan, kjer je bil Marko. Skupaj sta se odločila, da ugrabita Jurija in potem sta se Marko in Jurij končno čez nekaj dni spomnila drug drugega in se močno objela. Peter se je zaradi tega, ker ga je bilo strah posledic, obesil, Marko je umrl od starosti, Jurij pa je srečno vladal in vodil očetovo zapuščino.

Knjiga spada v pripovedništvo, ker pripoveduje, bralec lahko iz zaporedja dogodkov razbere zgodbo, ima poglavja. Njena literarna vrsta pa je zgodovinska povest.

Zgodba mi je všeč, a je hkrati malo žalostna, ker stric proda svojega lastnega nečaka. Všeč pa mi je tudi zato, ker je na koncu zgodbe zelo lepo in čustveno, ko se Marko in Jurij spet najdeta. Zgodba je zelo napeta.

Maja Brčan, 8. b: Knjiga Jurij Kozjak govori o resničnih starih časih.

Na gradu Kozjak je živel Marko Kozjak, ki je imel brata Petra. Marko se je oženil, dobil je sinčka Jurija, ki ga je Marko klical Jurček. Marku Kozjaku je umrla žena. Peter, Markov brat, ni bil lep mož, bil je sramežljiv. Pod gradom Kozjak so se nekoč zbrali cigani. Glavni cigan je bil Samol. Odločili so se, da bodo ukradli Markovega najljubšega konja. Zvečer so se cigani odpravili po konja. Samolov sin je splezal čez ograjo in se usedel na konja. Marko ga je zalotil in ga z debelo palico sklatil s konja. Samolov otrok je umrl, zato se je Samol Marku maščeval. Nekega dne je prišla novica, da mora Marko Kozjak v boj. Marko je odšel in sina ter grad zaupal svojemu bratu Petru. Cigan Samol se je vrnil h gradu Kozjak in iskal Marka, da bi se mu maščeval za sina. Marko pa je odšel v vojsko in prepustil sina Petru, svojemu bratu. Iz gradu je prišel grbasti Peter in cigana vprašal, kaj dela tu. Samol mu je povedal, da išče Marka, da se mu maščuje. Peter je vprašal, zakaj išče njegovega brata. Samol mu je povedal, da je ubil sina. Peter Kozjak je bil za to, da proda Markovega sina Jurija Kozjaka, da mu Peter plača polovico, polovico pa potem, ko bo to res storil. Samol je ugrabil dečka in ga odpeljal na Turško. Jurij je na Turškem postal janičar. Minilo je dvajset let. Marko je prišel nazaj h gradu Kozjak. Iz gradu je stopil Peter in mu povedal, da njegovega sina Jurija ni doma. Marko je to slišal in Petru povedal, da mu da grad Kozjak. Peter je bil vesel, Marko pa je odšel v kloster v Stično. Sonce je zašlo, ob ognju so se zbrali vsi, z Markom vred. K Marku je pristopil cigan Samol in mu prišepnil, da mu je Peter Kozjak, njegov brat, prodal sina Jurija. Marko je omedlel in odnesli so ga v sobo na posteljo, cigana Samola pa so napodili. Na Slovensko so prišli Turki s konji in začel se je boj. Mrtvi ljudje so ležali v krvi pod konjskimi nogami. Ljudje so se skrivali za obzidjem in nabirali kamenje, da bi ga metali v Turke. Peter jo je mahnil v gozd. Boj se je čez nekaj časa končal. Peter je prišel v gozd k stari majhni hiši in videl starega človeka s krvavimi rokami. Peter se je zakopal v kup listja in miroval. Stari človek je splezal po lestvi k slami, kjer je tudi spal. K stari hiši je prišlo nekaj Turkov s konji in psom. Turki so šli do lestve in dva Turka sta začela plezati po lestvi, ta človek pa je lestev vrgel tako, da sta se Turka poškodovala. Pes, ki je bil tam, je vohal in našel Petra, zakopanega v kupu listja. Pes se je zaganjal v njegovo nogo in jo ugriznil, Peter pa je zavpil. Turki so hitro pritekli k kupu listja. Petra so spravili iz listja in ga obesili na noge tako, da je z glavo visel navzdol. Peter jih je prosil, naj ga izpustijo, saj je bil tak človek, da se je bal smrti. Iz hiše je prišel stari

človek in Petra rešil, nakar se je izvedelo, da je bil to cigan Samol. Peter in cigan Samol sta odšla v jamo nad Krko. Tam je bilo veliko drugih ljudi. Čez nekaj časa je Peter cigana vrgel v vodo in cigan se je rešil ter odšel v kloster. Tam je Marku povedal, da bo njegovega sina pripeljal nazaj. Minilo je dvajset let. Jurij je bil pravi mož. Jurij je prišel nazaj na Slovensko, ampak kot janičar za Mohameda. Cigan je srečal Jurija Kozjaka in ga malo povprašal, če ve, kdo je njegov oče. Čez nekaj časa sta se Marko in njegov ljubi sin objela. Peter in Marko nista dolgo živela, Jurij pa je postal lastnik Kozjaka in dal je zgraditi nov kloster.

Literarna zvrst je pripovedništvo, literarna vrsta pa zgodovinska povest. Glavne osebe so Marko, Jurij in Peter Kozjak ter cigan Samol. Stranske osebe so žena, otroci, ciganov sin, Turki, janičar, cigani, možje. Kraj dogajanja je grad Kozjak, jama nad Krko, kloster, Stična, gozd in Muljava. Povest se dogaja v času, ko so Turki napadali slovenska ozemlja.

Ta knjiga mi je zelo všeč, saj govori o resničnih stvareh. Všeč mi je tudi, ker je dogajanje kar napeto.

PREDSTAVLJAMO KNJIGE

Rok Bohinc: Smrdljivc

avtorica prispevka: Beatrice Turk, 7. a

Rok Bohinc je improvizator in stand up komik. Poleg številnih nastopov po Sloveniji ste ga lahko videli tudi kot igralca v spletni seriji Skečoholiki, v mladinski oddaji Osvežilna Fronta na RTV-ju ter kot besnega voznika v vzratnem ogledalu. Že več kot deset let je zvezda v vzponu. Knjigo je izdal v samozaložbi, sredstva pa je zbral na platformi Adrifund, kjer je v 24-ih urah prišel do zastavljenega zneska, v preostalih 30-ih dneh pa je dosegel 174 % uspešnost in prodal več kot 250 izvodov knjige.

Ravnatelj Osnovne šole Križe s šolsko svetovalno delavko Lidijo pokliče pet najstnikov na zagovor. Eden od njih je namreč kriv. Na klopi v sprejemnici sedijo Izabela Rekar, nova učenka Uma, Luka Meglič z obkladkom čez oko, Vid Ramšek in Tomaž Fern. Šolska svetovalna delavka Lidija poda poročilo, kaj se je tistega jutra dogajalo. Šolo je namreč zajel oblak smrdečega dima z vonjem po gnilih jajcih, eden od pamžev je namreč vrgel smrdljivca, torej smrdljivo bombico. Sledi zasliševanje petih učencev in sproti spoznavamo vse karakterje in ozadja zgodbe. Dobro spoznamo tudi prijazno in razumevajočo Lidijo in zaskrbljenega ravnatelja, na katerega pritiskajo župan in nezadovoljni zaposleni.

110

VIRI:

<https://www.standupsi.com/index.php/sodelujemo/komiki-slo/278-rok-bohinc>

<https://www.smrdljivc.si/>, <https://www.dobreknjige.si/Avtorji.aspx?avtor=Rok+Bohinc>,
<https://www.biblos.si/isbn/9789610706304>

LJUDSKO SLOVSTVO

Ljudsko slovstvo v Sloveniji

avtorica prispevka: Julija Cunja, 7. b

Ljudsko slovstvo, ki ga imenujemo tudi ustno slovstvo, je skupen izraz za ljudsko pripovedništvo in ljudsko pesništvo. Razvijalo se je od nekdanj pa do sredine 18. stoletja, potem pa še med 2. svetovno vojno.

Ljudsko slovstvo se je prenašalo po ustnem izročilu. Odraža življenje preprostih ljudi oziroma ljudstva. Je najstarejša književnost in se je spreminjalo.

Avtorji posameznih del niso znani, besedilo pa je preprosto. Pogosto je v narečnem jeziku s tujkami, hkrati pa je jezikovno bogato, saj vsebuje številne pomanjševalnice, okrasne pridevke, stalna ljudska števila (3, 7, 9), ponavljanja in pretiravanja. V delih pogosto nastopajo pravljična bitja.

Ljudsko slovstvo se je začelo zapisovati v 18. stoletju. Najbolj znani zapisovalci na slovenskem so Žiga Zois, Valentin Vodnik, Stanko Vraz in Karel Štrelkelj.

Ljudsko pesništvo

Ljudsko pesništvo delimo na:

- **epsko** (pripovedno): balade, romance ...
- **lirsko** (izpovedno): ljubezenske, vojaške pesmi itd.

Značilnosti ljudskih pesmi so: preprost in narečno obarvan jezik, starinske besede, stalni okrasni pridevki, pomanjševalnice, ponavljanja, pretiravanja, stalna števila.

Slika: Lisička je prav zvita zver, slovenska ljudska pesem, slika iz slikanice Pleši, pleši, črni kos, slovenske ljudske pesmi (Vir: spletna stran

<https://www.galarna.si/izdelek/00137/plesi-plesi-crni-kos-slovenske-ljudske-pesmi>, pridobljeno 31. 1. 2022).

Ljudska pesem je pesem, ki se poje med ljudstvom, se ohranja ustno in se spreminja. Njeni avtorji so anonimni. Ljudska pesem s svojimi motivi, idejami in obliko ustreza miselnosti in okusu širših ljudskih množic.

Doba razcveta je bila med 13. in 16. stoletjem. Poznajo jo vsa evropska ljudstva.

Doslej najpomembnejšo zbirko slovenskih ljudskih pesmi z naslovom *Slovenske narodne pesmi* je zbral Karel Štrekelj (1895–1923).

Ljudskih pesmi ni spreminjal v knjižno slovenščino, objavil je vse zbrane ali znane različice ter jih opremil s številnimi opombami, vključno z navedbo krajev in pokrajin, od koder so pesmi izvirale. Imel je široko mrežo zbirateljev, od najvidnejših strokovnjakov do preprostih ljudi. Nekaj zbranih ljudskih pesmi je Štreklju poslal tudi poznejši škof Anton Jeglič.

V letih od 1895 do 1911 je izšlo še 13 snopičev. Dobil je več kot 40 zbirk ljudskih besedil, uporabil pa je tudi do tedaj zbrano gradivo (npr. Vrazovo in Cafovo). Z njegovim delom so Slovenci dobili najobsežnejšo in najboljšo zbirko ljudskih pesmi. Po Štrekljevi smrti je to delo prevzel njegov študijski prijatelj Matija Murko, a je bilo zaradi prve svetovne vojne ustavljeno.

Slovenske ljudske pesmi so imele vpliv na umetno pesništvo pesnikov Antona Vodnika, Franceta Prešerna, Frana Levstika, Dragotina Ketteja in Otona Župančiča.

112

Slika: dr. Karel Štrekelj (Vir: spletna stran <https://narodne-pesmi.si/>, pridobljeno 31. 1. 2022).

Ljudsko pripovedništvo

Ljudsko pripovedništvo je najverjetneje nastajalo pozimi s pripovedovanjem. Poznamo več oblik:

- pripovedke,
- pravljice,
- legende,
- bajke,
- smešnice,
- pregovori, reki,
- basni.

Ena izmed bolj pogostih je pripovedka, ki je kratka ljudska (ustna) pripoved. Prikazuje napol resnični svet, ki je povezan z določenimi kraji, osebami in časom. Njeni dogodki so lahko tudi

pravljčni, konec pa je po navadi mračnejši. Ločimo zgodovinske in razlagalne pripovedke. Zgodovinske pripovedke nas popeljejo v zgodovinsko dogajanje, ki pa je domišljjsko preoblikovano. Pri nas so znane zgodovinske pripovedke o kralju Matjažu. Razlagalna pripovedka skuša na domišljjski način pojasniti to ali ono lastnost v naravi (na primer, zakaj ima zajec kratek rep).

Slovensko ljudsko pripovedništvo je imelo **vpliv tudi na našega rojaka Josipa Jurčiča**. Josipov ded, Jožef Jankovič, mu je že kot dečku pripovedoval zgodbe o Turkih, ciganih, rojenicah, vilah, beli kači ipd., tako da mu je bilo zanimanje za ljudsko slovstvo položeno skoraj v zibelko.

Glede na zapisano je skoraj gotovo, da je Josip pravljico o beli kači, ki je sicer že stoletja prej krožila med ljudstvom, prvič slišal od svojega deda. Jurčič je bogastvo ljudskega izročila prenesel v svoj literarni opus in na ta način rešil pred pozabo pomemben del ljudskega slovstva.

Slika: slikanica Pripovedka o beli kači (Vir: spletna stran <https://www.gro.sik.si/2021/11/izsli-slikanica-pripovedka-o-beli-kaci/>, pridobljeno 31. 1. 2022).

113

Primerjava pravljice z zapisano pravljico

Izbrala sem svojega dedija, da mi je povedal pravljico, ki jo je poslušal, ko je bil otrok. Povedal mi je pravljico o Pepelki, ki pa se je razlikovala od današnje.

Začetek obeh zgodb je isti. Pepelki je umrla mama in njen oče se je poročil z drugo žensko, ki pa je bila zlobna do Pepelke. S sabo je pripeljala tudi dve hčeri, ki sta postali Pepelkini polsestri in sta bili prav tako zlobni do nje.

V dedijevi pripovedi naj bi Pepelka prosila očeta, naj ji na poti domov prinese leskovo vejico. Tega v sodobni pravljici ni. Leskovo vejico naj bi posadila na grob svoje mame in jo vsak dan pridno zalivala kljub posmehovanju njenih polsester. Tudi tega v sodobni pravljici ni.

V obeh pravljicah sta polsestri in mačeha zlobne do Pepelke. Nalagale so ji najtežja dela. V obeh pravljicah je princ priredil plesno zabavo, da bi našel dekle, s katero bi se poročil.

V dedijevi zgodbi naj bi se je Pepelka lahko udeležila, če bi pobrala vso lečo ven iz pepela v dveh urah. Kljub temu da so ji golobice pomagale in jim je skupaj uspelo, na ples ni smela iti. Bila je žalostna, zato je šla na grob svoje matere in jokala. Prosila je belo ptico, ki je živela v grmu, ki je zrasel iz leskove vejice, naj ji pomaga in ptica ji je dala prelepe škorenjčke in obleko za ples.

V sodobni pravljici naj bi k Pepelki, ki je bila žalostna, prišla vila in začarala buče v prelepo obleko, čevljuje in kočijo. Čarovnija pa naj bi zbledela ob polnoči.

V obeh pravljicah se Pepelka udeleži plesa, princ pa se zaljubi vanjo in se hoče poročiti z njo.

V dedijevi pripovedi Pepelka s plesa zbeži, da polsestri in mačeha ne bi odkrile, da je ni doma. Pri tem je izgubila škorenjček. Obleko je vrnila beli ptici v grmu na maminem grobu. V dedijevi zgodbi naj bi zabava trajala tri dni, zgodba se je vsakič ponovila, le Pepelka je čeveljček izgubila samo tretji dan, ker je princ stopnice namazal s smolo.

V sodobni pravljici zabava traja samo en dan, Pepelka pa je zbežala s plesa, ker je bila ura že polnoč in je čarovnija zbledela. Pri tem je izgubila stekleni čeveljček.

V obeh zgodbah je princ iskal dekle, ki je nosilo čevelj, pri tem pa naletel tudi na Pepelkini zlobni polsestri.

V dedijevi pripovedi naj bi si ena Pepelkina polsestra odrezala prste na nogi, da ji je bil škorenjček prav, druga pa peto. V sodobni pravljici piše samo, da nobeni od polsester čeveljček ni ustrezal.

V dedijevi pripovedi so golobice posvarile princa, da polsestri nista pravi princesi, s katerima se je želel poročiti. Na koncu je odkril, da je Pepelka prava in na njuni poroki naj bi golobice zlobnima polsestrama izključevale oči kot kazen, ker sta bili tako zlobni do Pepelke, čeprav sta jo prosili odpuščanja in se ji predvsem hoteli prilizniti.

V sodobni pravljici naj bi se Pepelka in princ poročila in srečno živela, Pepelka pa bi zlobnima polsestrama odpustila in naj bi vsi skupaj živeli na dvorcu srečno ter do konca svojih dni.

114

Slika na levi: naslovnica pravljice Pepelka iz spletne strani epravljice.si (spletna stran <http://www.epravljice.si/pepelka.html>, pridobljeno 31. 1. 2022).

Slika na desni: slika iz pravljice Pepelka iz spletne strani wikiwand.com (spletna stran <https://www.wikiwand.com/sl/Pepelka>, pridobljeno 31. 1. 2022).

Ljudsko slovstvo v Grčiji

avtorica prispevka: Julija Cunja, 7. b

Grčija ima zelo bogato mitologijo, ki je temelj za grško ljudsko slovstvo. Imajo ogromno mitov in legend, ki so vplivale na naš vsakdan, predvsem na pregovore. V njih je opisano življenje grških bogov in junakov, s katerimi so si razlagali naravne in družbene pojave. Miti imajo tudi nekaj življenjskih nauk.

Najbolj znani miti so:

- mit o Orfeju in Evridiki,
- mit o Pandorini skrinji,
- mit o Tezeju in Minotavru,
- mit o Dedalu in Ikarju,
- mit o Perzeju in Meduzi,
- mit o Herkulovih 12 delih,
- mit o Ateni in Arahni,
- mit o Kralju Midasu,
- mit o trojanski vojni (trojanski konj).

Slika: Ahil in Penteseleja na vazi (Vir: spletna stran [Grška mitologija - Wikipedija, prosta enciklopedija \(wikipedia.org\)](https://www.wikipedia.org/wiki/Gr%C5%A1ka_mitologija_-_prosta_enciklopedija), pridobljeno 27. 1. 2022).

115

Grki so imeli veliko bogov. Bilo je 12 glavnih – Olimpijcev. Živel so na gori Olimp, Zevs, bog neba, pa jim je vladal.

Po grški mitologiji naj bi svet nastal tako, da sta imela Gaja (Zemlja) in Uran (nebo) otroke titane. Pred tem je bil samo bog Kaos. Iran, ki je bil kralj, se je zavedal, da bi ga otroci vrgli s prestola, zato jih je vse zaprl v podzemlje. Kljub temu ga je premagal najmočnejši titan Kronos (čas). Poročil se je s titanko Reo in skupaj sta imela pet otrok (Had, Pozejdon, Hera, Hestija, Demetra). Kronos se je prestrašil, da se mu bo zgodilo enako kot očetu, zato jih je vse pogoltnil. Rea je to vedela in je pričakovala še šestega otroka. Ko se je rodil, je Kronosa ukanila, da je pojedel kamen namesto otroka, ki ga je poimenovala Zevs. Za njega so skrbele nimfe (duhovi narave) in ko je odrastel, je pretental Kronosa, da je izbruhal otroke, ki jih je prej pogoltnil. Tako se je začela vojna bogov proti titanom, ki je trajala 10 let. Zmagali so bogovi, ki so se naselili na gori Olimp, titane pa so pregnali v Tartar, ki je najgloblji del podzemlja.

Grški bogovi so bili podobni ljudem. Imeli so vse dobre in slabe lastnosti človeštva. V grških mitih se pogosto omenjajo tudi druga mitološka bitja. To so na primer najade (zavetnice rek in potokov), driade (zavetnice gozdov, gozdne nimfe), oreade (gorske nimfe), nereide (morske nimfe), satiri (pol kozli, pol ljudje) in še veliko drugih (npr. pošasti).

Številne legende so vsebovale modre in vojne kentavre, na Olimpu pa naj bi bogove zabavale muze in harite, zaščitnice umetnosti.

Grških mitov pa ne bi bilo brez junakov. Ti imajo zelo velik pomen v grški mitologiji. Pogosto so bili potomci ljudi in bogov, opravljali pa so nevarna in junaška dela.

Starodavni miti so nastali pred mnogimi stoletji in so ključ do razumevanja moderne evropske kulture in umetnosti. Prenašali so se iz roda v rod, od ust do ust in iz kraja v kraj, nekateri so se ohranili vse do danes, nekatere pa so pozneje zapisali. Grška mitologija nam je zapustila neprecenljivo dediščino zgodb.

Slika: Pandora in skrinja (Vir: spletna stran [30 of the Most Famous Tales from Greek Mythology \(greektraveltellers.com\)](https://www.greektraveltellers.com/30-of-the-most-famous-tales-from-greek-mythology/), pridobljeno 27. 1. 2022).

Slika: doprsni kip Zeusa (Vir: spletna stran [Grška mitologija - Wikipedija, prosta enciklopedija \(wikipedia.org\)](https://sl.wikipedia.org/wiki/Gr%C5%A1ka_mitologija), pridobljeno 27. 1. 2022).

116

GRŠKO BOŽANSTVO

avtorica prispevka: Amajla Muhić, 7. b

Grki so verjeli v več bogov (npr. v Ateno, Hero, Aresa ...). Bogovi so imeli dobre in slabe človeške lastnosti.

Grški mit poskuša razložiti poreklo sveta in podrobnost življenja in doživetja raznih bogov, boginj, junakov, junakinj in mitoloških bitij.

Grške zgodbe večinoma govorijo o bogovih, v slovenskih pa bogov ne srečamo veliko. Slovenske zgodbe so bolj zapletene kot grške. Glede dolžine zgodbe so grške podobne slovenskim.

Med prvimi literarnimi viri sta Homerjevi epski pesnitvi Iliada in Odiseja. Drugi pesniki so zaključili epski cikel, te pesmi so se pozneje skoraj izgubile.

Ljudsko slovstvo v Rusiji

avtorica prispevka: Beatrice Turk, 7. a

Davno nazaj, ko je bila večina Rusov nepismenih, so si izmislili na tisoče pravljic. Te so se prenašale iz roda v rod. Ne le da so jih radi poslušali otroci, temveč tudi odrasli. To so bile zgodbe, ki so bile moralne, navdihovalo jih je vsakdanje življenje, basni o živalih, ki so živele v gozdovih, močvirjih in rekah, ali pa pravljice o princih in princesah. Ruske pravljice so zbirka skoraj 600 pravljic in ljudskih pravljic. Aleksander Afanasyev, pisatelj, je sredi 19. stoletja imel veliko vlogo pri ohranjanju ruske folklorne dediščine. Zbral je glavne pravljice in jih objavil v Ruskih ljudskih pravljicah. Vsi ruski pisatelji in pesniki so bili vzgojeni z ruskimi ljudskimi pravljicami, mnogi pa so v svojih delih prilagodili ali uporabili njihove zaplete.

Nekaj znanih ruskih ljudskih del:

- **Repa velikanka:** Nekoč je dedek posadil repo, ki je čez nekaj časa zrasla v ogromno repo. Ko jo je dedek poskušal izvleči, je ni mogel potegniti iz zemlje. Na pomoč najprej povabi babico, nato vnukinjo, psa in mačko, a ne gre. Na koncu pa pokličejo miško in jim s skupnimi močmi uspe izvleči repo. Pravljica nas uči, da lahko s skupnimi močmi dosežemo vse.
- **Kokoška Rjaba:** Živela sta dedek in babica, ki sta imela kokoško Rjabo in некоč jima je zvalila zlato jajce. Nihče ga ni mogel zlomiti. Ko pa je miška pritekla in zamahnila z repkom, je jajce padlo na tla in se razbilo. Dedek in babica sta bila zelo žalostna, a jima je kokoška obljubila, da bo znesla novo, a preprosto jajce. Tako kot večina ljudskih pravljic, se je tudi ta skozi rodove zelo spremenila.
- **Žabja princesa**
- **Dedek mraz**
- **Bela raca**
- **Hiška (Termok)**
- **Dvanajst plesočih princes**
- **Zlati copati**
- **Jaga baba**

Angleško ljudsko slovstvo

avtorica prispevka: Nika Lampret, 7. b

Staro angleško ljudsko slovstvo obravnava herojske epe. Najbolj znan ep je Beowulf, ki sega v 6. stoletje. Beowulf je primer angleškega ljudskega slovstva, ki ga je napisal neznani avtor med 8. in 10. stoletjem. Pesem govori o junaku Beowulfu in njegovih bitkah proti pošasti Grendelu in zmaju. Na splošno velja, da je bila pesem po pesniku ali "scopu" (potujočem zabavljaču) prenesena poslušalcem in je bila končno zapisana na zahtevo kralja, ki jo je želel ponovno slišati. V pesmi ne gre le za preprosto zgodbo o človeku, ki ubija pošasti in zmaje, ampak za obsežno vizijo človeške zgodovine.

Za angleško slovstvo so značilne pesmi in pravljice za otroke, ena izmed njih je Snow White (Sneguljčica).

Med branjem angleških ljudskih del spoznavamo življenje, vrednote in razvoj takratne družbe.

V angleški stari literaturi sta dva tipa poezije: junaška, katere viri so predkrščanski miti, zgodovina in običaji, ter krščanska poezija.

Primerjava slovenskih ljudskih pravljič z angleškimi

118

Babica mi je pripovedovala o slovenski ljudski pravljici Bela kača s kronico. Kasneje sem tudi sama srečala podobno zgodbo že v zapisani obliki, le da je to zgodbo tokrat zapisal Josip Jurčič ter jo spremenil in ji dal nov naslov, in sicer Pripovedka o beli kači.

1. Slovenske ljudske pravljice vsebujejo več čudežnih elementov kot angleške.
2. Liki v pravljičah nimajo imen.
3. Slovenske in angleške ljudske pravljice vsebujejo podobno število replik in se končajo s srečnim koncem.

VIRI:

- Berilo za sedmi razred osnovne šole, Mladinska Knjiga, Ljubljana, 2019, strani: 19, 147, 145.
- Leksikon Cankarjeve založbe, posebna izdaja za Svet knjige, Ljubljana, 2004, strani: 587, 857.
- Perrault, C., Cenerentola, Gribaudo, Milano, 2018 (slikanica v italijanščini).
- Zgibanka o Josipu Jurčiču, Mestna knjižnica Grosuplje, 2021,
- Spletna stran: [Ljudsko slovstvo - Wikipedija, prosta enciklopedija \(wikipedia.org\)](https://sl.wikipedia.org/wiki/Ljudsko_slovstvo), pridobljeno 20. 1. 2022.
- Spletna stran Narodne pesmi: <https://narodne-pesmi.si/pesmi/otroske-pesmi-izvedbe/kje-so-moje-rozice-2/>, pridobljeno 31. 1. 2022.

- Spletna stran: [Grška mitologija - Wikipedija, prosta enciklopedija \(wikipedia.org\)](https://wikipedia.org), pridobljeno, 24. 1. 2022.
- Spletna stran: [30 of the Most Famous Tales from Greek Mythology \(greektraveltellers.com\)](https://greektraveltellers.com), pridobljeno 24. 1. 2022.
- Spletna stran: [Starodavni miti in legende o Grčiji. Miti o antičnih bogovih v Grčiji \(puntomarinero.com\)](https://puntomarinero.com), pridobljeno 25. 1. 2022.
- Spletna stran: <https://narodne-pesmi.si/novice/dr-karel-strekelj-slovenske-narodne-pesmi/>, pridobljeno 25. 1. 2022.

Japonsko ljudsko slovstvo

avtorica prispevka: Lejla Smajlović, 7. b

Japonske ljudske pravljice so pomemben kulturni vidik Japonske. V običajni rabi označujejo določen niz dobro znanih klasičnih pravljic z nejasnim razlikovanjem ali pa ustrezajo strogi definiciji "ljudske pravljice", ampak ne med različnimi vrstami folklore.

V strožjem pomenu se "japonske ljudske pravljice" nanašajo na ustno preneseno ljudsko pripoved.

Reprezentativni vzorec japonske folklorne bi zagotovo vključeval bistveni Momotarō (Breskovček) in morda druge ljudske pravljice, uvrščene med tako imenovanih pet velikih pravljic: Go-dai Mukashi banashi (Boj med rakovico in opico), Shita-kiri Suzume (Vrabc z odrezanim jezikom), Hanasaka Jiisan (Cvetoč starec) in Kachi-kachi Yama. Naštete zgodbe veljajo za pristne ljudske pravljice, kot jih je označil folklorist Kunio Yanagita.

Najstarejša ljudska pravljica govori o princesi Kaguyi (Zgodba o rezalniku bambusa), ki je nastala že v 10. stoletju.

Sredi 20. stoletja so pripovedovalci pogosto potovali od mesta do mesta in pripovedovali zgodbe s posebnimi papirnatimi ilustracijami, imenovanimi kamišibaj.

Slovenske in japonske pravljice so si po svojem jedru zelo podobne, obstajajo pa med njimi izrazite razlike, skozi katere se odraža religija in z njo prepletena kultura posameznega naroda.

V slovenskem ljudskem slovstvu je naravi bila z naravnimi božanstvi torej odvzeta moč (izvorna energija) – ta je bila dodeljena krščanskemu Bogu. Na Japonskem pa se je stik z naravo ohranil – narava je ohranila svojo (sveto) moč. Tudi tu ima zasluge za to religija.

Osnovnošolski zbiratelji

Kultura je stičišče ljudi, je odraz tega, kako upravljamo z življenjem, ljubeznijo, smrtjo, rojstvom, razočaranji ... ali kot je rekel Marcus Garvey: »Ljudje brez zavedanja o lastni pretekli zgodovini, izvorih in kulturi so kot drevesa brez korenin.« In naša drevesa poganjajo korenine vsako leto.

Največji navdih za osnovnošolce in osnovnošolke je mladi Jurčičev raziskovalni in pripovedovalni duh, ki ga je v njem prebudil njegov ded. Ta mu je kot malemu otroku pripovedoval zgodbe, ki jih je strnil v delu Spomini ne deda. Naj vam eno obnovimo.

Zakrpana Višnja Gora, raztrgani Žužemberk

Pisateljev dedek, star 77 let, je zelo rad pripovedoval zgodbe, ki jih je doživel sam ali so se zgodile v starih časih. V tej zgodbi pripoveduje, kako je s starim očetom odšel na sejem v Višnjo Goro. Med potjo do Višnje Gore mu je ded pripovedoval o Turkih in o psoglavcih, ki so v preteklosti napadali Višnjane. Stari oče mu je, ko sta prispela, rekel, da sta prišla v raztrgano Višnjo Goro. Josip ga je vprašal, kaj to pomeni, in začel mu je pripovedovati novo zgodbo. Prebivalci Žužemberka in Višnjani se nikoli niso marali. Ljudje iz Žužemberka so že od nekdaj bili zelo delavni, vse so popravili, zakrpali. Višnjani pa so bili čisto nasprotje in se jim ni nič dalo. Žužemberčani so zmerjali Višnjane, da so lenuhi in da jim bo polž pobegnil. Višnjani so se jim hoteli maščevati. Ker pa bi Ribničan ostal brez zaslužka, se je domislil zvijače: naj Žužemberčani zakrpajo najbolj razbit lonec. Ker ga hočejo Žužemberčani utopiti v Krki, se domisli nove zvijače: preden bodo lonec lahko zakrpali, ga morajo Višnjani obrniti. Ko so Višnjani izvedeli, da jim je to zakuhal Ribničan, so ga izgnali iz mesta. Še danes ni znano, kaj se je zgodilo z loncem.

120

Učenci in učenke 6. b so zbirali zgodbe svojih staršev, starih staršev, sosedov in drugih. Anekdote in zanimivih prigod se v vsakem šolskem časopisu Časotepec nabere za nekaj strani. Objavili smo zgodbe 6. b (zbrali so jih Tamara Bjelić, Nina Bregar, Zoja Cvirn, Nika Černelč, Urban Grbac, Lea Grebenc, Adna Hašić, Nejc Lamovšek, Maksim Mulh, Anja Nadrah, Evan Nose Sabljak, Nia Ploj-Vollmayer, Lana Prošič Rijavec in Anej Verbič) ter 7. a (Beatrice Turk).

Kdor hoče drugega spotakniti, sam pade

Mami mi je pripovedovala zgodbo iz šolskih dni. Ko so se v šoli med odmorom sprehajali po hodniku, se je sošolec Silvo večkrat prikradel za njo. S sošolko sta šli iz razreda. Silvo je prišel za mami in jo spotaknil. Naenkrat se je obrnila in ga udarila z roko po obrazu. Sošolec Silvo se je nato hitro umaknil in padel na tla. Ostali sošolci in sošolke so se smejali. Mami mu je pomagala, da je lahko vstal. Sošolec se ji je opravičil in stekel naprej.

V šolo ves premočen

Ati mi je pripovedoval, kako je v šolo hodil peš. Del poti je vodil mimo potoka. Med potjo so večkrat tekli in se prerivali. Neko jutro na poti v šolo je med prerivanjem padel v vodo. Hitro je vstal iz vode in stekel v šolo. V šolo je prišel ves premočen. Ko ga je učiteljica videla, ga je poslala domov, da se preobleče. Tako je tisti dan zaključil s poukom.

Fantje in žoga

Ko je bil moj oči mlad, se je odpravljaj v šolo. Vsak dan se je dobil pred šolo s prijatelji. Skupaj so se zabavali, učili, bili kregani in še več. Ker je moj oči zelo rad imel šport, si je namesto vseh ostalih predmetov vedno želel imeti športno. S prijatelji se je zmenil, da bo nekdo prinesel žogo. On se je javil, da jo prinese. Ko je prinesel žogo, so se v razredu začeli igrati. Ponesreči so nekaj razbili. Ko je to učiteljica videla, je bila jezna. Nihče ni hotel priznati. Na koncu je bil on kriv, ker je bila žoga njegova.

Slamnati mož

Ko je bil moj oče star 9 let, je skupaj s prijatelji naredil človeka iz slame. Oblekli so ga v belo oblečilo in nanj privezali žico, žico pa napeljali čez cesto. Nato so se skrili. Ko so otroci prišli do mesta, so vlekli žico in ta slamnati človek z belo obleko se je postavil na noge. Vsi mimoidoči so se ustrašili.

Čudežni padec na glavo

Ko je bila moja mami stara 10 let, so skupaj s prijateljicami privezale žico na dve nizki drevesi. Ker se zaradi sonca žica ne vidi, so se otroci ujeli v žico, se spotaknili in padli na glavo.

Nika Markovič, 9. c

Življenje mojih staršev in starih staršev

Moji stari starši so živeli na kmetiji. Najstarejši je skrbel za sestre in brate. V družini je bilo veliko otrok. Po šoli so doma poskrbeli za živali na kmetiji. V šolo so hodili peš, saj niso imeli šolskega prevoza. V razredu je bilo okoli 20–25 otrok. V enem razredu so bili vsi učenci. V šolo in nazaj so hodili približno 12 kilometrov. Malico so morali sami nositi v šolo. V šoli so dobili kakšen čaj. Na kmetiji so si sami pridelovali hrano. Ni bilo veliko trgovin. Življenje je bilo takrat veliko lepše. Po končani osnovni šoli so moški hodili v službe, ženske pa so poskrbele po hiši, na kmetiji in za otroke.

Moji starši so živeli podobno kot mi. Njihovi starši so imeli službe. Niso imeli napredne tehnologije, veliko so poslušali radio. Ni bilo veliko avtomobilov, bili so stari. Potovali so tudi

z vlakom. Veliko so se vozili s kolesom ali kotalkami. Več so se igrali na prostem. Niso imeli toliko igrač. Plačevali so s tolarji in ni bilo vse tako drago.

Moje prvo kolo

Ko je bil moj stari ata star 12 let, je hodil v šolo v Hrastov Dol. Doma so imeli kmetijo. Pri hiši je bilo 9 članov družine. Denarja ni bilo, zato so morali otroci poskrbeti sami, če so hoteli imeti kakšen priboljšek. Ata je pridno nabiral gobe, lisičke, borovnice in jih nosil prodajat v vas Sela. Tam so odkupovali, kar je prinesel ata in za to je dobil denar. Denar je pridno varčeval. Ko ga je bilo dovolj, si je v sosednji vasi Dob kupil rabljeno kolo. Bil je vesel in ponosen, da ga je kupil sam. V vasi Hrastovi Dol je na vasi velik ribnik. Ko se je nekega dne s kolesom peljal iz Šentvida domov, je zapeljal naravnost vanj. Bil je moker in žalosten, ko je privlekel kolo ven. To je bilo namreč vso skrivljeno. Zelo se je bal domov, ker je vedel, da bo njegov oče zelo jezen. In res je bilo tako. Ne samo da je bil jezen, dobil jih je tudi po zadnji plati.

Vesoljci

Ko je bila mami stara 6 let, se je zunaj s prijatelji, sosedi igrala igro *zemljo krast*. Igrati so se začeli že popoldne in postajalo je vse bolj temno. Ker so se igrali celo popoldne, so se zelo utrudili. Poleg ceste, kjer so se igrali, je bil travnik. Vsi otroci so šli domov in prinesli blazine za na plažo in jih razgrnili po travniku. Prinesli so tudi hrano in pijačo. Ko so tako ležali na blazinah in gledali v nebo, so opazovali zvezde. Te so bile zelo svetle in otroci so bili nad njimi navdušeni. Kar naenkrat pa so se na nebu začele pojavljati čudne črte, ki so švigale po nebu. Bile so svetlejše in nižje. Takrat so se otroci prestrašili in začeli postajati nervozni, saj so bili prepričani, da prihajajo vesoljske ladje, ki prihajajo na zemljo krast otroke. Noč je bila že zelo trdna in nič se ni videlo. Starši so že klicali svoje otroke, vendar se otroci niso upali domov, ker je moral iti vsak domov sam. Hoteli so ostati skupaj, zato so se vsi skupaj skrili v bližnji kozolec, kjer so še naprej gledali nebo. Na nebu je začelo ropotati, slišali so tudi čudne zvoke in bili so še bolj prestrašeni. Ker se nihče od otrok ni upal domov, je enega od njih prišla iskat mami, ki je našla vse otroke pod kozolcem, skrite v kotu. Ko jih je vprašala, kaj tam delajo, so prestrašeni začeli razlagati, da na zemljo prihaja vesoljska ladja in da je čisto blizu. Mamica jih je potolažila, da so videli le letalo, ki je že daleč stran. Še velikokrat so se spominjali te dogodivščine, kako jih je bilo strah.

Neža Medved, 9. a

Pisani zaklad

Mama mi je pripovedovala, kako je živela moja prababica.

Moja prababi je živela na kmetiji. Imela je pet bratov in štiri sestre. Otroci so v šolo hodili zelo dolgo; približno eno uro peš. S seboj so imeli tablico, na katero so pisali. Po šoli so otroci pomagali na kmetiji, v prostem času pa v okolici. Prababi je živela blizu reke Drave in nekega dne je šla na njen breg in tam našla pisane kamenčke, ki jih je prinesla voda. Ni jih upala pobrati. Naslednji dan se je odločila, da jih gre pobrat, a jih je Drava odnesla. Prababica je vedno govorila, kako ji je žal, da ni pobrala teh kamenčkov, ker je verjela, da so zelo dragoceni.

Nina Grden, 9. a

Kako je pradedi dobil brata

Pradedu je umrl oče, ko je bil še dojenček. Živel je z mamo, starejšim bratom in starimi starši. Živeli so zelo skromno, v parih sobah v hiši veleposestnika. Pradedijeva mama je imela veliko srce, zato je med drugo svetovno vojno vzela otroka, ki je bil sirota. Vsi so ga imeli zelo radi in pri njih je živel do konca vojne. Po koncu vojne pa so prišli po te otroke, da bi jih poslali domov. Mirko je moral iti domov v Srbijo. Pradedovi mami in Mirku je bilo hudo. Mirko je celo pot do Maribora jokal, zato se jim je zasmilil. Sporočili so dedovi mami, da ga lahko pridejo iskat v Maribor. Mama je takoj prehodila 5 km do železniške postaje in nato šla z vlakom v Maribor, da ga je pripeljala nazaj.

Nesrečno špricanje pouka

Mama je hodila v šolo od leta 1961 do 1967. 4 leta je hodila na podružnično šolo na Muljavi in 4 leta v Stično v cistercijanski samostan. Od doma do avtobusne postaje je hodila 3 km peš. Zelo dobro so se razumeli s sošolci in se pogovarjali o šoli in o reševanju matematičnih nalog. Ker so bili zelo lačni, so komaj čakali, da so dozorela jabolka ob cesti, da so si potešili lakoto. Pozimi so več kot tri ure čakali na avtobus, ker mu je zamrznilo gorivo. Zime so bile hude in snega je bilo do 50 cm. Temperature pa so bile od -15 do -30 °C. Zaradi bolezni učiteljice slovenščine so mislili, da so prosti, zato so fantje odšli na igrišče igrati nogomet, dekleta pa k maši v cerkev, ker je bil božič. Ko je prišla učiteljica za nadomeščanje, je bil razred prazen in je otroke samo popisala in oddala seznam ravnatelju. Vsi učenci so dobili ravnateljev ukor. Ker se je mama tega bala pokazati očetu, je prosila sestro, naj ji podpis ponaredi. Dokler niso imeli govorilnih ur, je bil vse v redu. Ko pa je njen oče prišel na govorilne ure v šolo, mu je bilo zelo čudno, saj o tem ni nič vedel.

Baseball z molekulami

Moj oči je hodil v šolo od 1981 do 2000: najprej na Podružnično šolo Muljava (od leta 1981 do 1985), nato na Osnovno šolo Stična, na Srednjo šolo tehniških strok Franca Leskoška Luke od leta 1989 do 1993, univerzo je obiskoval v Ljubljani – Fakulteta za elektrotehniko od leta 1994 do 2000. Od doma do avtobusne postaje je hodil 3 km peš. Med glavnim odmorom jih je učitelj spustil v razred za kemijo. Učitelj je imel modele molekul, s katerimi so se igrali baseball. V tretjem poskusu so z molekulo razbili okno. Steklo je razpokalo. Da bi prekrili dejanje, so spustili

Tia Bregar, 9. a

žaluzije. Naslednji teden je pri pouku učitelj dvignil žaluzije in videl je počeno steklo. Zahteval je, da se pove, kdo je to naredil, saj jih v nasprotnem primeru ne spusti iz razreda. Učenci so bili zelo veseli, da jih ni spustil iz razreda, saj so naslednjo uro pisali matematiko.

Padec s kolesa

Na zadnji dan šolskega leta v 8. razredu se je oče odpravil v šolo s kolesom skupaj s svojimi sošolci. Ko je prispel skoraj do cilja, je na avtobusni postaji zagledal še ostale sošolce, ki so ravno izstopili iz šolskega avtobusa. Med vožnjo s kolesom se je oče s sošolcem pozdravil tako, da je dvignil roko s krmila. Z drugo roko je pritisnil zavoro ravno na mestu, kjer je čez cesto tekla kanalizacija. Ker je bila cesta spolzka, je guma zdrsnila in oče je padel s kolesa. Kar dobro se je poškodoval po obrazu, roki in nogi. Ves okrvavljen in z raztrganimi hlačami in majico se je odpravil do sošolca, ki mu je posodil svoja oblačila. Usoden padec je vplival tudi na končno prireditev, saj bi moral nastopati v skeču. A ker je bil po obrazu ves podrsan, se je nastopu odpovedal. Zaradi neljube situacije se je zadnji dan končane osnovne šole za njega končal bolj slabo.

124

Konja žrtvujejo za pustno masko

Bila je zima in mami je odšla na počitnice k starim staršem. Živel so na kmetiji, kjer so imeli konja, koze, zajce in kokoši. Bližal se je pust in lotili so se izdelovanja pustnih mask. Uporabili so škatle in namesto lepila zmes moke in vode. Imeli so tudi nekaj barv, a nobenega čopiča. Dedek se je domislil, da lahko čopič izdelata sam. Šel je v hlev, odstrigel konju šopek grive, vzel malo pločevine in naredil čopič, s katerim so lahko dokončali maske.

Skok na teraso

Nekega poletnega dne se je moj oče z bratom lovil po hiši. Bila sta sama doma, zato sta uganjala vragolije. Potem pa je brat očetu rekel, naj gre na teraso pogledat, ali je kdo prišel. Z vso hitrostjo je skočil na teraso. Vrata terase so bila zaprta. Skočil je skozi steklena vrata. Porezano je imel roko in glavo. Roko je zavil v toaletni papir in počakal, da so se starši vrnili domov.

Hišica na skalnem robu

Mami mi je pripovedovala o svojih podvigih v otroštvu. Rada se je igrala v gozdu, večinoma s fanti, kjer so z vejami gradili bunkerje. Ker še ni bilo telefonov in računalniških igrice, so bili zunaj od jutra do večera. Nekega dne so bunker gradili na skalnati pečini. Mami je hotela odtrgati vejo, vendar je pri tem padla na skalno površino, kjer je ranjena obležala. Prijatelji so ji priskočili na pomoč in poklicali njenega očeta in reševalca iz bližnje hiše. Poleg zlomljene stegenice in pretresa možganov se je vse dobro končalo.

Preizkus hrabrosti

Dedi je živel v časih, ko te nihče ni ujčkal. Ne oče ne mati. Spoštovanje med prijatelji so si morali včasih na prav krut način izboriti sami. Najhujši način je bil preizkus hrabrosti. Mimo Trbovelj teče reka Sora in tam, kjer je najbolj široka in najbolj deroča, so v dokaz hrabrosti morali preplavati to precej zahrbtno reko. Dediju in še nekaterim je to uspelo, ni pa uspelo vsem. Za današnji čas bi bilo to nesprejemljivo, v tistih časih pa je bilo to nekaj normalnega.

Nepričakovan hrček

Že dolgo let si je Stanka želela hrčka, a ji starša nista pustila, saj nista bila ljubitelja živali in hkrati niso bili premožna družina. A ker si ga je tako želela, je sama odšla po žival. Ko sta s hrčkom prispela domov, ni vedela, kam bi ga skrila, zato ga je postavila v škatlo. Staršema je bila zelo sumljiva, saj se je zelo nenavadno obnašala, zato se je njena mami odločila, da preišče njeno sobo. Ko je zagledala hrčka, ni mogla verjeti. Preplavila jo je jeza, vzela je hrčka. Potem ko se je Stanka vrnila iz šole in opazila, da hrčka ni nikjer, jo je zgrabila panika. Ni vedela, kaj storiti. Ker ni hotela povprašati mame in očeta, če kaj vesta, je ostala tiho in še danes ne ve, kje je njen hrček.

Žoga in šola

Že dolgo časa nazaj je Matjaž imel ravno uro športne vzgoje. Ker pa so bili navihan razred, so v svoj razred po koncu odnesli žogo za košarko. Ko so prišli v razred, so takoj pričeli z igro, saj je bil odmor. A učiteljice ni bilo v razredu, zato je igra vodila v napačno smer. Matjaž je z vso silo vrgel žogo prijatelju, a ker je ni ujel, je padla naravnost za omaro in razbila steklo. Nihče ni vedel, kaj storiti, saj je učiteljica prihajala v razred. Hitro so prekrili omaro s papirjem in ko je učiteljica začela spraševati, so vsi rekli, da imajo to za likovno umetnost. Ker so bili zelo sumljivi, je vseeno pogledala v omaro. Ko je zagledala razbito steklo, ni vedela, kaj naj stori v tistem trenutku. Poklicala je starše v šolo, vso škodo so morali poplačati. Ko pa je Matjaž prišel domov, je bil še velikokrat tepen in to se ni nikoli več ponovilo.

Reševalna akcija

Ko je bil moj oči še otrok, sta veliko časa skupaj preživela s sestro Majo. Živel so v hiši, kjer sedaj živimo tudi mi. Poleg hiše je stala žaga, ob bregu, kjer je bil tudi vodni jez. Nekega dne sta opazovala, kako na jezu plavata racman in raca. Kar naenkrat je racman iz jezu skočil dol pod jez. Njegova sestra Maja je zavpila: »Not je padel!« Oči je stekel pod žago, da bi boljše videl, kam je skočil racman. Te krike je slišal njegov stric Igor. Ozrl se je proti jezu in tam opazil samo Majo. Domneval je, da je moj oči padel z jezu dol pod jez. Nemudoma je stekel proti jezu in skočil v vodo. Začel ga je vztrajno iskati. Moj oči pa je pod jezum opazoval, kaj se dogaja z njegovim stricem. Ni razumel namreč, zakaj hoče njegov stric Igor rešiti racmana, saj on ja zna plavati. Po nekaj trenutkih je stric Igor opazil mojega očija pod jezum in takrat se je zavedel, da je prišlo do nesporazuma. V vodo je padel racman in ne oči. Tej zgodbi so se takrat nasmejali in še vedno se nam zdi smešna.

Sama se friziram

Ko je bila moja mami še predšolski otrok, ni hodila v vrtec, ampak jo je čuvala njena stara mama. Nekega dne je prišla na idejo, da bi, tako kot njena mami, bila tudi ona frizerka. V kopalnico je odhitela po frizerski pribor in se splazila pod krušno peč, kjer si je uredila frizerki salon. Vzela je škarje v roke in si pričela oblikovati pričesko. Želela si je le malo skrajšati lase, a ker dolžina ni bila enaka na obeh straneh, je s škarjami še nekajkrat popravila linijo. Ko jo je stara mama prišla iskat za kosilo, jo je skoraj zadela kap od groze. Bila je čisto zastrizena. Menda na nekaterih mestih čisto v živo do kože. Njeni mami ni preostalo ničesar drugega, kot da jo postriže na kratko, da popravi njeno frizuro. Mislila si je, kaj si bodo ljudje mislili, kako lahko frizerka tako zastrizhe svojega otroka. Da pa je bilo to še bolj grozno, je bilo to ravno teden dni pred vstopom v prvi razred.

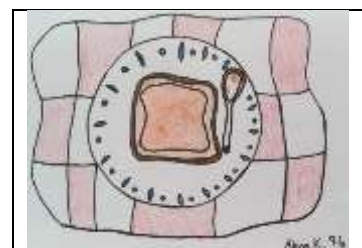
Žana Lesjak, 9. a

126

Kruh z marmelado

Moj dedek se je rodil v kmečki družini kot četrti od sedmih otrok. Kot majhen deček je bil zelo živahen in iznajdljiv. Ni bilo stvari, ki ga ne bi zanimala.

Zaradi svoje radovednosti so ga imeli zelo radi italijanski vojaki, ki so imeli v vasi tabor. Pogosto so ga razvajali s sladkimi priboljški, kot so bonboni in čokolada.

Alina Klajnčar, 9. b

Življenje med vojno in po njej je bilo skromno. Ljudje so bili pogosto lačni in trdo so morali delati, da so preživeli. Ker so starši delali na svoji kmetiji in pomagali še na drugih, so mojega dedka pazili starejši bratje. Bil jim je odveč, kajti želeli so se igrati svojo igro.

Nekega dne so ga zapeljali z vozičkom k potoku. Mislili so, da bo mirno opazoval vodo in drevesa. Ker je bil nemiren in se je preveč nagibal, je padel v potok. K sreči ga je rešil starejši brat. Kasneje so ga odpeljali do kapelice sv. Jožefa, kjer so mu sušili oblačila. Bali so se namreč mame, le kaj bo, če opazi.

Ko je imel dedek približno osem let, je svojo mamo prosil, naj mu namaže kruh z marmelado. Povedala mu je, da lahko dobi kruh, marmelade pa nima. Ker je bil jezen, je kruh vrgel na tla. Takoj je vedel, da ga je močno polomil. Bilo je prepozno, zato se je hitro skril pod peč. Mama ga je toliko časa drezala z leseno palico, da je le prilezel ven. Še dobro, da je bilo okno odprto, da je skočil ven. Vendar se tudi mama ni dala. Bila je vitka in hitra. Ujela ga je. Kaj je sledilo, si lahko mislite.

Ja, moj dedek je zelo spoštljiv do kruha. Še vedno pravi: »Poljubi košček kruha, če pade ti na tla, v njem je mnogo truda, veliko upanja.«

Pridna učenka

Babica se je rodila leta 1941. Odrasla je v veliki revščini in lakoti, brez očeta, saj se je le-ta bojeval v vojni.

Med njenim odraščanjem ni bilo časa za igro. S sestro sta morali pomagati mami na kmetiji. V šolo je hodila peš. V vsako smer je prehodila sedem kilometrov. Kdaj pa kdaj se je spozabila in se na poti s prijatelji zaigrala. Igrali so se *gnilo jajce* in *zemljo krast*. Vse to je opazila mamina neporočena sestra. Igro je razumela kot postopanje in zapravljanje časa. Še isti večer je prišla na obisk in otroke zatožila. Od njihove mame je pričakovala, da jih bo naučila hoditi iz šole naravnost domov.

Babica si je prosti čas izbrala samo ob nedeljah, in sicer takrat, ko je bila njena mama pri sv. maši. S sestro sta na hitro odpravili živino, potem pa povabili soseda na umešana jajca. Skuhali sta tudi čaj. Okus čaja sta na skrivaj popravili z alkoholom. Mama ju je kaj hitro zavonjala in zabave je bilo konec.

Moja babica je bila pridna učenka in željna znanja. Rada je brala, računala in prepevala. V šoli se je naučila veliko ročnih spretnosti. Veliko so šivali, pletli ter kuhali. Kot skoraj vsak otrok je tudi ona uživala pri telovadbi. Ko je prišla iz šole, je morala pasti živino. Čas si je krajšala s prepevanjem. Pela je kot slavček. Vsi mimoidoči so občudovali njen posluh. Ker se oče ni vrnil iz vojne, je morala kljub prošnji učitelja, naj jo pošljejo v Ljubljano študirat, šolanje predčasno zaključiti.

Še vedno ji je zelo hudo, da ni mogla dokončati osnovne šole in da ni mogla študirati. Zato tudi ne more razumeti, da se nekdo ne želi učiti.

Malica za ata

Stara sem bila približno 8 let. Mama je odšla po opravkih, meni pa naročila, naj za ata skuham popoldansko malico. Čakala sem, kdaj bo ura prava, da prižgem električni štedilnik in

pristavim vodo za kuhanje mesne klobase. Težko sem dočakala, da je voda pričela vreti, kajti zunaj me je čakala prijateljica. V vrelo vodo sem vrgla klobaso in se odšla na dvorišče igrat. S prijateljico sva se zaigrali in jaz sem pozabila na klobaso. V kuhinji so se dogajale »čudne stvari« – voda je vrela, hitro povrela in klobasa je bila na suhem. Kuhanja je bilo konec, samo še praženje, praženje ... Počasi je klobasa postajala kot oglje. Tudi posoda se je pričela smoditi in smrdelo je po celi kuhinji. Nato se je začelo še dimiti. Na dvorišču sem zavohala smrdeč dim in stekla v kuhinjo. Klobase pa nikjer. V posodi je bil samo majhen košček oglja in čisto ožgana posoda. Vzela sem kuhinjsko krpo, prijela posodo in jo odnesla iz hiše. Skrila sem jo kar v drvarnico. Prišel je čas atove malice, v kuhinji pa sam dim in smrad. Spraševal me je, kje je klobasa, jaz pa: »Nič ne vem! Ne vem, kdo jo je pojedel.« Ata ni padel na moje izgovore, sledila je kazen. Pokazati sem morala klobaso in konec je bilo moje igre. Pa tudi klobas nisem več kuhala.

Fižol leze iz posode

Mama je odšla v službo in mi naročila, naj zvečer dam močiti suh fižol, da ga bo drug dan skuhala za kosilo. Ni mi povedala, koliko naj fižola bo, da ga bo ravno dovolj. Nisem vedel, da suh fižol, ko se napije vode, poveča količino za trikrat. Še bolj pa se količina poveča pri kuhanju. Mama je imela v vreči toliko fižola, da bi ga jedli celo zimo ali pa še dalj. Jaz sem namočil vsega. Ko je mama zvečer prišla iz službe, je bilo fižola že več posod, po celi plošči štedilnika (na drva). Ko je namreč narastel toliko, da je začel lesti iz posode, sem ga prelij v novo pa še v dodatno in še in še. Naslednji dan, ko smo ga kuhali, ga je bilo toliko, da bi lahko nahranili celo vas. Kaj smo naredili z njim, se ne spomnim več. Vem pa, da pohvaljen nisem bil.

128

Hiša strahov

Moja mami je velik del otroštva preživela pri svoji babici, ki je bila doma le nekaj ulic od njenega doma. V bližini babičine hiše je bil gozd in v njem razpadajoča lesena hiška. Mami je velikokrat razmišljala, kaj je v njej, saj je bila radovedna. Babi pa se je bala, da se ji ne bi kaj zgodilo, zato ji je povedala zgodbo o hiški. V njej naj bi živel starček brez zob in las. Pri hoji je uporabljal palico, hodil je počasi. Ni maral otrok, zato jih je preganjal in strašil. Mami si ga seveda ni želela srečati, zato ni več razmišljala o tem, da bi hiško obiskala. Bilo jo je strah, vedno ko je videla hiško. Šele ko je zrastle, je ugotovila, da si je babi zgodbo izmislila.

Sestrina zimska iznajdljivost

Ko sta bila moj oči Tomaž in moja teta Tadeja v osnovni šoli, stara okoli 10 in 12 let, sta skupaj odšla v bližnjo trgovino, do bi kupila vse potrebno. Bilo je nekaj snega, zato je oči, ki je bil zelo navihan, začel delati kepe snega in eno vrgel v avtomobil. Iz njega pa je izstopil možak z jeznim pogledom. Ko ga je oči zagledal, se je ustrašil in pobegnil. Tako je Tadeja ostala tam in kot kip gledala možaka pred sabo. Možak jo je vprašal, če pozna tega navihanca. Tadeja se je ustrašila ter mu povedala, da ga prvič vidi. Odšla je domov in se spraševala, če je prav, kar je naredila. Doma je moji babi Joži (njeni mami) povedala celotno zgodbo, tudi kako je trdila, da svojega brata sploh ne pozna. Zelo je jokala. Babi ji je po dolgem času lahko končno dopovedala, da ga je samo zaščitila in da je storila, kar je prav. Oči pa zdaj meni, da bi bilo bolje, da bi možaku povedala resnico, čeprav bi bil on v težavah.

MLADI UMETNIKI

Likovni izdelki učencev ob "okroglih" obletnicah

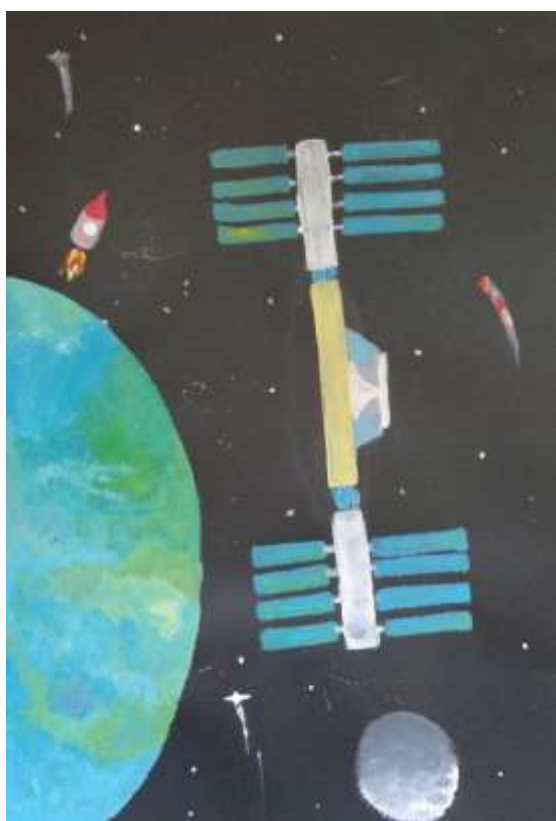
Z učenci sedmih razredov ter skupinami učencev pri izbirnem predmetu *likovno snovanje* smo se spominjali zanimivih obletnic.

Ob 140- obletnici smrti pisatelja Josipa Jurčiča smo s sedmimi razredi izdelovali grafike s pisateljevim portretom. Te smo tudi razstavljali v knjižnici v Ivančni Gorici ter v prostorih šole.

Ob 130- obletnici rojstva slovenskega znanstvenika Hermana Potočnika smo z domišljijo potovali v vesolje. V skupinah *likovnega snovanja* smo izdelovali kolaže z vesoljsko tematiko. Zanimala so nas vesoljska plovila, planeti in vse, kar je s tem povezano.

Ob 150- letnici rojstva slovenskega arhitekta Jožeta Plečnika smo s sedmimi razredi izdelovali prostorske makete iz barvnega papirja ter šeleshamerja po Plečnikovem navdihu. Izdelke smo razstavili v prostorih šole.

Prof. likovne umetnosti: Anka Švigelj Koželj

Ana Markelj, 8. a

Lucija Mestnik, 8. a

Gaja Gregoršanec, 7. c

Nika Orel, 7. b

Neja Grabnar in Nika Lampret iz 7.b

Takole pa so ustvarjali učenci in učenke, ki jih je poučevala učiteljica Maja Godec. Opisala vam je tehnike, motive, likovne pojme, sedaj pa jih ob slikah še spoznajte.

6. razred

Likovni pojmi: LIKOVNE SPREMENLJIVKE (ornamenti), KOMPLEMENTARNI BARVNI KONTRASTI

Likovna tehnika: barvni svinčniki, črn flomaster

Motiv: ŽIVAL

Nia Ploj-Vollmayer, 6. b

Selma Omerović, 6. c

132

Likovni pojmi: SVETLOSTNI in BARVNI ODTENKI

Likovna tehnika: TEMPERA/SVINČNIK

Motiv: TIHOŽITJE po opazovanju (raztresena košara jabolk, steklenica, skodelica/košara s sadjem)

Maja Lukšič, 6. c

Lana Prošić Rijavec, 6. b

Brina Sever, 6. b

Brina Sever, 6. b

8. razred

Likovni pojmi: VIZIRANJE, TONSKO SLIKANJE

Likovna tehnika: TEMPERA/SUHI PASTELI, OGLJE

Motiv: TIHOŽITJE

Jerca Kek, 8. b

Ana Markelj, 8. a

Zala Škoberne, 8. b

Laura Nograšek, 8. c

Tivad Đurković, 8. b

9. razred

Likovni pojmi: EX-LIBRIS

Likovna tehnika: OBREZNI LINOREZ in BELI REZ (visoki tisk)

Motiv: PROSTI ČAS

Žana Lesjak, 9. a

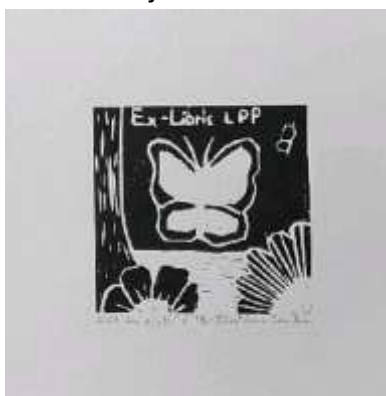
Sara Ratajec, 9. b

Nika Markovič, 9. c

Maj Zore, 9. b

Laura Perko Plavec, 9. b

Ela Janežič, 9. a

Likovni pojmi: LINEARNA in ZRAČNA PERSPEKTIVA

Likovna tehnika: KOBINIRANBA TEHNIKA (barvni svinčniki, črn alkoholni flomaster, tempera)

Motiv: IME/BESEDA

Tia Bregar, 9. a

Katjuša Škrbe, 9. b

Špela Ratajec, 9. b

Nina Grden, 9. a

Maruša Jurjevčič, 9. a

Klara Sluga, 9. a

135

Likovni pojmi: PROPORCI, VIZIRANJE, MODELACIJA

Likovna tehnika: SVINČNIK, GRAFIT, OGLJE

Motiv: FIGURA (po opazovanju)

Tia Bregar, 9. a

Nina Grden, 9. a

Katarina Glavan, 9. a

Neža Pajk, 9. a

Maj Zore, 9. b

Luka Kirn, 9. c

NAŠA POTEPANJA

Dan jezikov in osmarji OŠ Stična v Novem mestu

V četrtek, 23. 9. 2021, smo z osmošolci OŠ Stična prvič spoznavali Novo mesto v tujih jezikih. Kljub majhnosti mesta so učenci pripravili in predstavili veliko novomeških znamenitosti tako v angleščini kot tudi v nemščini. Dotaknili so se kulturnih, zgodovinskih, etnoloških in literarnih zanimivosti. Ker so v mestu bili tako turisti kot domačini, so učenci ustavili naključne mimoidoče in z njimi opravili intervju. Na pot smo se odpravili z vlakom in uživali v pisanih predstavitvah ter prijetnem jesenskem popoldnevu. Naj živi evropski dan jezikov, ki je uradno vsako leto 26. septembra.

Aktiv učiteljev za tuje jezike

137

Spoznavanje Novega mesta

avtorici prispevka: Anastasija Vranješ in Tara Moretti, 8. c

V četrtek, 23. 9. 2021, na evropski dan jezikov, smo se učenci in učenke osmih razredov OŠ Stična in PŠ Višnja Gora odpravili na jezikovni izlet v Novo mesto. Naša naloga je bila, da opišemo mestne znamenitosti v tujih jezikih. Nekaj dni pred odhodom smo v šoli imeli še delavnice, na katerih smo se najprej razdelili v skupine, nato pa so nam učitelji razdelili znamenitosti, ki smo jih s svojimi sposobnostmi znanja tujega jezika in tablic tudi opisali. Večina jih je opisala v angleščini, nekateri v nemščini.

V četrtek smo se dobili na železniški postaji, kjer smo se najprej vsi prešteli. Vsi veseli in z velikimi pričakovanji smo stopili na vlak in se nato veselo pogovarjali vso pot do Novega mesta. Po

kratkem sprehodu do Mestnega trga smo se tam ustavili. Učitelji so nam razdelili zemljevide ter nam dali še nekaj navodil za delo. V skupinah smo se sprehajali po Novem mestu in posneli naše opise znamenitosti v angleščini. Naša naloga je bila tudi, da naključne turiste vprašamo po njihovem mnenju o mestu in Sloveniji. Po končanem delu smo si naročili pico in se posladkali s kosom torte in sladoledom. Bil je zelo zanimiv dan. Naučili smo se veliko novega in se zabavali.

Dan jezikov in sedmošolci OŠ Stična v Ljubljani

V sredo, 22. 9. 2021, smo s sedmošolci OŠ Stična tradicionalno spoznavali Ljubljano v tujih jezikih. S to aktivnostjo obeležujemo pomen tujih jezikov. Na pot smo se odpravili z vlakom, mesto pa odkrivali peš. Učenci so zbirali podatke ljubljanskih znamenitosti v angleščini in nemščini, jih predstavili sošolcem in učiteljem spremljevalcem. Prav tako so ujeli nekaj naključnih turistov in jih povprašali po počutju v slovenski prestolnici. Po vseh opravljenih obveznostih je sledil prosti čas, ki so ga učenci izkoristili za popoldanski obrok. Glede na lepo jesensko vreme smo sredin popoldan preživeli zelo »jezično«. Naj živi evropski dan jezikov, ki je uradno vsako leto 26. septembra.

Aktiv učiteljev za tuje jezike

138

Izlet je bil odličen

avtorica prispevka: Julija Cunja, 7. a

Za obeležje dneva jezikov smo imeli učenci 7. razredov matične šole in podružnične šole v Višnji Gori možnost udeležbe na ekskurziji v Ljubljani.

V ponedeljek, 20. 9. 2021, smo prijavljeni učenci po pouku ostali v šoli in s pomočjo učiteljic angleščine naredili predstavitve v angleščini, nekateri tudi v nemščini. Razdelili smo se v skupine po tri, štiri ali pet in si med seboj razdelili devet ljubljanskih znamenitosti, o katerih smo naredili predstavitve. Na voljo smo imeli devet znamenitosti v Ljubljani, in sicer Prešernov trg, Šuštarški most, Robbov vodnjak in Mestno hišo, Ljubljanski grad, Vodnikov spomenik in ljubljansko tržnico, Opero in balet Ljubljana, Narodno galerijo, Tromostovje ter Kongresni trg. Za pripravo predstavitev smo imeli eno uro. Napisali smo jih in se jih naučili na pamet.

V sredo, 22. 9. 2021, smo se z vlakom ob 14.17 odpeljali v Ljubljano. Pred odhodom vlaka smo se na železniški postaji zbrali in se razdelili po skupinah. Skupina je na vlaku sedela skupaj, sedeli pa smo v dveh vagonih.

Ko smo prišli na glavno železniško postajo v Ljubljani, smo se sprehodili do Prešernovega trga. Prešernov spomenik je bil naše stičišče. Tam smo se zbrali, da bi učiteljice pojasnile navodila. Na voljo smo imeli eno uro in petnajst minut, da gremo po znamenitostih in pred

njimi s telefonom posnamemo predstavitve. Učiteljice so stale na petih točkah. Vsaka skupina je dobila črko in ko smo hodili med znamenitostmi, smo se sprehodili do točk in se "pofočkali" pri ustrezni učiteljici. Intervjuvati smo morali še turiste in jim postaviti nekaj vprašanj o Ljubljani in njenih znamenitostih ter se pri tem posneti. Bilo je zelo zabavno. Ko smo se naslednjič dobili na Prešernovem trgu, so učiteljice pojasnile, da imamo približno eno uro prostega časa, da si kupimo kaj za jesti in se malo sprehodimo po Ljubljani. Večina učencev je seveda odhitela v lokal s hitro hrano (McDonald's), kjer je nastala precejšnja gneča. Precej si jih je tudi kupilo sladoled v bližnji slaščičarni. Ko je prosti čas potekel, smo se še zadnjič zbrali okoli Prešernovega spomenika in se fotografirali. Odšli smo nazaj do železniške postaje in počakali na vlak.

Ko smo se vkrcali, so nam učiteljice razdelile listke, da napišemo mnenja o izletu. Ko smo se vozili nazaj, smo se precej hecali in se zabavali. Dan je minil precej lepo. Ko je vlak prispel okoli 19.45 zvečer v Ivančno Gorico, so nas na postaji že čakali starši in v temi smo odšli domov.

ŠOLARSKE KUHARSKE BUKVE

Glavne jedi

POSTRV S PEČENIM KROMPIRJEM IN PARADIŽNIKOM

avtorica prispevka: Lejla Smajlović, 7. b

- 4 srednje velike očiščene postrvi
- 4 srednje veliki krompirji
- 1 limona
- 150 g češnjevega paradižnika
- 2–3 žlice olivnega olja
- sol in sveže mleti poper

PRIPRAVA: 10 min

KUHANJE: 45 min

SKUPAJ: 55 min

Krompir olupimo in operemo. Narežemo ga na manjše kose in začinimo s soljo, mletim poprom ter žlico olivnega olja. Dobro premešamo in začinjen krompir stresemo v pekač, ki smo ga rahlo namastili z oljem ali obložili s papirjem za peko.

Pekač s krompirjem za 20–25 minut potisnemo v pečico, ogreto na 200 °C.

Medtem ko se krompir peče, operemo limono in paradižnike. Limono narežemo na tanjše kolobarje, paradižnike pa razpolovimo (večje paradižnike lahko tudi narežemo na četrtine). Ribe zunaj in znotraj začinimo s soljo, nato pa v votlino vstavimo limonine kolobarje.

Pekač odstranimo iz pečice in na krompir položimo postrvi. Dodamo še paradižnike, ki jih razporedimo okoli rib, zatem pa vse skupaj polijemo še z malo olivnega olja. Vse skupaj pečemo v ogreti pečici še približno 20 minut. Riba je pečena, ko zrklo povsem pobeli in plavuti zlahka odstranimo z mesa.

Pečeno ribo skupaj s pečenim krompirjem in paradižnikom serviramo na krožnike. Pripravljeno jed postrežemo.

KROMPIRUŠA

avtorica prispevka: Amajla Muhić, 7. b

Testo

- 500 g moko
- 1 mala žlička soli
- voda po potrebi

Moko in sol zmešamo in dodamo toplo vodo, da naredimo žogico iz testa in pustimo počivati 30 min.

Nadev

- 1 kg na kocke narezanega krompirja
- 1 žlička pšeničnega zdroba (vegeta)
- 2 žlički popra
- 3–4 stroki narezanega česna
- 2 žlički olja

Vse skupaj zmešamo v eni skledi.

Testo razvlečemo čim bolj na tanko s pomočjo velikega valjarja, imenovanega oklagija (velika ozka palica za testo, ki kdaj tudi služi, da dobiš z njo po zadnji plati 😊). Pri vlečenju si pomagamo z moko. Testo ne sme biti lepljivo, pustimo, da se malo posuši na prtju in mizi.

S pomočjo noža in pekača naredimo kose testa. V pekač zlagamo v vrstnem redu: testo, nadev, testo, nadev ... in tako naprej, dokler ne uporabimo vseh sestavin. Pečemo na 250 °C, in sicer 45 min oziroma dokler ni pečeno. (Burek pripravimo na podoben način, samo da namesto krompirja uporabimo goveje meso.)

OBLOŽENI PIŠČANČJI ZREZKI

avtorica prispevka: Nika Lampret, 7. b

Sestavine:

- 150 g brokolija
- 140 g svežega ananasa
- 150 g koruze (lahko iz pločevinke)
- 3 kosi svežega paradižnika
- 600 g piščančjih prsi

- 120 ml paradižnikove mezge
- sol
- poper
- majaron
- 2 rezini šunke
- 100 g edamca

Postopek

Brokoli operemo, razdelimo na cvetke in ga skuhamo. Nato ga dobro ocedimo. Ananas narežemo na majhne koščke. Koruzo dobro odcedimo. Paradižnike operemo in narežemo. Piščančje prsi narežemo na 4 zrezke.

V pekač zložimo zrezke, jih premažemo s paradižnikovo mezgo, solimo, popramo in potresemo z majaronom.

Meso obložimo s šunko, ananasom, brokolijem, paradižnikom in koruzo. Potresemo z naribanim sirom.

Pečemo 15 minut na 225 °C, nato pa zrezke še približno 5 minut pečemo pod žarom.

VIR:

[Recept: Obloženi piščančji zrezki | Moji recepti](#)

142

VELIČASTNA ŠTEFANI PEČENKA

avtorica prispevka: Beatrice Turk, 7. a

Pripomočki:

- skleda za mešanje
- deska
- nož
- kuhalnica
- ponev
- pekač

Sestavine:

- 1 kg mešanega mletega mesa (lahko je več govedine)
- 1 srednja čebula
- 1 strok česna
- 120 g belega kruha

- 2 dl mleka
- 1 žlička mlete paprike
- majaron
- timijan
- peteršilj
- 2 žlički domače suhe vegete (če nimate domače, jo lahko izpustite)
- sol
- mleti poper
- krušne drobtine (po potrebi, če bi bila masa preredka)
- 5 žlic olja (2 za praženje čebule in 3, da pokapljamo pečenko)
- 6 jajc
- 0,5 dl jušne osnove (ni obvezno)

Postopek:

Vsaj en dan star kruh narežemo na rezine in ga namočimo v mleku. Pustimo tako dolgo, da postane čist razmočen.

Čebulo na drobno sesekljam in jo na malo olja na hitro prepražimo. Med praženjem dodamo drobno sesekljan česen. Ponvico odstavimo in pustimo, da se pražena čebula ohladi.

Mleto meso predenemo v večjo skledo, v kateri bomo mešali meso, in dodamo razmočen in ožet kruh, vse začimbe, eno jajce in ohlajeno praženo čebulo. Sestavine temeljito premešamo. Če je mesna zmes preredka, dodamo krušne drobtine. Masa mora biti še vedno mehka, vendar nam ne sme ostajati na prstih.

Mesno maso pustimo, da počiva in se navzame začimb. Med tem časom olupimo jajca, ki smo jih trdo skuhali. Nato meso predenemo na delovno površino in z rokami oblikujemo nekakšen "tunel", v katerega naložimo kuhana jajca.

Nato "tunel" zapremo in oblikujemo štruco.

Mesno štruco predenemo v naoljen pekač. Prelijemo z 0,5 dl jušne osnove. Če je nimamo, lahko tudi prelijemo samo z vodo.

10 minut pečemo v predhodno ogreti pečici na 190 °C, nato temperaturo zmanjšamo na 170 °C in pečemo še približno 50 minut.

Po pečenju vzamemo pekač iz pečice, mesno štruco prekrijemo z aluminijasto folijo in pustimo, da počiva in odleži približno 10 minut. Nato pekač obrnemo in štruco predenemo na desko ter jo razrežemo na 2 cm široke rezine.

VIR:

https://www.google.com/search?q=%C5%A1tefani+pe%C4%8Denka&tbm=isch&ved=2ahUKEwjps-qrbn2AhUP2qQKHTI_B18Q2-

Postopek:

Najprej naredimo prežganje v večjem loncu, tako da na segretem olju prepražimo moko. Dodamo sol in sladkor.

Zalijemo z vodo in hitro mešamo, da se ne naredijo grudice. Nato dodamo pretlačen paradižnik ter baziliko in pustimo, da se kuha nekaj minut.

Medtem pripravimo riž, ki ga prekuhavamo samo kakšno minuto in potem odcedimo. Splahnemo ga pod mlačno vodo.

Ko se riž nekoliko ohladi, ga dodamo v skledo k mletemu mesu. Dodamo še jajce, rdečo papriko v prahu, majaron, česen, kumino, peteršilj, suho mešanico začimb, sol in poper. Vse skupaj dobro premešamo.

Maso za čufte oblikujemo v manjše kroglice. Pri oblikovanju si pomagamo z drobtinami ali moko. Počasi jih dodajamo v paradižnikovo omako. Čufte kuhajte v paradižnikovi omaki približno 30 minut. Če se omaka preveč zgosti, jo zalijemo še z malo vode.

Servirajte skupaj s pire krompirjem, praženim krompirjem, rižem ali testeninami, saj se k vsemu odlično priležejo.

VIR:

https://www.google.com/search?q=%C4%8Dufti+v+paradi%C5%BEnikovi+omaki&tbm=isch&ved=2ahUKEwjsq_7Irbn2AhXM2qQKHRW1Cp4Q2-cCegQIABAA&oeq=%C4%8Dufti+v+paradi%C5%BEnikovi+omaki&gs_lcp=CgNpbWcQAzIFCAAQgAQyBAGAEbgyBAGAEbgyBAGAEbG6BwgjEO8DECc6BAGAEAM6CwgAEIAEELEDEIMBOggIABCxAXCDAToECAAQHICQCVjZRGCDSGGAcAB4AIABmQSIAljkEMMTUuNy4zLjAuMS4ymAEAoAEbqgELZ3dzLXdpei1pbWfAAQE&sclient=img&ei=RMkoYuz5Nsy1kwWV6qrwCQ#imgsrc=ObIDrDm-1BrWuM&imgdii=_WhyL8xYOnd4aM

145

CURRY S ČIČERIKO

avtorica prispevka: Julija Cunja, 7. a

Sestavine:

- 2 pločevinki čičerike
- 1 žlica olja
- 1 večja čebula
- 1 strok česna
- 1 pločevinka pelatov
- 2 dl vode
- 15 ml limoninega soka
- sol

Začimbe:

- 1 žlica mletega ingverja
- 2 žlički mlete kumine
- 2 žlički mletega koriandra
- 0,5 žličke mletega čilija
- 1 žlička mlete kurkume
- 2 žlički mlete rdeče paprike
- 1 žlička garam masale (po izbiri)

Priprava:

Čebulo in česen olupimo, operemo in sesekljamo. Pelate iz pločevinke stresemo v višjo posodo in jih s paličnim mešalnikom grobo zmiksamo. Čičeriko stresemo iz pločevink v večje cedilo, jo operemo in dobro odcedimo. Ponev segrejemo in dodamo olje. Na olje stresemo čebulo in jo prepražimo, da postane mehka in lepo zapečena (približno 5 minut). V ponev nato dodamo ingver, česen, kumino, koriander, mlet čili, kurkumo, mleto rdečo papriko in polovico žličke garam masale (po izbiri). Vse skupaj dobro premešamo in na zmerni temperaturi kuhamo dobro minuto. V ponev nato vmešamo pelate, 2 dl vode in čičeriko. Vse skupaj premešamo in v pokriti posodi ob rahlem vretju kuhamo 10 minut. Ponev odkrijemo, solimo, dodamo preostanek garam masale (po izbiri) in premešamo. Čez vse prelijemo limonin sok, premešamo in odstavimo. Jed še toplo postrežemo z rižem ali kruhom.

146

VIR:

<https://okusno.je/recept/curry-s-ciceriko>

Sladice

TIRAMISU Z JAGODAMI

avtorica prispevka: Lejla Smajlović, 7. b

- 400 g savoiard piškotov (lahko tudi bebe ali ladyfingers)
- 500 g mascarponeja
- 4 jajca
- 90 g sladkorja
- 1 vrečka vanilijevega sladkorja
- 300 ml mleka
- 50 ml jagodnega sirupa ali jagodnega soka
- 600 g svežih jagod
- 2–3 žlici sladkorja za jagode (po okusu)

PRIPRAVA: 30 min

KUHANJE: 3 min

SKUPAJ: 33 min

Od celotne količine odvezamemo približno 2/3 jagod in jih zrežemo na koščke (preostale jagode prihranimo za kasneje). Jagodne koščke stresemo v kozico in jim dodamo sladkor. Malo pokuhamo, nato pa jih zmiksamo s paličnim mešalnikom, da dobimo jagodni pire, ki ga po želji precedimo čez drobno cedilo. Jagodni pire damo na stran in pustimo, da se ohladi.

V dve skledi ločimo beljake in rumenjake. Beljakom dodamo polovico sladkorja (45 g) in jih zmiksamo v čvrst sneg. Posebej zmiksamo še rumenjake, ki jim dodamo vanilijev sladkor in drugo polovico sladkorja.

V rumenjakovo zmes počasi in po žlicah vmešamo mascarpone. Na koncu z lopatko vmešamo še beljakov sneg. Vmešamo ga postopoma, v dveh do treh delih, ter s privzdigovanjem mase (ne z mešanjem), da bo krema čim bolj rahla.

V plitkejši posodi zmešamo mleko in jagodni sok ali sirup. V jagodno mleko na hitro z obeh strani pomakamo piškote in jih enega poleg drugega zlagamo v steklen pekač ali kakšno drugo posodo za tiramisu.

Ko s piškoti v celoti prekrijemo dno pekača, nanje nanesemo 1/3 mascarponejeve kreme in jo čimbolj enakomerno na debelo razmažemo ter poravnamo. Po kremi polijemo polovico jagodnega pireja. Postopek še enkrat ponovimo. Nato sledi še ena plast namočenih piškotov in na koncu še en sloj kreme. Jagodni tiramisu damo v hladilnik za vsaj 2 uri (najbolje kar čez noč), da se sestavine dobro povežejo.

Preden sladico postrežemo, prihranjene jagode narežemo na rezine in jih lepo razporedimo po vrhu sladice, da z njimi v celoti prekrijemo kremo. Jagodni tiramisu narežemo na kose in postrežemo.

SLADOLEDNE LUČKE

avtorica prispevka: Julija Cunja, 7. a

Sestavine:

- zamrznjeno sadje po izbiri (maline, borovnice, jagode itd.)
- ½ skodelice jabolčnega ali pomarančnega soka
- skodelica kokosovega mleka ali sladke smetane
- ½ skodelice grškega jogurta
- 2 žlici medu
- po želji lahko dodamo med ali agavin sirup

Priprava:

V mešalniku zmešamo zamrznjeno sadje, sok in med po želji. Za lažje pretakanje prelijemo v vrč. V mešalniku nato zmešamo smetano, grški jogurt in med, dokler mešanica ne postane gladka in kremasta. Zmes zamrznjenega sadja vlijemo v kalupe za lučke in zalijemo s kremo. Tako pripravljene lučke naj bodo v zamrzovalniku vsaj šest ur, še bolje čez noč.

Vir: <https://natureta.si/>

BISKVIT Z JOGURTOM IN MALINAMI/ROBIDNICAMI

avtorica prispevka: Julija Cunja, 7. a

Sestavine:

- 3 jajca
- 10 žlic sladkorja
- 5 žlic grškega jogurta
- 5 žlic olivnega olja
- 17 žlic moka
- žlica in pol pecilnega praška
- vanilija
- limonina lupina
- maline ali robidnice
- mandlji v lističih (po izbiri)

Priprava:

V veliki skledi stepemo jajca in sladkor. Dodamo grški jogurt in olivno olje. Premešamo. Dodamo še moko in pecilni prašek ter vanilijo in mešamo, da se naredi lepa zmes. Dodamo limonino lupino in robidnice ali maline. Tako pripravljeno maso vlijemo v pekač, obložen s peki papirjem. Po vrhu potresemo robidnice/maline in mandlje v lističih. Pečemo najmanj 40 min na 180 °C. Vmes preverimo, če je že pečeno. To naredimo tako, da v maso porinemo zobotrebec ali leseno palčko. Če je ta vlažna, ko jo izvlečemo, biskvit še ni pečen. Ko se biskvit speče, naj se hladi še 1 uro.

PIŠKOTI Z BUČNIMI SEMENI

avtorica prispevka: Nika Lampret, 7. b

Sestavine:

- 250 g bele pirine moke, 80 g bučnih semen
- 80 g sladkorja v prahu, sčepce soli
- 180 g masla, manjše jajce
- 150 g kakovostnega čokoladno-lešnikovega namaza

Priprava:

1. Moko zmešamo z bučnimi semeni, ki smo jih pred tem zmleli, s sladkorjem v prahu in sčepcem soli. Dodamo hladno maslo, narezano na koščke, in manjše jajce.
2. Zamesimo gladko piškotno testo. Po potrebi lahko dodamo še malenkost moke.
3. Narejeno testo zavijemo v prozorno živilsko folijo in shranimo za 2 uri v hladilnik, da se ohladi. Ohlajeno razvaljamo na rahlo pomokani deski ali peki papirju.
4. Iz testa z modelčki izrežemo poljubne oblike. Na polovici piškotov naredimo luknje, da se bo pozneje lepo videl nadev.
5. Piškote polagamo na pekač, obložen s peki papirjem. Pečemo jih približno 12 minut na 180 °C, odvisno od pečice.
6. Ohlajene namažemo s čokoladno-lešnikovim namazom in zlepimo po dva in dva skupaj.
7. V zaprti posodi jih lahko hranimo 2–3 tedne.

VIR:

[Piškoti z bučnimi semeni: Pravi hit priljubljene bloggerke Nine Kastelic \(delo.si\)](#)

ČOKOLADNI RAZPOKANČKI, KI SE TOPIJO V USTIH

avtorica prispevka: Beatrice Turk, 7. a

Sestavine:

- 200 g temne čokolade s pomarančo
- 60 g masla
- 2 jajci
- 100 g sladkorja v prahu
- 100 g rjavega sladkorja (demerara)
- 120 g pšenične bele moke
- 25 g grenkega kakava v prahu
- žlička pecilnega praška
- solni cvet

Postopek:

Pečico ogrejemo na 180 °C.

V kozico damo maslo in nalomimo temno čokolado s pomarančo. Kozico pristavimo nad nizek ogenj in mešamo, da se čokolada povsem raztopi. Odstavimo in počakamo, da se ohladi do mlačnega.

V skledo ubijemo jajci in nanju stresemo tako rjavi sladkor kot tistega v prahu. Z mešalnikom mešamo, da nastane svetla zmes, sladkor pa se povsem raztopi – približno 6 minut.

Mlačno čokolado primešamo k stepenima jajcema.

V drugi posodi zmešamo moko, kakav in pecilni prašek, nato vse primešamo k čokoladni zmesi.

Pekač prekrijemo s papirjem za peko.

Rezultat našega pacanja bo lepljiva masa, od katere odtrgamo košček, z dlanmi oblikujemo kroglico in jo postavimo na pekač. Če je masa preveč lepljiva, pa je malo pograbimo kar z žlico in postavimo na pekač.

Ponavljam, dokler ne porabimo vse mase, pazimo le, da si kroglice na pekaču niso preblizu, saj se bodo razlezle v lične piškote.

Na vsako kroglico dodamo mini ščepec solnega cveta, mrvice ...

Pekač postavimo v pečico za 9–11 minut.

VIR:

https://www.google.com/search?q=cokoladni+razpokancki&sxsrf=APq-WBvArf37pGpk848RNwc_9lbkyruAkA:1646840065921&source=Inms&tbm=isch&sa=X&ved=2ahUKewit-oWprbn2AhWOMKQKHZISBucQ_AUoAXoECAEQAw#imgrc=RwJUSh21RLv4M

SE KDO ZABAVA MED POUKOM?!

Razgibajmo možgančke

UGANKE

1. Gospodična zelena, na robu bazena, je športnica prava, ki najboljše v prsnem slogu plava.
2. Beli cvetovi krasijo drevesa, rdeči plodovi pa tvoja ušesa.
3. Bela brada in dva roga, štiri noge, na kmetiji je doma.
4. Zlatolase deklice, sonca ljubke sestrice. Samo ponoči svetijo, po nebu se sprehajajo, v oblekah zlatih rajajo.
5. Katero bitje hodi zjutraj po štirih, popoldne po dveh, zvečer pa po treh?
6. Katera beseda v slovarju je črkovana nepravilno?
7. Tovornjak je vozil brez luči, na nebu pa ni bilo lune. Ko je zagledal žensko, se je ustavil. Kako jo je videl?
8. Če jo imam, je ne delim. Če jo delim, je nimam. Kaj je to?
9. Kaj potuje po svetu, a je vedno na istem mestu?
10. Oče Jožice je imel pet hčerk. Prvi je ime Nana, druge Nene, tretji Nini, četrti Nono. Kako je ime peti?
11. Kaj ima nogo, a nima nog?
12. Kaj ima eno uho, a ne sliši?
13. Koliko živali vsake vrste je Mojzes vzel na barko?
14. Kaj ima vrat, a nima glave?

REŠITVE¹ si oglej v opombah na dnu strani.

¹ 1 Žaba 2 Češnja 3 Koza 4 Zvezdice 5 Človek skozi obdobja svojega življenja (kot otrok po štirih, kot odrasel po dveh, ko pa je star, s palico po treh 6 Nepravilno 7 Bil je dan. 8 Skrivnost 9 Znamka 10 Jožica 11 Polž 12 Šivanka 13 Nobene, barko je imel Noe. 14 Steklenica

POIŠČI BESEDE.

avtorica prispevka: Julija Cunja, 7. a

A	P	O	P	R	S	N	I	C	A	S	A	Z	I
O	V	R	A	T	N	I	C	A	I	M	R	L	S
U	U	J	I	G	R	A	Č	A	F	R	G	K	E
H	S	F	L	B	Š	S	Ž	U	M	Č	L	S	J
J	R	P	O	V	O	D	E	C	O	E	I	P	B
T	E	A	G	R	K	L	Y	H	D	K	O	R	S
A	P	S	N	M	D	N	J	A	R	P	E	E	K
Č	K	M	L	A	I	B	Z	Š	T	J	N	H	M
K	N	A	G	I	L	I	T	Y	E	A	R	O	O
A	V	E	T	E	R	I	N	A	R	K	C	D	D

Besede:

priboljšek, sprehod, ovratnica, tačka, pasma, agility, smrček, igrača, skleda, rep, veterinar, oprsnica

KAKO NARISATI KUŽKA

avtorica prispevka: Julija Cunja, 7. a

POVEŽI PIKE.

avtorica prispevka: Beatrice Turk, 7. a

153

Smeh je pol zdravja

avtorice prispevka: učenke šolskega novinarstva

MUHE V GOSTILNI

Gredo tri muhe v gostilno. Ena naroči kakec s čebulo, druga kakec s česnom, tretja pa samo kakec. Drugi dve jo vprašata, zakaj samo kakec, ona pa odgovori: »Da mi ne bo potem smrdelo iz ust!«

BALONA

Gresta dva balona po puščavi, pa eden reče: »Pazi, kaktussssss!« Drugi pa: »Kje ga vidiššššš?«

V PUŠČAVI

Hodita dva severna medveda po puščavi in eden reče: »Tukaj je pa moralo zelo drseti!« Drugi vpraša, zakaj, prvi pa odgovori: »A ne vidiš, kako na debelo so posuli s peskom!«

MORSKI KAČI

Ležita dve morski kači na dnu morja pa vpraša ena drugo: »Ali sva midve strupeni?« Druga jo vpraša, zakaj. »Ker sem se ravnokar ugriznila v jezik!«

KOSI PICE

Pride možakar v gostilno in naroči pico. Natakarkar ga vpraša: »Ali vam jo razrežem na 4 ali 8 kosov?« »Kar na 4, osem jih ne bom mogel pojesti,« reče možakar.

ČLOVEKOV NAJBOLJŠI PRIJATELJ

Dva Gorenjca zasuje plaz. Pa pride bernardinec s sodčkom okrog vratu. Pa pravi prvi: »Poglej, človekov najboljši prijatelj!« Drugi pa: »Ja, in kako lep pes ga je prinesel!«

PREDMET

Janezek pride iz šole zelo nerazpoložen.

»Kaj je, Janezek? Kateri predmet ti je bil danes v šoli najtežji?«

»Stol! Padel mi je na nogo!«

MOLITEV

Pred spanjem Marica moli: »Bog, prosim, naredi tako, da je Praga glavno mesto Finske!«

Sliši jo mama in vpraša: »Ljubica, kašna molitev pa je to?«

»Danes smo pisali test iz geografije!«

SKLANJATEV

Učiteljica reče učencu: »Sklanjaj besedo kruh.«

Učenec: »Kdo? Kaj? Kruh! S kom? S čim? Klobaso! Komu? Čemu? Meni!«

PES V AVTU

Polica: »A vi veste, da ne smete psa voziti na sprednjem sedežu v avtu?«

Voznik: »Ampak to je plišasti pes!«

Polica: »Pasma ni pomembna!«

ROPAR IN PCT

Pride ropar v trgovino in reče: »Vsi roke gor, oropal bom trgovino, če se mi boste upirali, bom streljal.« Pa pride prodajalka in reče: »Gospod, ali imate PCT?« Ropar (malo pobrska po žepu): »Ne, nimam ga s sabo, sem pa trikrat cepljen.« Prodajalka: »Gospod, brez PCT pogoja ne smete naprej, žal mi je!« Ropar: »Joj, pa samo po sladkarije sem prišel!«

POLICAJ IN KOZAREC VODE

Zakaj ima policaj, ko bere knjigo, zraven kozarec vode? Zato, da bolj tekoče bere.

POLŽ IN ČEŠNJA

Polž pleza po deblu češnje. Mimo prileti kos in mu reče: »Nima smisla, da plezaš po drevesu, saj ni nič češenj!« »Ko bom na vrhu, bodo že!«

PONOČI

»Ko bom velik, bom prvi človek, ki bo pristal na Soncu,« reče učiteljici Janezek. »Nemogoče, saj te bo zažgalo!« reče učiteljica. »Saj bom pristal ponoči ...«

NAJSTAREJŠE GLASBILO

V šoli se razred pogovarja o glasbilih. Učitelj vpraša učence: »Katero glasbilo je najstarejše?« Janezek mu odgovori: »Harmonika, saj je najbolj zgubana!«

15 MINUT

Žena reče možu: »Za 15 minut grem k sosedi, ti pa vsake pol ure premešaj golaž.«

VODA IMA VELIKO MOČ

Učitelj: »Voda ima veliko moč. Kdo lahko navede primer?«

Janez: »Če moja mama joka, lahko dobi od očeta kar hoče.«

IZPIT 1

»Videti ste zelo živčni,« reče profesor na izpitu. »Vas je strah mojih vprašanj?«

»Ne, strah me je mojih odgovorov.«

IZPIT 2

Študentka: »Profesor, vse sem pripravljena narediti, da naredim izpit!«

Profesor: »Vse?«

Študentka: »Ja, čisto vse.«

Profesor: »Uči se!«

KDO KLIČE

V šoli pozvoni telefon.

Glas: »Danes pa našega Janezka ne bo v šolo.«

Učiteljica: »Kdo pa kliče?«

»Moj oče,« se oglasi Janezek.

KOLIKO JE VISOKA ŠOLA

Učiteljica vpraša učenca, koliko je visoka šola. On ji odgovori, da dva metra. Učiteljica vpraša: »Zakaj ravno toliko?« Učenec reče: »Ker jo imam čez glavo.«